

Broj 1/2020. - Godina CXXXIV - Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Mladen Kalfić, kancelar

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

USKRSNA POSLANICA

Uskrsna poslanica: Kristovo uskrsnuće izvor radosti i nade7

SVETA STOLICA

Poruka pape Franje za korizmu 2020.	9
Poruka Svetoga Oca Franje za XXVIII. svjetski dan bolesnika	11
Poruka pape Franje za 54. svjetski dan sredstava društvene komunikacije	13
Papina poruka za 35. svjetski dan mladih	16
XIII. Međunarodni dan rijetkih bolesti.....	19
Dekret Apostolske pokorničarne o podjeljivanju posebnog oprosta vjernicima u sadašnjem stanju pandemije	20
Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenta: Dekret u vrijeme COVID-19 (I)	21
Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenta: Dekret u vrijeme COVID-19 (II).....	22
Papa Franjo: Izvanredni Urbi et orbi i Molitva za čovječanstvo	23
Papa Franjo: Nagovor uz Urbi et orbi.....	25

BK BiH

Kongregacija za biskupe: Dekret imenovanja mons. dr. Tome Vukšića za apostolskog upravitelja Vojne biskupije.....	28
Prijevod Dekreta.....	29
Poruka biskupa Semrena za Dan života 2020.	30
Homilija u Sabornoj crkvi predsjednika Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinala Vinka Puljića	31
Poziv na VII. Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini	33
Priopćenje s XXII. redovitog godišnjeg zajedničkog zasjedanja BK BiH i HBK	34
Pozdrav predsjednika BK BiH nadbiskupa vrhbosanskog Vinka kardinala Puljića.....	35
Nadbiskup Vukšić izabran za novog predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za Hrvatsku inozemnu pastvu	37
Sedmi Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini	38
Propovijed mons. dr. Ratka Perića na VII. Međudekanskom susretu u BiH.....	39
Upute i odredbe za ponašanje u situaciji proglašene pandemije koronavirusa.....	40
Održana XIX. godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a BiH.....	43

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

Nj. E. apostolski nuncij mons. Luigi Pezzuto objavio imenovanje mons. dr. Tome Vukšića za nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije	46
Pozdravni govor mons. dr. Tome Vukšića na svečanosti imenovanja za nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije.....	46
Apostolsko pismo pape Franje kojim mons. dr. Tomu Vukšića imenuje nadbiskupom koadjutorom Vrhbosanske nadbiskupije.....	48
Transkripcija i prijevod na hrvatski jezik Apostolskog pisma imenovanja mons. dr. Tome Vukšića nadbiskupom koadjutorom Vrhbosanske nadbiskupije.....	49
Zapisnik sa sjednice preuzimanja službe nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije.....	50

Govor mons. dr. Tome Vukšića prigodom preuzimanja službe nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije	51
Molitva za nadbiskupe.....	52
Imenovanje Upravnog vijeća Svećeničkog doma VN.....	53
Imenovanje Građevinskog odbora za obnovu Sjemeništa u Travniku.....	53
Poziv na sjednicu Umrežavanja struktura	54
Poziv na sjednicu Ekonomskog vijeća VN	55
Tema proljetne dekanatske korone za 2020. godinu.....	56
Dekret Pastoralno Vijeće NMMS <i>Redemptoris Mater</i>	56
Poziv na sjednicu Vijeća za mlade.....	57
Pozivnica i dnevni red za deseti krug dekanatskih zasjedanja	58
Poziv na Sedmi međudekanski susret u Travniku	59
Dekret Administrativno Vijeće NMMS <i>Redemptoris Mater</i>	60
Dopis uz zapisnik kanonske i dekanske vizitacije	61
Zapisnik kanonske vizitacije.....	62
Zapisnik dekanske vizitacije	78
Dodatne Upute i odredbe Vrhbosanske nadbiskupije u svezi s proglašenom pandemijom koronavirusa <i>Caritas Christi urget nos</i>	87
Svećenici jubilarci u 2020. godini.....	89
Imenovanja i premještaji	90
Dozvole.....	91
Kronika Vinka kardinala Puljića od 1. prosinca 2019. do 29. veljače 2020.....	92

PRILOZI

Propovijed Vinka kardinala Puljića na božićnoj misi Polnočki.....	101
Propovijed Vinka kardinala Puljića na blagdan Svijećnice.....	102
Propovijed Vinka kardinala Puljića na spomendan Bl. Alojzija Stepinca.....	104
Poruka Vinka kardinala Puljića za korizmu 2020. godine.....	106
Dr. sc. fra Anto Popović: Božje nadahnuće Svetoga pisma.....	108
Dr. sc. vlč. Dubravko Turalija: Pisani Zakon i Živa Riječ	109
Fra Emanuel Josić: Biblija je knjiga naroda Gospodnjeg.....	111
Poruka solidarnosti članova Međureligijskog vijeća BiH povodom pandemije koronavirusa.....	112
Poruka svećenicima u vrijeme kušnje	113

BILJEŽIMO

Proslava 25. godina rada Katoličkog školskog centra Sv. Pavao u Zenici	114
--	-----

NAŠI POKOJNI

+ vlč. Mirko (Miro) Bešlić	116
----------------------------------	-----

DODATAK

Statistika po dekanatima VN 2019 godine.....	118
--	-----

Kristovo uskrsnuće izvor radosti i nade

Proljeće vjere

Kristovo uskrsnuće redovno slavimo u proljetne dane. Nije to slučajno, nego tu ima duboki smisao. Nakon dugih zimskih sumornih dana, kada proljeće pokuca, u prirodi sve se budi i kao da sviće novi život. To je vrijeme kada se priroda budi, pokreće se život kroz cvjetanje glasnika proljeća, sijanje u obrađenu zemlju sjemena koje će istrnuti i dati novi život. Pupoljci, izazvani proljetnim vjetrom i suncem, otvaraju se i daju ljepotu životu.

U takvom ozračju se spremamo slaviti Otajstvo Kristova uskrsnuća. Na križu je procvjetao novi život iz probodenog boka Kristova. Ukopan je u grob kao zrno novog života, da bi uskrsnućem proklijao pobjedom nad smrću i grijehom.

Uskrsna radost u Vazmenoj noći

Za vrijeme slavlja Vazmenoga bdijenja u crkvu ulazimo sa zapaljenim svijećama, koje upućuju da je u taj zemaljski mrak ušlo Božansko svjetlo. Svjetlo života i pobjede nad smrću, pobjede nad tamom grijeha. Od Uskrsne svijeće sudionici na bdijenju pale svoje svijeće, što ukazuje da nama valja zapaliti životnu svijeću na Uskrsnom Kristu, te u tu noć grijeha i zla unijeti svjetlo vjere koje raspršuje beznađe. Tako svatko od nas od uskrslog Krista pali svoje osobno svjetlo života, osobno svjetlo vjere. U toj životnoj noći Krist uskrsli postaje naše svjetlo. Prava radost zrači i prenosi se na druge. Unosimo je u svagdašnjicu. Kao kršćani vjerujemo što je po ljudsku nevjerovatno: da svako umiranje i neuspjeh, svaka tuga i svako trpljenje biva po Kristu preobraženo u slavu. Uskrsu se ne radujemo iz naših umijeća ili iznašašća. Ta radost izvire iz stvarnosti što On živi, On ide s nama, On nas susreće i prati u životu. To su iskusili Isusovi učenici na sam dan Uskrsa, pa to traje do danas i bit će tako do sudnjeg dana.

Slavlje pobjede

Kada se dogodi kakva pobjeda u sportu ili u drugim natjecanjima, tada se ljudi na ulicama vesele, sviraju, kliču i pjevaju iz oduševljenja.

Tako i mi kršćani trebamo ushićeno slaviti i pjevati jer je Krist pobijedio zlo, pobijedio grijeh, pobijedio smrt. Zato nakon korizmene pokore kličemo: Aleluja! te se utvrđujemo u temeljnoj istini: *Krist je uskrsnuo, on je živ.*

Žene trče rano ujutro na grob Isusov i uočavaju da je kamen otkotrljan. Marija Magdalena susreće Uskrsloga na grobu u vrtu – vrtu koji je slika novog stvorenja. Kao što se u rajskom vrtu dogodio pad, u ovom vrtu dogodio se uskrs, novi život. Marija Magdalena dobiva zadatak od Uskrsloga da to javi braći. Tu joj se otvaraju oči da kroz suze prepozna Učitelja i prihvati poruku da ponese je učenicima.

Uskrsni novi početak

Učenici su, na glas poruke da je Gospodin živ, uzbuđeni jer se pred njima otvaraju novi pogledi na život. Ta uskrsna vijest razbija njihov strah koji ih je zatvorio u dvoranu. Tko god iskusi susret s uskrsnim Gospodinom ima nadahnuće poći drugima i svjedočiti. Ne nametati, nego svjedočiti. Oni, koji su suzama oplakivali svoje grijeha, vide jasnije i dalje jer ih uskrslo svjetlo obasjava nadom i ohrabruje u hodu za Gospodinom. Uskrs je svetkovina života koji se budi.

Živimo u ozračju koje, nažalost, nameće kulturu smrti, beznađa i izgublenu vrijednost čovjekovog dostojanstva. Mi kršćani smo u Kristovu uskrsnuću obnovljeni u onom dostojanstvu djece Božje, koje valja živjeti, svjedočiti i ne umoriti se u borbi za život čovjeka, njegovo dostojanstvo i njegova prava.

Nakon proživljene korizme želimo da u slavlju Uskrsa u nama zasja svjetlo vjere, radosna nada i hrabrost slijediti Isusa i svjedočiti da smo njegovi. On je obećao biti s nama pa zato tako živimo njegovu prisutnost da nam donese utjehu i mir u duši, kao što je donio učenicima kada im se ukazao i uputio im pozdrav: *Mir vama.*

Zato u prvom redu vama, djeco, kojima nedostaje prave radosti u iskrenoj ljubavi, želimo da prepoznate u uskrsnom Isusu da nas ljubi i neka vam je sretan Uskrs

Vama, mladi, koji tražite smisao života i hrabrost za život, neka vam uskrsli Krist osmi-

sli vaše životne putovei ojača spremnost, da se za prave vrijednosti umijete boriti hrabro noseći svoj životni križ.

Vama, dragi roditelji, da uskrsli Krist osmisli vašu bračnu ljubav i otvorenost životu te sami živite radost vjere i svojoj djeci prenesete svjedočanstvo vjere.

Vama, medicinskom osoblju i civilnima vlastima, koji se u vrijeme opasnoga širenja koronavirusa, brinete za zdravlje i sigurnost cijele društvene zajednice i često izlažete opasnosti vlastite živote da biste zaštitili druge, velika hvala s molitvom da vam u vršenju ljubavi prema ugroženoj braći sestrama bude nadahnuće uskrsli Krist, pobjednik nad smrću. U tom smislu, u ovim okolnostima nikako ne

Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup koadjutor

priliči da se nedaće ljudi koriste za politička razračunavanja i borbu za prevlast.

Vama, stari i bolesni i nemoćni, posebice vama koji ste žrtve opasnoga virusa, neka uskrsli Krist bude utjeha i jakost, neka osmisli vaše boli i trpljenja te osjetite vrijednost i kada po ljudsku ne možete, jer iz vjere možete mnogo sjedinjujući se s Kristom.

Svima želimo radostan i blagoslovljen Uskrs, te neka vas ispuni utjehom vjere i ljubavlju za život u nasljedovanju Krista. Uz uskrsnu čestitku iskreno vas pozdravljamo i blagoslivljamo!

Sarajevo, Uskrs 2020. godine

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski

Poruka pape Franje za korizmu 2020.

»Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!« (2 Kor 5, 20)

Draga braćo i sestre,

Gospodin nam i ove godine daje ovo milosno vrijeme pripreve da bismo obnovljena srca proslavili veliko otajstvo Isusove smrti i uskrsnuća, stožer našeg osobnog i zajedničkog kršćanskog života. Tome se otajstvu moramo neprestano vraćati duhom i srcem. Naime, ono nastavlja rasti u nama u mjeri u kojoj dopustimo da nas zahvati njegova duhovna snaga i slobodno i velikodušno prionemo uza nj.

1. Pashalni misterij kao temelj obraćenja

Kršćaninova radost izvire iz slušanja i prihvaćanja Radosne vijesti o Isusovoj smrti i uskrsnuću. To je *kerygma* koja sažima otajstvo ljubavi koja je »tako stvarna, tako istinita, tako konkretna da nam nudi odnos pun otvorenosti i plodnog dijaloga« (*Christus vivit*, 117). Tko vjeruje u taj navještaj odbacuje laž da naš život potječe od nas samih. On se zapravo rađa iz ljubavi Boga Oca, iz njegove želje da daje život u izobilju (usp. *Iv* 10, 10). Ako, umjesto toga, sluša zavodnički glas "oca laži" (*Iv* 8, 44) čovjek se izlaže opasnosti da potone u ponor besmisla i doživi pakao ovdje na zemlji, kao što to nažalost svjedoče mnogi tragični događaji osobnog i kolektivnog ljudskog iskustva.

Na ovu korizmu 2020. godine želim poručiti svim kršćanima ono što sam napisao mladima u apostolskoj pobudnici *Christus vivit*: »Upri svoj pogled u raširene ruke raspetoga Krista, pusti da te uvijek iznova spašava. A kada ideš ispovjediti svoje grijehe, čvrsto vjeruj u njegovo milosrđe koje te oslobađa krivnje. Razmišljaj o njegovoj krvi prolivenoj s tolikom ljubavlju i dopusti da te ona očisti. Tako ćeš se moći rađati uvijek iznova« (br. 123). Isusova Pasha nije događaj iz prošlosti: snagom Duha Svetoga trajno je prisutna i omogućava nam da vidimo i vjerom dotičemo Kristovo tijelo u onima koji pate.

2. Hitnost obraćenja

Spasonosno je dublje duhom proniknuti pashalni (vazmeni) misterij po kojem nam je darovano Božje milosrđe. Iskustvo milosrđa moguće je, naime, samo u odnosu "licem u lice" s raspetim i uskrsnim Gospodinom »koji me ljubio i predao samoga sebe za mene« (*Gal* 2, 20), u iskrenom, prijateljskom dijalogu. Zato je molitva tako važna u korizmenom vremenu. Prije no dužnost, molitva je izraz naše potrebe da odgovorimo na Božju ljubav koja nam uvijek prethodi i podupire nas. Naime, dok moli, kršćanin je svjestan da je ljubljen iako toga nije dostojan. Molitva može poprimiti različite oblike, ali ono što je u Božjim očima doista važno jest to da ona zađe tako duboko u nas da razbije tvrdoću našega srca kako bi se sve više obratilo njemu i njegovoj volji.

Dopustimo zato da nas se u ovom milosnom vremenu vodi poput Izraela u pustinji (usp. *Hoš* 2, 16) kako bismo konačno mogli čuti glas našeg Zaručnika i dopustili mu i oraspoložili se da odjekne sve dublje u nama. Što više budemo njegovoj riječi puštali da nas zahvati to ćemo više moći iskusiti besplatno milosrđe koje nam On pruža. Ne dopustimo zato da ovo milosno vrijeme milosti protekne uzalud, u umišljenoj iluziji da smo mi gospodari vremena i putova našega obraćenja njemu.

3. Božja silna volja za dijalogom sa svojom djecom

Činjenicu da nam Gospodin još jednom pruža milosno vrijeme za naše obraćenje nikada ne treba uzimati zdravo za gotovo. Ova nova prilika trebala bi u nama probuditi osjećaj zahvalnosti i trgnuti nas iz naše tromosti. Unatoč, kadikad tragičnoj, prisutnosti zla u našem životu kao i u životu Crkve i svijeta, ova prilika da učinimo zaokret izražava Božju nepokolebljivu volju da ne prekida

dijalog spasenja s nama. U raspetome Isusu, kojega »Bog za nas grijehom učini« (usp. 2 Kor 5, 21), u toj je svojoj spremnosti išao tako daleko da je na svoga Sina svalio svu težinu naših grijeha dotle da je okrenuo »Boga protiv samoga sebe«, kao što reče papa Benedikt XVI. (enc. *Deus caritas est*, 12). Bog, naime, ljubi i svoje neprijatelje (usp. Mt 5, 43-48).

Dijalog koji Bog želi uspostaviti sa svakim čovjekom po pashalnom misteriju svoga Sina nije poput onoga koji se pripisuje drevnom žitelju Atene koji »ni na što drugo ne trati vrijeme nego na pripovijedanje i slušanje novosti« (Dj 17, 21). Takav isprazni govor, nošen praznom i površnom znatiželjom, karakterizira svjetovnost u svim vremenima, a u našim se danima može, među inim, uvući u sredstva komunikacije kad ih se koristi na neprimjeren način.

4. Bogatstvo koje treba dijeliti, a ne zadržati za sebe

Staviti pashalni misterij u središte vlastitoga života znači osjetiti samilost prema ranama raspetoga Krista prisutnima u mnogim nevinim žrtvama ratova, nasrtajâ na život, od nerođenog djeteta do starijih osoba, u mnogim nevinim žrtvama raznih oblika nasilja, ekoloških katastrofa, nepravedne raspodjele zemaljskih dobara, trgovine ljudima u svim njezinim oblicima i neobuzdane želje za profitom, što je oblik idolopoklonstva.

I danas je važno apelirati na muškarce i žene dobre volje da kroz milostinju dijele vlastita dobra s onima koji su u najvećoj potre-

bi, kao oblik osobnog sudjelovanja u izgrađivanju boljeg svijeta. Dijeljenje s drugima u ljubavi čini čovjeka čovječnijim, dok se gomilanjem dobara izlaže opasnosti da postane izopačen i začahuri se u vlastitu sebičnost. Možemo i moramo otići i korak dalje i uzeti u obzir strukturne dimenzije našeg ekonomskog života. Zato sam u korizmi ove godine, od 26. do 28. ožujka, sazvaio u Asizu sastanak mladih ekonomista, poduzetnika i donositelja promjenâ (*change-makers*) s ciljem da pridonesu stvaranju ekonomije koja će biti više pravedna i inkluzivna. Kao što je Učiteljstvo Crkve u više navrata ponovilo politika predstavlja vrsni oblik ljubavi (usp. Pio XI., *Obraćanje članovima Talijanskog katoličkog sveučilišnog saveza [FUCI]*, 18. prosinca 1927.). Jednako vrijedi i za bavljenje ekonomijom s tim istim evanđeoskim duhom, a to je duh blaženstava.

Molim Presvetu Mariju da nas zagovara da u predstojećoj korizmi prihvatimo poziv da se pomirimo s Bogom, da pogled svoga srca upremo u pashalni misterij i u srcu se opredijelimo za otvoreni i iskreni dijalog s Bogom. Na taj ćemo način moći postati ono što Krist traži od svojih učenika, a to je sol zemlje i svjetlost svijeta (usp. Mt 5, 13-14).

*Franjo
Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
7. listopada 2019.,
spomen Blažene Djevice Marije od Krunice*

(kta/ika)

Poruka Svetoga Oca Franje za XXVIII. svjetski dan bolesnika

"Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti" (Mt 11, 28)

SVETA STOLICA

Draga braćo i sestre,

1. Riječi koje izgovara Isus: »Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti« (Mt 11, 28) pokazuju tajanstveni put milosti koja se objavljuje jednostavnima i daje snagu onima koji su izmoreni i opterećeni. Te riječi izražavaju solidarnost Sina Čovječjega, Isusa Krista sa svima onima koji su nevoljni i trpe. Koliki samo pate u tijelu i duši! On poziva sve da dođu k Njemu: »Dođite k meni«, i obećava im odmor i okrepju. »Kada Isus to kaže on ima pred očima ljude koje susreće svakoga dana na putovima Galileje: tolike jednostavne osobe, siromašne, bolesne, grešnike i marginalizirane *bremenom zakona i tlačiteljskim društvenim sustavom*... Ti su ljudi uvijek hrlili za njim da slušaju njegovu riječ – riječ koja je davala nadu!« (Angelus, 6. srpnja 2014.).

Na ovaj XXVIII. svjetski dan bolesnika Isus upućuje taj poziv bolesnima, potlačenima i siromašnima koji su svjesni toga da u potpunosti ovise o Bogu i da, stenjući pod teretom životnih jada, trebaju njegovo ozdravljenje. Onima koji žive u tjeskobi zbog svojega stanja krhkosti, boli i slabosti, Isus Krist ne nameće zakone nego pruža svoje milosrđe, odnosno samoga sebe kao onoga koji ima moć ozdraviti i pridići. Isusov se pogled spušta na ranjenog čovjeka. Njegove oči vide, opažaju jer mu pogled prodire duboko u čovjekovo srce. Taj pogled nije ravnodušan, nego se zaustavlja i prihvaća čitavog čovjeka, svakog čovjeka u njegovu zdravstvenom stanju, ne odbacujući nikoga, pozivajući svakog pojedinca poziva da uđe u njegov život kako bi iskusio nježnost.

2. Zašto Isus gaji te osjećaje? Zato što je on sâm postao krhak, iskusio je ljudsku patnju te je i sam primio utjehu od Oca. Naime, samo onaj tko osobno doživi to iskustvo moći će tješiti druge. Postoje razni oblici teških patnji: neizlječive i kronične bolesti, psihičke bolesti, bolesti koje

zahtijevaju rehabilitaciju ili palijativnu skrb, razni oblici invaliditeta, bolesti koje pogađaju djecu ili starije osobe... U takvim situacijama kadikad nedostaje čovjekoljublja i zato, da bi njihovo ozdravljenje bilo cjelovito, ukazuje se potreba za personaliziranim pristupom bolesnicima povezujući *medicinsku skrb s brigom o osobi*. U bolesti osoba osjeća da joj je ugrožen ne samo tjelesni integritet, nego i relacijska, intelektualna, afektivna i duhovna dimenzija njezina života te, stoga, osim terapije i podrške, očekuje njegu i pažnju, riječju – ljubav. K tome, uz svaku bolesnu osobu je i njezina obitelj koja i sama pati i kojoj je potrebna podrška i utjeha.

3. Draga braćo i sestre koji ste bolesni, vaša vas bolest na poseban način svrstava među one koji, "izmoreni i opterećeni", privlače Isusov pogled i srce. Odatle dopire svjetlo koje će rasvijetliti trenutke tame, odatle dolazi nada koja će ublažiti nevolju koja vas je snašla. On vas poziva da dođete k Njemu: »Dođite«. U Njemu ćete naći snagu da se nosite s brigama i pitanjima koji vas salijeću u toj "mračnoj noći" tijela i duše. Krist nam nije dao recepte, nego nas svojom patnjom, smrću i uskrsnućem oslobađa od jarma zla.

U tome stanju sigurno vam je potrebno mjesto gdje ćete naći počinka duši svojoj. Crkva želi sve više postajati "gostinjac" dobrog Samaritanca koji je Krist (usp. Lk 10, 34), to jest kuća gdje ćete moći pronaći njegovu milost koja nalazi svoj izraz u prisnosti, prihvaćanju i utjesi. U toj ćete kući moći susresti osobe izliječene Božjim milosrđem koje će znati pomoći vam nositi križ i promatrati vlastito trpljenje i patnju kroz novu prizmu. Znat ćete tako izdići svoj pogled onkraj bolesti i primiti novo svjetlo i snagu za svoje živote.

Važnu ulogu u ovom nastojanju da se pruži odmor i okrepju našoj bolesnoj braći i sestrama imaju zdravstveni djelatnici: liječnici, medicinske sestre, medicinsko i administrativno

osoblje, pomoćno osoblje te volonteri koji svojim znanjem i stručnošću daju drugima osjetiti prisutnost Krista koji pruža utjehu i preuzima na sebe brigu za bolesnu osobu vidajući njezine rane. Ali i oni su muškarci i žene s vlastitim slabostima, pa i bolestima. Za njih na osobit način vrijedi da »nakon što primimo od Krista okrjepu i utjehu, i mi smo pozvani postati okrjepa i utjeha za braću, u stavu krotkosti i poniznosti, po uzoru na Učitelja« (*Angelus*, 6. srpnja 2014.).

4. Dragi zdravstveni djelatnici, svaki dijagnostički, preventivni, terapijski, istraživački zahvat, sva njega i rehabilitacija uvijek su u službi bolesne osobe pri čemu imenica "osoba" ima prednost pred pridjevom "bolesna". U svome radu, stoga, uvijek promičite dostojanstvo i život svake osobe i odbacujte svaki oblik eutanazije, potpomognutog samoubojstva ili zatiranja života, pa i kada je posrijedi terminalna bolest.

Kad se suočite s ograničenjima, pa čak i neuspjehom same medicinske znanosti u slučaju sve problematičnijih kliničkih slučajeva i nepovoljnih dijagnoza pozvani ste biti otvoreni transcendentnoj dimenziji koja vam može pružiti puni smisao vašega zanimanja. Sjetimo se da je život svet i pripada Bogu; stoga je nepovrediv i čovjek nema pravo njime raspolagati (usp. *Donum vitae*, 5; *Evangelium vitae*, 29-53). Život treba prihvaćati, štiti, poštivati i služiti mu od njegova početka do njegova svršetka. To zahtijevaju i razum i vjera u Boga tvorca života. U nekim je slučajevima prigovor savjesti za vas nužna odluka kako biste ostali dosljedni tome "da" životu i osobi. U svakom slučaju, vaša profesionalnost, nadahnutu kršćanskom milosrdnošću, bit će najvrsnije služenje istinskom ljudskom pravu – pravu na život. Kad više ne budete mogli

ponuditi lijek i dalje ćete moći pružati njegu i ozdravljenje gestama i postupcima koji bolesnicima pružaju utjehu i olakšanje.

Nažalost, u nekim ratnim okolnostima i konfliktima meta napada su zdravstveno osoblje i ustanove koje primaju i pomažu bolesnima. U nekim područjima političke vlasti pokušavaju manipulirati medicinskom skrbi u svoju korist, ograničavajući na taj način legitimnu autonomiju medicinske struke. No, zapravo, napadi na one koji se posvećuju služenju članovima društva koji pate i trpe nikome ne koristi.

5. Na ovaj XXVIII. svjetski dan bolesnika u mislima sam s našom brojnom braćom i sestrama diljem svijeta koji nemaju mogućnost pristupa medicinskoj skrbi jer grcaju u siromaštvu. Zato se obraćam zdravstvenim ustanovama i vladama svih zemalja svijeta da iz ekonomskih razloga ne zapostavljaju socijalnu pravdu. Nadam se da će se združivanjem načelâ solidarnosti i supsidijarnosti surađivati oko toga da se svima osigura pristup odgovarajućim lijekovima za čuvanje i vraćanje zdravlja. Od srca zahvaljujem volonterima koji se stavljaju u službu bolesnima, nadoknađujući nerijetko strukturne nedostatke te odražavajući – svojim djelima nježne ljubavi i bliskosti – sliku Krista Dobrog Samarijanca.

Blaženoj Djevici Mariji, Zdravlju bolesnih, povjeravam sve one koji nose teret bolesti, zajedno s njihovim obiteljima, kao i sve zdravstvene djelatnike. Svima od srca jamčim svoju blizinu u molitvi i od srca upućujem apostolski blagoslov.

*Iz Vatikana, 3. siječnja 2020.
Spomen Presvetoga Imena Isusova*

Poruka pape Franje za 54. svjetski dan sredstava društvene komunikacije

»Da možeš pripovijedati svome sinu i svome unuku« (Izl 10, 2) Život postaje priča

SVETA STOLICA

Želio bih ovogodišnju *Poruku* posvetiti temi pripovijedanja, jer vjerujem da, ako se ne želimo izgubiti na svome putu, moramo udisati dah istine sadržane u dobrim pričama. Priče su to koje izgrađuju, a ne ruše; priče koje nam pomažu ponovno otkriti korijene i snagu koji su potrebni da zajedno krenemo naprijed. Usred konfuzije glasova i poruka kojima smo obasuti sa svih strana potrebna nam je ljudska priča koja nam govori o nama i ljepoti koja prebiva u nama; priča koja svijet i ono što se u njemu zbiva zna gledati s pogledom punim nježnosti; priča koja nam može reći da smo dio tkanja života; priča koja otkriva isprepletene niti kojima smo povezani jedni s drugima.

1. Istkati priče

Čovjek je biće koje pripovijeda. Još od malih nogu gladni smo priča jednako kao što osjećamo glad za hranom. Bilo da su u obliku bajki, romana, filmova, pjesama, vijesti... priče utječu na naš život čak i ako toga nismo svjesni. Često odlučujemo što je ispravno ili pogrešno na temelju ličnosti i priča koje smo upijali u sebe. Priče ostavljaju svoj trag na nama, oblikuju naša uvjerenja i naša ponašanja. One nam mogu pomoći da razumijemo i kažemo tko smo.

Čovjek nije samo jedino biće koje treba odjeću da bi pokrilo svoju golotinju (usp. *Post* 3, 21), nego je također jedini koji ima potrebu pripovijedati o sebi, "zaodjenuti se" u priče kako bi zaštitio svoj život. Mi ne tkamo samo odjeću, nego i priče: naime, čovjekova sposobnost "tkanja" (latinski *texere*) upućuje i na *tekstil* i na *tekstove*. Suvremenske priče imaju zajednički "tkalački stan": njihova struktura predviđa "junake", uključujući i one obične, svakodnevnne, koji se, slijedeći svoj san, hvataju u koštac s teškim situacijama i bore protiv zla, vođeni snagom koja im ulijeva hrabrost – snagom ljubavi. Uranjajući u priče

možemo pronaći razloge da se junački nosimo sa životnim izazovima.

Čovjek je pripovjedač zato što je biće u nastajanju, koje sebe otkriva i obogaćuje u tkanjima danâ svojega života. Ipak, od samog početka, naša je priča ugrožena: kroz povijest se migolji zlo.

2. Nisu sve priče dobre

»Onog dana kad budete s njega jeli... vi ćete biti kao bogovi« (usp. *Post* 3, 4): zmijina napast unosi u tkanje povijesti čvrsti čvor koji treba razvezati. "Ako budeš posjedovao, postat ćeš ovo, postići ćeš ono...", šapuću oni koji i danas koriste tzv. *storytelling* u instrumentalne svrhe. Kolike nas priče omamljuju uvjeravajući nas da, ako želimo biti sretni, trebamo stalno imati, posjedovati i konzumirati. Gotovo ni ne opažamo koliko postajemo pohlepni za tračevima i klevetama, koliko nasilja i neistina konzumiramo. Često s komunikacijskih razboja umjesto konstruktivnih priča koje služe jačanju društvenih veza i kulturnog tkiva izlaze destruktivne i provokativne priče koje uništavaju i trgaju krhke niti suživota. Skupljajući neproverene informacije, ponavljajući banalne diskurse i tvrdnje koje su lažne ali uvjerljive, nasrćući na druge porukama mržnje ne pomažemo u tkanju ljudske povijesti, nego čovjeka lišavamo njegova dostojanstva.

No dok su priče koje se koriste u instrumentalne svrhe i moć kratkoga vijeka, dobra priča može nadići granice prostora i vremena. Stoljećima kasnije ostaje aktualna jer hrani život.

U doba u kojem je falsifikacija sve sofisticiranija i postiže zapanjujuće razmjere (*deepfake*), treba nam mudrost kako bismo mogli prigrliti i stvarati lijepe, istinite i dobre priče. Potrebna nam je hrabrost da odbacimo lažne i zle priče. Potrebni su nam strpljivost i moć raspoznavanja kako bismo ponovno

otkrili priče koje nam pomažu da ne izgubimo nît vodilju usred mnogih današnjih razdora. Potrebne su nam priče koje će iznijeti na vidjelo istinu o nama samima, također u skrovitom junaštvu svakodnevnog života.

3. Priča nad pričama

Sveto pismo je *Priča nad pričama*. Koliko je samo događaja, naroda i pojedinaca u njemu prikazano! Ono nam pokazuje od samoga početka Boga koji je i Stvoritelj i istodobno Pripovjedač. On, naime, zbori svoju Riječ i sve nastaje (usp. *Post* 1). Svojom riječju Bog sve poziva na život, a kao vrhunac stvara muškarca i ženu kao svoje slobodne sugovornike koji zajedno s njim oblikuju povijest. U jednom od psalama stvor govori Stvoritelju: »Jer ti si moje stvorio bubrege, *satkao* me u krilu majčinu. Hvala ti što sam stvoren tako *čudesno* [...] kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, otkan u dubini zemlje« (139, 13-15). Nismo rođeni cjeloviti, već nas treba neprestano "tkati", "prAsti". Život nam je darovan kao poziv da nastavimo tkati onu "čudesnost" koju predstavljamo mi sami.

U tome smislu Biblija je velika povijest ljubavi između Boga i čovjeka. U njenom središtu je Isus: njegova povijest privodi punini Božju ljubav prema čovjeku i istodobno čovjekovu povijest ljubavi prema Bogu. Čovjek će tako biti pozvan, iz naraštaj u naraštaj, *prepričavati i čuvati sjećanje* na najznačajnije zgode iz te *priče nad pričama*, zgode koje mogu najbolje prenositi smisao i značenje onoga što se zbilo.

Naslov ovogodišnje *Poruke* preuzet je iz Knjige Izlaska, temeljnog biblijskog izvješća koje svjedoči o Božjem zahvatu u povijest svoga naroda. Kad mu Izraelova djeca uzdižu svoj vapaj, Bog sluša i sjeća se: »Bog... *sjetio* se svoga saveza s Abrahamom, Izakom i Jakovom. I pogleda Bog na Izraelce i zauze se za njih« (*Izl* 2, 24-25). Plod Božjeg sjećanja je oslobađanje od tlačenja, oslobađanja koje se zbiva nizom znakova i čudesa. Gospodin tada otkriva Mojsiju značenje svih tih znakova: »*da možeš pripovijedati* svome sinu i svome unuku što sam učinio Egipćanima i kakva sam znamenja izvodio među njima, kako biste

znali da sam ja Jahve« (*Izl* 10, 2). Iskustvo Izlaska uči nas da se znanje o Gospodinu prenosi poglavito pripovijedanjem, iz naraštaja u naraštaj, o njegovoj trajnoj prisutnosti. Bog života nam se objavljuje kroz priče o životu.

Isus nije o Bogu govorio apstraktnim diskursima, nego prisposodobama, kratkim pričama preuzetim iz svakodnevnog života. Tu život postaje priča a zatim, za slušatelja, priča postaje život: ta priča ulazi u život onih koji je slušaju i mijenja ga.

Evandjelja su također priče, i to ne slučajno. Dok nas upoznaju s Isusom, ona su "performativna"[1] s obzirom na Isusa; suobličuju nas njemu. Evandjelje traži od čitatelja da bude dionikom iste vjere kako bi mogao dijeliti isti život. U Ivanovu Evandelju nam se kaže da Pripovjedač u pravom smislu riječi – Riječ – postaje priča: »Jedinorođenac – Bog – koji je u krilu Očevu, on ga *obznani*« (*Iv* 1, 18). Upotrijebio sam izraz "obznani" jer izvornik *exegésato* može se prevesti i kao "objavi" i kao "obznani". Bog se osobno utkao u naše čovječstvo i tako nam je dao novi način oblikovanja naših povijesti.

4. Povijest koja se obnavlja

Kristova povijest nije baština iz prošlosti; to je naša povijest, trajno aktualna. Ona nam pokazuje da je Bogu toliko stalo do čovjeka, našega tijela i naše povijesti da je postao čovjek, tijelo i povijest. Također nam govori da ne postoje beznačajne ili male ljudske priče. Nakon što je Bog postao povijest, svaka ljudska povijest u stanovitom je smislu Božja povijest. U povijesti svake osobe Otac ponovno vidi povijest svoga Sina koji je sišao na zemlju. Svaka ljudska povijest ima neuništivu vrijednost. Zato čovjek zaslužuje priče koje su na njegovoj visini, na očaravajućoj visini koja ostavlja bez daha na koju ga je Isus uzdigao.

»Vi ste – pisao je sveti Pavao – pismo Kristovo... napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga; ne na pločama kamenim, nego na pločama od mesa, u srcima« (2 *Kor* 3, 3). Duh Sveti, ljubav Božja, piše u nama. I dok u nama piše usađuje u nas dobrotu i stalno nas na to podsjeća. *Podsjećati* znači dovesti u srce (tal. "*ri-cordare*", *nap. pr.*), "pisati" na srcu. Po

Duhu Svetom svaka priča, čak i ona koja je pala u najveći zaborav, čak i ona koja izgleda kao da je pisana na najiskrivljenijim crtama, može pružiti nadahnuće, može se iznova roditi kao remek-djelo i postati dodatak Evandjelju. Poput Augustinovih *Ispovijesti*. Poput *Hodočasnikove ispovijesti* svetog Ignacija. Poput *Povijesti jedne duše* Terezije od Djeteta Isusa. Poput *Zaručnika*, poput *Braće Karamazov*. Poput nebrojenih drugih priča koje su na divan način oslikale susret između Božje slobode i čovjekove slobode. Svaki od nas zna različite priče koje imaju miris Evandjelja, koje svjedoče o ljubavi koja preobražava život. Te priče traže da ih se dijeli, prepričava i oživljava u svakom dobu, na svakom jeziku, svim sredstvima.

5. Povijest koja obnavlja nas

U svaku veliku priču ulazi naša vlastita priča. Dok čitamo Sveto pismo, zgrade iz života svetaca, ali i one tekstove koji su uspjeli proniknuti čovjekov duh i pokazati njegovu ljepotu, Duh Sveti je slobodan pisati u našem srcu, obnavljajući u nama sjećanje na to tko smo u Božjim očima. Kad se sjetimo ljubavi koja nas je stvorila i spasila, kad ljubav postane dijelom naših svakodnevnih priča, kada svoje dane ispredamo nitima milosrđa, mi tada okrećemo drugu stranicu. Više nismo sputani sponama žaljenja i tuge, sponama nezdravog sjećanja koje nam zatvara srce, nego, otvarajući se drugima, otvaramo se samoj viziji velikog Pripovjedača. Pripovijedati Bogu našu priču nikad nije beskorisno, čak i kada kronika događaja ostaje nepromijenjena, značenje i perspektiva se mijenjaju. Ispričati našu priču Gospodinu znači ući u njegov pogled suosjećajne ljubavi prema nama i prema drugima. Njemu možemo pripovijedati priče koje živimo, njemu možemo donositi ljude i povjeravati situacije. S njim možemo ponovo povezati

tkanje života, krpajući pukotine i rupe u njemu. Koliko nam je samo svima to potrebno!

Pogledom velikog Pripovjedača – jedinog koji ima neograničen pogled – približimo se potom protagonistima, našoj braći i sestrama, koji su s nama akteri današnje povijesti. Da, jer na pozornici svijeta nitko nije suvišan i svačija je priča otvorena mogućoj promjeni. Čak i kad pričamo o zlu možemo ostaviti prostora otkupljenju, možemo prepoznati usred zla također dinamizam dobrote i dati mu prostora.

Nije riječ, stoga, o tome da slijedimo logike onih koji se služe umijećem pričanja priča (*storytelling*) niti o tome da oglašavamo neku stvar ili sebe same nego da se spomenemo toga tko smo u Božjim očima, da svjedočimo ono što Duh piše u našim srcima i otkrivamo svakom pojedincu da njegova priča sadrži u sebi divne i čudesne stvari. Da bismo mogli to učiniti povjerimo se ženi koja je u svome krilu istkala čovječstvo Božje i, govori nam Evandjelje, ispredala u sebi sve događaje iz svog života. Djevica Marija je, naime, sve čuvala i o tome razmišljala u svome srcu (usp. *Lk 2, 19*). Zamolimo za pomoć nju, koja je znala krotkom snagom ljubavi razvezati čvorove života:

O Marijo, ženo i majko, u tvome se krilu istkala Božja Riječ. Ti si svojim životom pripovijedala veličanstvena Božja djela. Slušaj naše priče, pohrani ih u svome srcu i neka budu tvoje i one priče koje nitko ne želi čuti. Nauči nas prepoznati dobru nit koja se provlači kroz povijest. Svrni svoj pogled na zapetljane čvorove u koje se zapleo naš život paralizirajući naše sjećanje. Tvoje nježne ruke mogu razvezati svaki čvor. Ženo Duha, majko povjerenja, nadahnjuj također nas. Pomozi nam istkati priče o miru, priče o budućnosti. I pokaži nam kako ih zajedno živjeti.

*Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
24. siječnja 2020.,
spomen svetog Franje Saleškog.*

(kta/ika)

[1] Usp. Benedikt XVI., Enc. *Spe salvi*, 2: »kršćanska poruka nije bila samo "informativnog" nego i "performativnog" karaktera – ona je djelotvorna. To znači da evandjelje ne samo da obznanjuje stvari kojima čovjek obogaćuje svoje znanje već ono i djeluje na čovjeka i mijenja njegov život«.

Papina poruka za 35. svjetski dan mladih

»Mladeži, kažem ti, ustani!« (usp. Lk 7, 14)

Predraga mladeži,

U listopadu 2018., Biskupskom sinodom o *Mladima, vjeri i razlučivanju zvanja*, Crkva je prionula razmišljanju o vašem položaju u današnjem svijetu, vašem traganju za smislom i planom u životu kao i vašem odnosu s Bogom. U siječnju 2019. godine susreo sam se sa stotinama tisuća vaših vršnjaka iz cijeloga svijeta okupljenih u Panami u prigodi Svjetskog dana mladih. Događaji te vrste – Sinoda i Svjetski dan mladih – izraz su temeljne dimenzije Crkve a to je "zajednički hod".

Na tom putu, svaki put kad dostignemo važnu prekretnicu, Bog i život pred nas stavljaju izazov krenuti iznova. Vi mladi vrlo ste vješti u tome! Volite putovati, otkrivati nova mjesta i ljude koje nikad prije niste vidjeli, doživjeti nova iskustva. Zato sam izabrao grad Lisabon, glavni grad Portugala, kao cilj vašeg sljedećeg interkontinentalnog hodočašća, koje će se održati 2022. godine. Odande je, u petnaestom i šesnaestom stoljeću, veliki broj mladih ljudi, među kojima je bilo mnogo misionara, odlazio u nepoznate zemlje, kako bi s drugim narodima i nacijama dijelili svoje iskustvo Isusa. Tema Svjetskog dana mladih u Lisabonu bit će: »Usta Marija i pohiti« (Lk 1, 39). Tijekom ove dvije godine koje prethode tome susretu želim razmišljati s vama o još dva biblijska teksta: u 2020. godini: »Mladeži, kažem ti, ustani!« (usp. Lk 7, 14), a u 2021. godine: »Ustani. Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio« (usp. Dj 26 16).

Kao što možete vidjeti glagol "ustati" javlja se u sve tri teme. Taj izraz zadobiva također značenje ponovnog ustajanja i buđenja na život. To je glagol koji se više puta javlja u pobudnici *Christus vivit (Krist živi!)* koju sam vam posvetio nakon Sinode iz 2018. godine i koja vam, zajedno sa Završnim dokumentom, Crkva daje kao svjetionik koji će obasjavati puteve vašega života. Od svega se srca nadam da će put koji će nas dovesti do Lisabona biti praćen velikim naporima čitave Crkve oko provedbe ta dva dokumenta i usmjeravati poslanje animatorâ u pastoralu mladih.

Prijeđimo sada na ovogodišnju temu: »Mladeži, kažem ti, ustani!« (usp. Lk 7, 14). Već sam citirao taj redak iz Evanđelja u *Christus vivit*: »Ako si izgubio svoju unutarnju poletnost, svoje snove, svoj zanos, nadu i veliku dušnost, preda te dolazi Isus kao što je jednom stao pred mrtvim sinom udovice i sa svom snagom svoga uskrsnuća te poziva: "Mladiću, kažem ti, ustani!" (Lk 7, 14)« (br. 20).

Taj odlomak iz Biblije govori nam o tome kako je Isus, ulazeći u grad Nain u Galileji, naišao na pogrebnu povorku koja je ispraćala na groblje mladića, jedinog sina udovice. Isus, pogođen ženinom boli koja razdire srce, čini čudo uskrsnuća njezina sina. No, čudo slijedi nakon niza riječi i gesti: »Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom i reče joj: "Ne plači!" Pristupi zatim, dotače se nosila; nosioci stadoše« (Lk 7, 13-14). Zadržimo se u razmišljanju nad nekim od tih Gospodinovih gestâ i riječi.

Vidjeti bol i smrt

Isus promatra ovu pogrebnu povorku pogledom koji je pažljiv a ne odsutan. U mnoštvu vidi lice žene koju razdire najveća bol. Njegov pogled rađa susret koji je izvor novog života. Tu ne treba mnogo riječi.

A kakav je moj pogled? Gledam li pažljivim okom ili kao kada na brzinu pregledavam tisuće fotografija na mobitelu ili na društvenim profilima!? Koliko nam se puta događa da vlastitim očima promatramo mnoge današnje događaje koje nikada nismo doživjeli u stvarnom vremenu! Ponekad je naša prva reakcija snimiti prizor mobitelom, a da se možda pritom ni ne trudimo gledati u oči osobe koje su u to uključene.

Oko sebe, ali ponekad i unutar sebe, nailazimo na stvarnost smrti: fizičku, duhovnu, emotivnu, socijalnu. Primjećujemo li je ili naprosto trpimo njezine posljedice? Možemo li učiniti nešto da povratimo život?

Tu mislim na sve one negativne situacije koje proživljavaju vaši vršnjaci. Nekima je na pameti samo sadašnji trenutak i izlažu pogibelji vlastiti

život u ekstremnim iskustvima. Ima, međutim, među mladima i onih koji su "umrli" jer su izgubili nadu. Čuo sam jednu djevojku kako govori: "Među svojim prijateljima vidim osobe koje su izgubile želju da se u bilo što uključe, hrabrost da se ustanu." Nažalost, depresija se širi i među mladima, što u nekim slučajevima može čak dovesti i do iskušenja da si oduzmu život. Koliko je samo situacija u kojima vlada apatija, u kojima se ljudi gube u ponoru tjeskobe i kajanja! Koliki mladi plaču, a nitko ne čuje krik njihove duše! Oko njih su često rastreseni, ravnodušni pogledi onih koji žele uživati vlastiti *happy hour* i ne mare ni za što drugo.

Ima onih koji životare u površnosti, misle da su živi dok su u srcu zapravo mrtvi (usp. *Otk 3, 1*). U dobi od dvadeset godina život im tone u dubinu, umjesto da se uzdiže u visinu svog istinskog dostojanstva. Sve se svodi na neko "životarenje" i traženje nekog zadovoljstva: malo zabave, mrvica pažnje i naklonosti drugih... Postoji također široko rasprostranjen digitalni narcizam koji podjednako pogađa i mlade i odrasle. Mnogo je onih koji žive tako! Neki su od njih možda živjeli u ozračju materijalizma gdje se misli samo na to kako zaraditi novac i urediti se kao da se život svodi samo na to. Prije ili kasnije to će neizbježno dovesti do tupe neraspoloženosti, ravnodušja i dosade života, koja će vremenom rađati sve većom tjeskobom.

Negativne stavove mogu izazvati također osobni neuspjesi kada nešto do čega nam je stalo, ono oko čega smo se predano trudili, više jednostavno dalje ne ide ili ne postiže željene rezultate. To se može dogoditi u školi ili sa sportskim ili umjetničkim ambicijama... Kraj jednoga "sna" može dovesti do toga da se osjećamo mrtvi. Ali neuspjesi su sastavni dio života svakog čovjeka, a koji put mogu čak biti i milost! Često se nešto za što mislimo da će nam dati sreću pretvara u iluziju, idol. Idoli traže sve od nas pretvarajući nas u robove, ali ne daju ništa zauzvrat. I na kraju se raspadnu, iza njih ostanu samo prašina i dim. U tome smislu, neuspjesi, ako dovedu do toga da se idoli urušavaju, dobri su čak i ako nam zadaju bol.

Mogli bismo tako nastaviti nabrajati i druge situacije tjelesne ili duhovne smrti u kojima se mlada osoba može naći, kao što su ovisnost, kriminal, siromaštvo ili teška bolest. No, prepuštam vama da osobno razmišljate i

postanete svjesni onoga što se pokazalo "smrtonosnim" za vas ili za nekoga bliskog vama, sada ili u prošlosti. Istodobno vas molim da se sjetite da se onaj mladić iz Evandjelja, koji je bio zaista mrtav, vratio u život jer ga je *vidio* Netko tko je želio da on živi. Isto se može događati i danas i svaki dan.

Imati samilosti

U Svetome se pismu često govori o duševnom stanju onoga koji dopusti da ga duboko u srcu dotakne tuđa bol. Svojom samilošću Isus postaje dionikom stvarnosti drugoga. Uzima na sebe bijedu drugoga. Bol te majke postaje njegovom boli. Smrt tog mladog sina postaje njegova smrt.

Vi mladi u mnogim prigodama pokazujete da znate kako *suosjećati s* drugom osobom. Dovoljno je vidjeti koliko vas se velikodušno žrtvuje kad to okolnosti zahtijevaju. Nema katastrofe, potresa, poplave u kojima brojni mladi volonteri ne bi bili spremni priteći u pomoć. I velika mobilizacija mladih koji žele obraniti stvoreni svijet svjedoči o vašoj sposobnosti da čujete krik zemlje.

Dragi mladi, ne dopustite da vam se oduzme tu osjetljivost! Budite uvijek spremni poslušati vapaj onih koji pate i suosjećajte s onima koji plaču i umiru u današnjem svijetu. »Neke stvarnosti u životu mogu se vidjeti samo očima očišćenim suzama« (*Christus Vivit, 76*). Ako budete znali plakati s onima koji plaču, bit ćete zaista sretni. Mnogi vaši vršnjaci su u nezavidnom položaju i trpe nasilja i progon. Neka njihove rane postanu vaše i bit ćete nositelji nade u ovome svijetu. Moći ćete reći bratu ili sestri: »Ustani, nisi sam/a« i pomoći im da iskuse da nas Bog Otac ljubi, da je Isus ruka koja se pruža prema nama da nas ponovno podigne.

Približiti se i "dotaći"

Isus zaustavlja pogrebnu povorku. Približava se, očituje svoju blizinu. Ta blizina seže dalje i pretvara se u hrabar čin vraćanja života drugome. Proročka je to gesta. To je dodir Isusa, Živoga, koji prenosi život. To je dodir koji ulijeva Duha Svetoga u mrtvo tijelo tog mladića i vraća mu vitalne funkcije.

Taj dodir prodire u stvarnost žalosti i očaja. To je dodir samoga Boga koji posreduje također autentična ljudska ljubav; to je dodir

koji otvara nezamislive prostore slobode i punine novog života. Učinkovitost ove Isusove geste je nesaglediva. Podsjeća nas da čak i jedan jednostavan, ali konkretan znak blizine može probuditi snage uskrsnuća.

Dá, vi mladi možete također pristupiti stvarnostima boli i smrti s kojima se susrećete, možete ih dodirnuti i poput Isusa donijeti novi život. To je moguće, zahvaljujući Duhu Svetom, samo ako je vas prve dotakla njegova ljubav, ako vam se srce raznježi zbog iskustva njegove dobrote prema vama. Dakle, ako u sebi oćutite neizmjernu Božju ljubav prema svakom živom biću, posebno prema našoj braći i sestrama koji trpe glad i žeđ, ili su bolesni, goli ili u tamnici, tada ćete im se moći približiti kao On, moći ćete ih dodirnuti kao On i prenijeti njegov život svojim prijateljima koji su u duhu mrtvi, koji pate ili su izgubili vjeru i nadu.

“Mladeži, kažem ti, ustani!”

U Evanđelju se ne spominje ime mladića kojega je Isus uskrisio u Nainu. To je poziv svakom čitatelju da se poistovjeti s njim. Isus se obraća tebi, meni, svakome od nas i kaže: “Ustani!” Itekako smo svjesni toga da mi kršćani također padamo i moramo se uvijek iznova dizati. Samo onaj koji ne hoda ne pada, ali ne ide ni naprijed. Zato trebamo prihvatiti pomoć koju nam pruža Isus i učiniti čin vjere u Boga. Prvi korak je prihvatiti ustati se. Novi život koji će nam On dati bit će dobar i vrijedan življenja, jer ga podržava Netko tko će nas pratiti također na našem putu u budućnost i neće nas nikada ostaviti. Isus nam pomaže živjeti ovaj naš život na dostojanstven i smislen način.

To je zaista novo stvaranje, novo rađanje. To nije oblik psihološkog uvjetovanja. Možda ste u teškim trenucima mnogi od vas ćuli one “ćarobne” rijeći koje su danas jako u modi i koje bi trebale sve riješiti: “Moraš vjerovati u samoga sebe”, “Moraš pronaći snagu u sebi”, “Moraš postati svjestan svoje pozitivne energije”... Ali to su puke fraze i kod onoga tko je doista “mrtav u nutрини” naprosto ne djeluju. Isusova rijeć ima dublji odjek, ona je beskrajno viša. To je božanska i stvaralaćka rijeć koja jedina može vratiti život tamo gdje se ovaj ugasio.

Živjeti novim životom “kao uskrsli”

U Evanđelju se kaže kako mladić »progovori« (Lk 7, 15). Prva reakcije osobe koju je Isus

dotaknuo i vratio u život jest da govori i izražava bez kompleksa i bez straha ono što nosi duboko u sebi, svoju osobnost, želje, potrebe i snove. Možda to nikad ranije nije učinila, bila je uvjerena da je nitko neće moći razumjeti!

Govoriti znaći također stupiti u odnos s drugima. Kad je osoba “mrtva” zatvara se u sebe, odnosi se prekidaju ili postaju površni, lažni i dvoićni. Kad nas Isus vraća u život, “vraća” nas drugima (usp. r. 15).

Danas smo često “na vezi”, ali ne komuniciramo. Upotreba elektronićkih uređaja, ako je neuravnotežena, može nas držati stalno prikovanima za ekran. Ovom porukom želim također, zajedno s vama mladi, odgovoriti na izazov kulturne promjene utemeljene na toj Isusovoj rijeći: “Ustani”. U kulturi koja želi da se mladi izoliraju i povuku u virtualne svjetove, širimo taj Isusov poziv: “Ustani!”. To je poziv da se otvorimo stvarnosti koja umnogome nadilazi virtualnu. To ne znaći da na tehnologiju treba gledati s prezirom, nego da je treba koristiti kao sredstvo, a ne kao cilj. “Ustani” znaći također “sanjaj”, “riskiraj”, “potrudi se da promijeniš svijet”, neka tvoje želje zažive novim sjajem, promatraj nebo, zvijezde i svijet oko sebe. “Ustani i postani to što jesi!”. Zahvaljujući toj našoj poruci mnoga će sumorna i beživotna lica mladih oživjeti i postati mnogo ljepša od svake virtualne stvarnosti.

Jer ako ti daš život, netko će ga primiti. Jedna je djevojka rekla: “Kad vidiš nešto lijepo ustani iz naslonjaća te pokušaj i ti to učiniti”. Ono što je lijepo pobuđuje strast. A ako se mlada osoba oduševi za nešto ili, još bolje, za Nekoga konaćno će ustati i poćeti ćiniti velike stvari. Od mrtve osobe kakva je bila može postati Kristov svjedok i dati život za njega.

Dragi mladi, koje su vaše strasti i snovi? Dajte da izađu na vidjelo i kroz njih ponudite svijetu, Crkvi i drugim mladima nešto lijepo na duhovnom, umjetnićkom i društvenom polju. Ponavljam vam ono što sam jednom rekao na svom materinskom jeziku: *hagan liò!* Napravite urnebes! Od drugog mladića sam ćuo ovo: “Da je Isus bio netko tko gleda samo svoja posla, udovićin sin ne bi uskrsnuo”.

Uskrsnuće tog mladića vratilo ga je njegovoj majci. U toj ženi možemo vidjeti Mariju, našu Majku, kojoj povjeravamo sve mlade na svijetu. U njoj možemo prepoznati također Crkvu koja želi s nježnom ljubavlju prihvatiti

svakog mladog čovjeka, bez iznimke. Molimo se stoga Mariji za Crkvu da uvijek bude majka svoje djece koja su u smrti, plaćući i moleći da ponovno ožive. Za svako svoje dijete koje umire, umire također Crkva, a za svako njezino dijete koje oživi i ona oživi.

Blagoslivljam vaš hod i, molim vas, ne zaboravite moliti za mene.

*Rim, iz svetog Ivana Lateranskog,
11. veljače 2020.*

Spomen Blažene Djevice Marije Lurdske

SVETA STOLICA

XIII. Međunarodni dan rijetkih bolesti

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je u subotu, 29. veljače 2020. poruku prefekta Dikasterija za cjeloviti ljudski razvoj kardinala Petera Kodwoa Appiaha Turksona u povodu XIII. Međunarodnog dana rijetkih bolesti koji se obilježava danas.

Poruka je upućena predsjednicima biskupskih konferencija, biskupima zaduženima za pastoral zdravlja, redovnicima i redovnicama, socijalnim radnicima, zdravstvenim i pastoralnim djelatnicima, volonterima i svim ljudima dobre volje, te ponajprije „braći i sestrama pogođenim rijetkim bolestima i njihovim obiteljima“.

Dan rijetkih bolesti ove godine stavlja naglasak na pravednost i pravednije uvjete za osobe pogođeni tim bolestima. U svijetu ima više od 300 milijuna ljudi pogođenih rijetkom bolešću. To je popriličan broj koji se ne može zanemariti i koji zavrjeđuje pažnju, podsjeća se u poruci.

Rijetke je bolesti često teško dijagnosticirati i često su oni koji boluju od tih bolesti a i njihove obitelji stigmatizirani, žive u samoći i osjećaju se bespomoćnima, a taj osjećaj bespomoćnosti dodatno pogoršavaju teškoće na koje nailaze u specifičnom liječenju patologije i prikladnoj skrbi. Nažalost, ova je situacija još ozbiljnija u onim zemljama u kojima je zdravstveni sustav ranjiviji, upozorava se u poruci.

Ne smijemo zaboraviti da je temeljno pravo na zdravlje i skrb vezano uz vrijednost pravde i da nejednaka raspodjela ekonomskih dobara, posebno u zemljama s malim dohotkom, ne dopušta da se zajamči zdravstvena pravda koja štiti dostojanstvo i zdravlje svake osobe, posebno najpotrebnijih i siromašnih, navodi se u poruci.

Kod rijetkih bolesti znanstveno istraživanje igra značajnu ulogu u poboljšanju života oboljelih, ne samo u utvrđivanju patologije i

pružanju dostupne terapije, nego i u ukazivanju najprikladnije pomoći. Istovremeno, potrebno je da u znanstvenim istraživanjima sudjeluju oboljeli kako bi se dobili rezultati koji će biti značajni i usmjereni na njihove potrebe, ističe se u poruci povodom XIII. Međunarodnog dana rijetkih bolesti.

Načela supsidijarnosti i solidarnosti moraju nadahnjivati međunarodnu zajednicu kao i zdravstvene politike kako bi se osiguralo svima, posebno najranjivijim skupinama u društvu, učinkovit zdravstveni sustav, pravedan pristup dijagnozi i liječenju, kao i podršku i specifičnu pomoći za oboljele i njihove obitelji.

U poruci se skreće pozornost i na utjecaj rijetkih bolesti na svakodnevni život obitelji s psihičkog, emocionalnog, fizičkog i ekonomskog stajališta. Rijetka bolest, u stvari, uključuje sve aspekte obiteljskog života: obitelj se ne treba suočavati samo s problemom bolesti, nego se mora pobrinuti i za sve ostale aspekte života, kao što su, na primjer, prehrana, rehabilitacijska ili sportska aktivnost, organizacija slobodnog vremena, primjećuje se u poruci.

Važno je proučavati aktivnosti, u sinergiji s različitim akterima koji su prisutni na određenom području, koji mogu valorizirati potencijal oboljelih od rijetkih bolesti, jer katkad bolesnik može osjetiti nedostatak čovjekoljublja upravo zato što „u bolesti osoba osjeća da joj je ugrožen ne samo tjelesni integritet, nego i relacijska, intelektualna, afektivna i duhovna dimenzija njezina života te, stoga, osim terapije i podrške, očekuje njegu i pažnju, riječju – ljubav“, citira se u tekstu poruke ovogodišnju Papinu poruku za Svjetski dan bolesnika.

Bilo bi zaista lijepo kada bismo svi zajedno s članovima obitelji, zdravstvenim radnicima, socijalnim radnicima, pastoralnim djelatnici-

ma i volonterima u duhu bratstva vodili brigu o našoj braći i sestrama oboljelima od rijetkih bolesti, ujedinjujući medicinsku skrb s aktivnostima i društvenim zalaganjima zbog kojih bi se oni osjetili dinamičnim dijelom društva, kaže se u poruci. Na kraju se oboljele

od rijetkih bolesti povjerava Majci Božjoj, Zdravlju bolesnih (*Salus infirmorum*) „da nam pomogne da budemo pozorni na potrebe i umijemo darivati velikodušna srca“.

(kta/ika)

Dekret Apostolske pokorničarne o podjeljivanju posebnog oprosta vjernicima u sadašnjem stanju pandemije

«U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani» (*Rim 12, 12*). Riječi što ih je sveti Pavao napisao Crkvi u Rimu odjekuju kroz čitavu povijest Crkve i usmjeravaju prosuđivanje vjernika pred svakim trpljenjem, bolešću i nevoljom.

Sadašnji trenutak u kojem je čitavo čovječanstvo ugroženo nevidljivom i podmuklom bolešću, koja je već neko vrijeme postala dio života svih nas, iz dana u dan ispunjen je tjeskobnim strahovima, novim nesigurnostima i iznad svega fizičkim i moralnim trpljenjem koje se proširilo svijetom.

Crkva je, po primjeru svog Božanskog Učitelja, uvijek zdušno skrblila za bolesnike. Kao što je sv. Ivan Pavao II. naglasio, vrijednost ljudskog trpljenja je dvostruka: «Ono je *nadnaravno*, jer je ukorijenjeno u božansko otajstvo otkupljenja svijeta, i ujedno je duboko *ljudsko*, jer u njemu čovjek pronalazi samog sebe, svoje vlastito čovječstvo, vlastito dostojanstvo i vlastito poslanje» (Apostolsko Pismo, *Salvifici doloris*, br. 31).

Posljednjih je dana i papa Franjo očitovao svoju očinsku blizinu i ponovno nas pozvao da bez prestanka molimo za oboljele od koronavirusa.

Kako bi svi oni koji trpe zbog bolesti Covid-19, upravo u otajstvu tog trpljenja mogli ponovno otkriti «isto Kristovo otkupiteljsko trpljenje» (*isto*, br. 30), ova Apostolska Pokorničarna, *ex auctoritate Summi Pontificis*, s pouzdanjem u riječ Krista Gospodina i promatrajući u duhu vjere trenutnu epidemiju koju valja proživljavati kao osobno obraćenje, podjeljuje dar oprostâ prema ovdje naznačenim odredbama.

Podjeljuje se *Potpuni oprost* vjernicima oboljelima od koronavirusa, onima koji se po nalogu zdravstvene vlasti nalaze u izolaciji (karanteni) u bolnicama ili u svojim domovima, ako se, duhom udaljeni od bilo kojeg grijeha, posredstvom medija budu duhovno pridružili slavlju Svete mise, molitvi Svete krunice, pobožnosti Križnog puta ili drugim pobožnim činima, ili ako barem budu izmolili Vjerovanje, Očenaš i pobožni zaziv Blaženoj Djevici Mariji, prikazujući tu kušnju u duhu vjere u Boga i ljubavi prema braći, sa željom ispuniti uobičajene uvjete (ispovijed, pričest i molitva na nakane Svetog Oca), čim to bude bilo moguće.

Zdravstveni djelatnici, članovi njihovih obitelji i svi koji po primjeru Milosrdnog Samaritanca, izlažući se opasnosti da budu zaraženi, služe oboljelima od koronavirusa po riječima božanskog Otkupitelja: «Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje» (*Iv 15, 13*), zadobit će isti dar *Potpunog oprosta* pod istim uvjetima.

K tome ova Apostolska Pokorničarna u aktualnom stanju svjetske epidemije rado pod istim uvjetima podjeljuje *Potpuni oprost* i onim vjernicima koji pohode Presveti Oltarski Sakrament, ili izvrše euharistijsko klanjanje, ili najmanje pola sata čitaju Sveti Pismo, ili izmole Svetu krunicu ili pobožnost Križnog puta ili Krunicu Božanskog Milosrđa, da od Svemogućeg Boga izmole prestanak epidemije, ozdravljenje onima koji su njome pogođeni i vječno spasenje onima koje je Gospodin pozvao k sebi.

Crkva moli za one koji nisu u mogućnosti primiti sakrament Bolesničkog pomazanja i Poputbinu, povjeravajući božanskom Milosrđu

sve i svakog pojedinog snagom općinstva svetih i podjeljujući vjerniku na času smrti *Potpuni oprost*, ukoliko je pravo raspoložen i ukoliko je redovito za života molio neku molitvu (u tom slučaju Crkva nadoknađuje tri uobičajena traženja uvjeta). Za zadobivanje tog oprosta preporuča se upotreba raspela ili križa (usp. *Enchiridion indulgentiarum*, br. 12).

Neka Blažena Djevica Marija, Majka Božja i Majka Crkve, Zdravlje bolesnih i Pomoćnica

kršćana i naša Zagovornica, pritekne u pomoć čovječanstvu koje trpi, udaljujući od nas zlo ove pandemije i udjeljujući nam svako dobro koje je potrebno za naše spasenje i posvećenje.

Ovaj Dekret je valjan bez obzira na bilo koju suprotnu odredbu.

Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske Pokorničarne, 19. ožujka 2020.

Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenta

Dekret: U vrijeme COVID-19 (I)

U ovo teško vrijeme u kojem živimo zbog pandemije virusa Covid-19, i s obzirom na ograničenja zajedničkih liturgijskih slavlja u crkvi, prema uputama biskupa za njihove biskupije, na ovu Kongregaciju došli su upiti o neposrednoj proslavi svetkovine Uskrsa. Stoga se daju sljedeće upute s prijedlozima za biskupe.

1. Datum Uskrsa. Uskrs je srce cijele liturgijske godine i nije samo jedna od svetkovina koja ima prednost pred ostalima. Vazmeno trodnevlje, budući da se slavi tijekom tri dana kojima prethodi korizma, a okrunjuje se svetkovinom Pedesetnice (Duhova), ne može biti prebačeno na drugo vrijeme.

2. Misa posvete ulja. Uzimajući u obzir konkretnu situaciju u različitim zemljama, biskup ima mogućnost odgoditi ju za kasniji datum.

3. Upute za Vazmeno trodnevlje. Gdjegod su civilne i crkvene vlasti donijele ograničenja, Sveto (vazmeno) trodnevlje mora biti slavljeno na sljedeći način:

Biskupi će dati upute, koje će potvrditi biskupska konferencija, tako da u katedralama i župnim crkvama, bez sudjelovanja vjernika, biskup i župnik mogu proslaviti liturgijska otajstva Vazmenog trodnevlja. Vjernici bi trebali biti obaviješteni o vremenu početka slavlja kako bi se molitvom, u svojim domovima, mogli pridružiti slavlju. U ovoj prilici, korisni su televizijski ili internetski prijenosi u živo (ne snimke).

Biskupska konferencija i pojedine biskupije pobrinut će se da se osiguraju materijali za obiteljsku i osobnu molitvu.

Veliki četvrtak. U katedralama i župnim crkvama, gdje god za to postoji stvarna mogućnost, utvrđena od nadležnih, svećenici na župama mogu slaviti Misu večere Gospodnje. Iznimno na ovaj dan, svim svećenicima se daje dopuštenje da na prikladnom mjestu slave misu bez sudjelovanja naroda. Obred pranja nogu, koji je već dan na izbor, se izostavlja. Izostavlja se i procesija na kraju Mise večere Gospodnje, a Presveti Sakrament neka se čuva u svetohraništu. Svećenici koji nisu u mogućnosti slaviti Misu, molit će Večernju (usp. Liturgija časova).

Veliki petak. U katedralama i župnim crkvama, gdje god za to postoji stvarna mogućnost, utvrđena od nadležnih, biskup ili župnik slavit će obred Muke Gospodnje. Za sveopću molitvu biskup će imati zadaću odrediti posebnu nakanu za bolesne, pokojne i za one koji se osjećaju izgubljeno ili prestrašeno (usp. Rimski misal, str. 187, br. 12).

Uskrsna nedjelja

Vazmeno bdjenje. Neka se slavi u katedralama i župnim crkvama, gdje god za to postoji stvarna mogućnost, utvrđena od nadležnih. Na početku bdjenja, ispušta se paljenje vatre, vazmena svijeća je upaljena, ispušta se procesija sa svijećom i odmah slijedi Hvalospjev vazmenoj svijeći. Zatim slijedi Služba riječi. U krsnoj službi zadržava se samo obnova krsnih obećanja (usp. Rimski misal, str. 226, br. 46). Slijedi euharistijska služba.

Oni koji nemaju apsolutno nikakvu mogućnost da sudjeluju u Vazmenom bdjenju koje se slavi u crkvi, neka mole Službu čitanja za Uskrs (usp. Liturgija časova).

Za samostane, sjemeništa i redovničke zajednice, odlučuje dijecezanski biskup.

Izrazi pučke pobožnosti i procesije koje obogaćuju dane Svetoga (Velikoga) tjedna i Vazmenog trodnevlja, po sudu dijecezanskog biskupa mogu biti prebačeni na drugi prikladan dan, npr. 14. ili 15. rujna.

*Po nalogu Vrhovnog Proosvećenika,
samo za 2020. godinu.*

*Iz Kongregacije za bogoštovlje
i disciplinu sakramenata,*

*19. ožujka 2020., svetkovina svetoga Josipa,
zaštitnika Crkve*

*Robert kardinal Sarah, prefekt
Arthur Roche, nadbiskup i tajnik*

Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenta

Dekret: U vrijeme COVID-19 (II)

Imajući u vidu brzinu razvoja pandemije Covid-19 i uzimajući u obzir zapažanja koja su nam pristigla od Biskupskih konferencija, ova Kongregacija nudi ažurirane opće smjernice i prijedloge koje smo već dali biskupima u prethodnom dekretu od 19. ožujka 2020.

Budući da se datum Uskrsa ne može prenositi, u zemljama pogođenima bolešću gdje su predviđena ograničenja okupljanja i kretanja osoba, neka biskupi i svećenici slave obrede Svetoga Tjedna bez okupljanja naroda i na odgovarajućem mjestu izbjegavajući koncelebraciju i ispuštajući pružanje mira.

Neka vjernici budu obaviješteni o vremenu početka slavljenja na način da se mogu uključiti u molitvu iz vlastitih domova. Mogu biti od koristi i izravni prijenosi preko društvenih sredstava priopćivanja, neregistrirani. U svakom slučaju važno je posvetiti određeno vrijeme molitvi s posebnim naglaskom na Božanski časoslov.

Biskupske konferencije i pojedine biskupije neka ne propuste ponuditi pomagala kako bi pomogli obiteljskoj i osobnoj molitvi.

1. Cvjetnica. Proslava svečanog ulaska Gospodinova u Jeruzalem neka se slavi u nutarnjem dijelu crkava. U katedralama neka se prilagodi slavlje prema drugom načinu koju predviđa Rimski Misal, a u župnim crkvama i drugim mjestima treći način.

2. Misa krizme. Procjenjujući svaki konkretni slučaj u različitim zemljama, Biskupske konferencije mogu dati upute o eventualnom prijenosu na drugi datum.

3. Veliki Četvrtak. Obred pranja nogu, koji je ionako neobavezan, se izostavlja. Na kraju Mise Večere Gospodnje, neka se izostavi procesija i Presveto neka se čuva u tabernakulu. Taj dan iznimno se dozvoljava svećenicima mogućnost slavljenja Mise na odgovarajućem mjestu, bez okupljanja vjernika.

4. Veliki Petak. Biskupi će se pobrinuti da u Općoj molitvi dodaju posebni zaziv za one koji se nalaze u vrlo teškom stanju, za bolesne, za pokojne (usp. Rimski Misal). Čin klanjanja križu poljupcem neka se ograniči samo na služitelja.

5. Vazmeno bdijenje. Neka se slavi isključivo u katedralama i župnim crkvama. U krsnoj liturgiji neka se zadrži samo Obnova krsnih obećanja (usp. RM).

Sjemeništa i svećenički zavodi, samostani i redovničke zajednice neka se drže uputa ovoga Dekreta.

Pučke pobožnosti i procesije, koje obogaćuju dane Svetoga Tjedna i Vazmenoga Trodnevlja, prema prosudbi mjesnoga biskupa, mogu biti odgođene za druge prikladnije dane, npr. 14. i 15. rujna.

*Prema nalogu pape Franje
samo za ovu 2020. godinu!*

*Iz Ureda Kongregacije
za bogoštovlje i disciplinu sakramenata
25. ožujka 2020., na svetkovinu Blagovijesti.*

*Robert kardinal Sarah, prefekt
Arthur Roche, nadbiskup i tajnik*

Izvanredni Urbi et orbi Svetog Oca

SVETA STOLICA

U petak, 27. ožujka 2020. u 18,00 sati, na Trgu sv. Petra u Vatikanu, Sveti Otac predvodio je, bez nazočnosti vjernika, Službu riječi s klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i podijelio izvanredni blagoslov Gradu i svijetu (Urbi et orbi), a uz koji je bio vezan potpuni oprost.

Molitveni događaj se sastojao od tri dijela: Službe riječi s nagovorom pape Franje, Klanjanje pred Presvetim i Blagoslov Gradu i svijetu. Izravno su ga prenosile Bosanskohercegovačka radio-televizija (BHRT) i Federalna televizija (FTV), dok je portal nedjelja.ba svojim čitateljima omogućio izravni prijenos preuzimajući video signal Vatican newsa. Na taj su način vjernici katolici, kao i svi stanovnici Bosne i Hercegovine, imali priliku izravno i osobno sjediniti se u molitvi sa Svetim Ocem.

Molitva pape Franje nije bila liturgijsko događanje samo za jedan dan, nego je to bio poticaj za našu osobnu molitvu i poziv da, u vrijeme trajanja pandemije korona-virusa, budemo trajno molitveno povezani jedni s drugima. I zato, za sve koji se žele uključiti u nastavak molitve sa Svetim Ocem, donosimo tekstove molitve pape Franje, koja se svaki dan može moliti u obitelji ili osobno.

Ujedinjeni sa Svetim Ocem nastavimo moliti na istu nakanu:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Pomolimo se.

Svemogući i milosrdni Bože,
svrni svoj pogled na našu nevolju:
utješi svoje sinove i otvori naša srca za nadu,
da među nama osjetimo
tvoji očinsku prisutnost.
Po Gospodinu našem Isusu Kristu,
Sinu tvome, koji s tobom živi
i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga
po sve vijeke vjekova.
Amen.

Evandjelje se pročita na način kao što je tekst donesen:

Iz evandjelja po sv. Marku (4,35-41)

Uvečer istoga dana, Isus reče svojim učenicima: „Prijeđimo prijeko!“ Oni otpuste mnoštvo i povezu Isusa kako već bijaše u lađi. A pratile su ga i druge lađe. Najednom nastaje žestoka oluja, na lađu navale valovi te su je već gotovo napunili. A on na krmi spavaše na uzglavku. Probude ga i kažu mu: „Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?“ On se probudi, zaprijeti vjetru i reče moru: „Utihni! Umukni!“ I smiri se vjetar i nastaje velika utiha. Tada im reče: „Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“ Oni se silno prestrašise pa se zapitkivahu: „Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?“

*Nakon evandjelja pročita se, ako je moguće, nagovor Svetoga Oca; ako to nije moguće, neka se ostane u kratkoj šutnji i razmišlja o poruci koju Bog nam upućuje po svojoj riječi. Nakon toga na vidno mjesto postavi se **slika ili kip Blažene Djevice Marije** uz kratku molitvu u šutnji koja završava osobnom ili zajedničkom molitvom Blaženoj Djevici Mariji:*

Pod obranu se tvoju utječemo,
sveta Bogorodice,
ne odbij nam molbe u potrebama našim,
nego nas od svih pogibli uvijek oslobodi,
Djevice slavna i blagoslovljena,
Gospođo naša, posrednice naša,
zagovornice naša!
Sa svojim nas Sinom pomiri,
svojemu nas Sinu preporučiti,
svojemu nas Sinu izručiti!

*Zatim se na vidno mjesto postavi **raspelo ili križ**. Slijedi kratka molitva u šutnji koja završava moljenjem antifone križu i himan:*

- Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
- Jer si svojim svetim križem svijet otkupio.

Božanski gnjev ublažujmo,
Pred višnjim sucem plačimo,
U molitvama vapijmo,
Svi ponizno govorimo:
Uvrijedili smo grijesima

Dobrotu tvoju, gospode,
S nebesa na nas pogledaj
I prosti nam milosrdan.
Prem tako slabi, sjeti se,
Da tvoji mi smo stvorovi,
I slave svoga imena,
Ne daji dugom, molimo.
Otpusti nama čine zle,
Umnoži dobra žuđena,
Da omilimo srcu tvom
I ovdje i u vječnosti.
Udijeli, trojstvo blaženo,
Podari, bože jedini,
Da posti tvojim vjernima
Donesu plod obilati. Amen.

*Umjesto klanjanja pred Presvetim neka se moli
molitva Presvetom Oltarskom Sakramentu.
Duhovno sabrani svi ostanu u kratkoj šutnji nakon
koje se moli himan **Klanjam ti se smjerno:***

Klanjam ti se smjerno, tajni Bože naš,
što pod prilikama tim se sakrivaš.
Srce ti se moje cijelo predaje,
jer dok promatra te, svijest mu prestaje.
Vid i opip, okus varaju se tu,
Al za čvrstu vjeru dosta je što čuh;
Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom,
Istine nad ovom nema istinom.
Samo Bog na križu bješe oku skrit,
ovdje je i čovjek tajnom obavio.
Vjerujem u oba, oba priznajem,
S razbojnikom isto skrušen vapijem.
Rana kao Toma ja ti ne vidim,
ipak Bogom svojim priznajem te s njim.
Daj da vjera moja uvijek življe sja,
da se ufam u te, da te ljubim ja.
Uspomeno smrti Spasa premilog,
živi kruše što si život puka svog.
Daj da sved od tebe i moj živi duh,
Dokraj žića budi najslađi mu kruh.
Pelikane nježni, Spasitelju moj,
blatna me u Krvi peri Presvetoj:
I kap njena može svijet da spasi cijel,
Da bez ljage bude posve čist i bijel.
Isuse, kog sad mi krije veo taj,
Žarku želju, molim, Ti mi uslišaj:
Daj da otkrito Ti lice ugledam
I u slavi Tvojoj blažen uživam.

Nakon kratke šutnje moli se sljedeća molitva:

Pravi Bože i pravi čovječe,
koji si stvarno prisutan
u Presvetom Oltarskom sakramentu,
klanjamo ti se, Gospodine!
Spasitelju naš, koji si Bog-s-nama,
vjeran i bogat milosrđem,
klanjamo ti se, Gospodine!
Kralju i Gospodaru stvorenoga i povijesti,
klanjamo ti se, Gospodine!
Pobjedniče nad grijehom i smrću,
klanjamo ti se, Gospodine!
Priatelju čovjeka, koji si uskrsnuo
i živiš s desne Oca, *klanjamo ti se, Gospodine!*

Jedinorođeni Sine Očev, koji si radi
našega spasenja sišao s nebesa,
vjerujemo u tebe, Gospodine!
Nebeski liječniče, koji si se nadvio
nad našom bijedom,
vjerujemo u tebe, Gospodine!
Žrtvovani Jaganjče, koji se predaješ
da nas otkupiš od zla,
vjerujemo u tebe, Gospodine!
Dobri Pastiru, koji svoj život
daješ za stado koje ljubiš,
vjerujemo u tebe, Gospodine!
Kruše živi i liječe besmrtnosti,
koji nam daruješ život vječni,
vjerujemo u tebe, Gospodine!

Od moći Sotone i zavodljivosti svijeta,
oslobodi nas, Gospodine!
Od ponosa i samouvjerenosti
da bez tebe možemo nešto učiniti,
oslobodi nas, Gospodine!
Od prijevara straha i tjeskobe,
oslobodi nas, Gospodine!
Od nevjere i očaja,
oslobodi nas, Gospodine!
Od tvrdoće srca i nesposobnosti za ljubav,
oslobodi nas, Gospodine!

Od svih zala koja pritišću čovječanstvo,
spasi nas, Gospodine!
Od gladi, oskudice i sebičnosti,
spasi nas, Gospodine!
Od bolesti, epidemija i straha od bližnjega,
spasi nas, Gospodine!

Od razornog ludila, bešćutnih interesa i nasilja,
spasi nas, Gospodine!
Od prijevara, zlonamjernih informacija
i manipuliranja savjestima,
spasi nas, Gospodine!

Svrni svoj pogled na Crkvu,
utješi nas, Gospodine!
koja prolazi kroz pustoš,
utješi nas, Gospodine!

Svrni svoj pogled na čovječanstvo,
obuzeto strahom i tjeskobom,
utješi nas, Gospodine!

Svrni svoj pogled na bolesne i umiruće,
koji su shrvani od samoće,
utješi nas, Gospodine!

Svrni svoj pogled na liječnike i
zdravstvene djelatnike,
koji su iscrpljeni od umora,
utješi nas, Gospodine!

Svrni svoj pogled na političare i upravitelje,
koji nose teret donošenja odluka,
utješi nas, Gospodine!

U trenutku kušnje i zbunjenosti,
daj nam svog Duha, Gospodine!
U iskušenju i krhkosti,
daj nam svog Duha, Gospodine!
U borbi protiv zla i grijeha,
daj nam svog Duha, Gospodine!
U potrazi za istinskim dobrom i istinskom
radošću, *daj nam svog Duha, Gospodine!*
U odluci da ostanemo u Tebi i u Tvom
prijateljstvu, *daj nam svog Duha, Gospodine!*

Ako nas grijeh pritišće,
otvori nas nadi, Gospodine!
Ako mržnja zatvara naše srce,
otvori nas nadi, Gospodine!
Ako nas bol snađe,
otvori nas nadi, Gospodine!
Ako nas ravnodušnost shrva,
otvori nas nadi, Gospodine!
Ako nas smrt pogubi,
otvori nas nadi, Gospodine!

*Zatim se moli himan **Divnoj dakle:***

Divnoj, dakle, tajni ovoj
Klanjajmo se smjerno mi.
Stari zakon žrtvi novoj

Nek se sada ukloni.
Vjera duši čovjekovoj
Nek spoznanje dopuni.
Bogu Ocu, Bogu Sinu
Hvala s pjesmom radosnom.
Slavimo im veličinu,
Častimo ih dušom svom.
K Duhu Svetom nek se vinu
Glasi s dikom jednakom. Amen.

Završna molitva:

Pomolimo se.
Gospodine Isuse Kriste,
koji si nam u divnom sakramentu Euharistije
ostavio spomen-čin muke svoje,
podaj nam, molimo, tako častiti
sveta otajstva Tijela i Krvi tvoje
da vazda osjećamo u sebi plod
otkupljenja tvojega.
Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.
Amen.

*Zatim se mole **Pohvale imenu Božjem:***

Blagoslovljen budi Bog!
Blagoslovljeno njegovo sveto ime!
Blagoslovljen Isus Krist,
pravi Bog i pravi čovjek!
Blagoslovljeno ime Isusovo!
Blagoslovljeno presveto Srce Isusovo!
Blagoslovljena predragocjena Krv Isusova!
Blagoslovljen Isus u
Presvetom Oltarskom sakramentu!
Blagoslovljen Duh Sveti Utješitelj!
Blagoslovljena velika Bogorodica,
presveta Djevica Marija!
Blagoslovljeno sveto i
bezgrešno njezino začće!
Blagoslovljeno njezino slavno uznesenje!
Blagoslovljeno ime Marije, Djevice i Majke!
Blagoslovljen sveti Josip,
njezin prečisti zaručnik!
Blagoslovljen Bog u svojim anđelima i
svojim svecima!

Molitva završava na sljedeći način:

Blagoslivljajmo Gospodina!
Bogu hvala!

Papa Franjo, nagovor uz Urbi et orbi.

Molitva i blagoslov s Presvetim na Trgu sv. Petra u Vatikanu u petak, 27. ožujka 2020.

"Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?"

"Uvečer" (Mk 4, 35). Tako započinje Evanđelje koje smo čuli. Već tjednima se čini da se spustila večer. Gusta se tama nadvila nad naše trgove, ulice i gradove; zagospodarila je našim životima ispunivši sve zaglušujućom tišinom, pustoši i prazninom, koja sve paralizira sve na svom putu: to se može osjetiti u zraku, to se može osjetiti u gestama, pogledima to govore. Uplašeni smo i izgubljeni. Poput učenikâ iz Evanđelja iznenada nas je zahvatila neočekivana i žestoka oluja. Shvatili smo da se nalazimo na istoj lađi, svi krhki i dezorijentirani, ali istodobno važni i potrebni, svi pozvani veslati zajedno, svi potrebni utjehe drugoga. Na toj lađi... svi se nalazimo. Poput tih učenika, koji jednoglasno i u tjeskobi kažu: "ginemo" (r. 38), tako smo i mi shvatili da ne možemo ići dalje svatko za sebe, već samo zajedno.

Lako se prepoznamo u ovome izvješću. Ono što je teško razumjeti jest Isusovo držanje. Dok su učenici, naravno, uznemireni i očajni, on je na krmi, dijelu lađe koja tone prva na dno. I što čini? Unatoč metežu, on mirno spava, pouzdan u Oca – to je jedini put u Evanđelju kada vidimo Isusa kako spava. Kad su ga zatim probudili, pošto je smirio vjetar i vodu, obraća se učenicima prijekornim tonom: "Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?" (r. 40).

Pokušajmo razumjeti. U čemu se sastoji pomanjkanje vjere učenikâ, koje je u opreci s Isusovim povjerenjem? Oni nisu prestali vjerovati u Njega, naime, dozivaju ga. No pogledajmo kako ga dozivaju: "Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?" (r. 38). Zar ne mariš: misle da Isus ne mari za njih, da ga nije briga za njih. Među nama, u našim obiteljima, jedna od stvari koja nas najviše boli jest kad čujemo kako nam govore: "Zar te nije briga za mene?" To je rečenica koja boli i stvara nemir u srcu. To je uzdrimalo i Isusa. Jer nikoga nije više briga za nas od njega. Naime, kad su ga zazvali on spašava svoje nepovjerljive učenike.

Oluja razotkriva našu ranjivost i iznosi na vidjelo one lažne i suvišne sigurnosti kojima

smo gradili naše planove, naše projekte, naše navike i prioritete. Pokazuje nam kako smo pustili da se uspava i napustili ono što jača, podupire i daje snagu našem životu i našoj zajednici. Oluja je razotkrilo sve nakane da se "spakira" i zaboravi ono što je hranilo dušu naših narodâ; sve one pokušaje da ih se umrtvi prividno "spasonosnim" navikama koje nas ne mogu vratiti korijenima i prizvati sjećanja naših pređa, oduzimajući nam tako imunitet potreban za suočavanje s protivštinama.

S olujom se urušila obmana onih stereotipa kojima smo maskirali svoj "ego" uvijek zaokupljeni vlastitom slikom; i na vidjelo je izašla, još jednom, ona (blagoslovljena) zajednička pripadnost kojoj ne možemo izmaći: pripadnost braći.

"Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?" Gospodine, tvoja nas Riječ večeras pogađa i odnosi se na sve nas. U ovom našem svijetu, koji Ti ljubiš više no mi, grabili smo naprijed punom brzinom, osjećajući se snažno i sposobnima za sve. Vođeni pohlepom za profitom, pustili smo da nas stvari potpuno obuzmu i žurba omami. Nismo se zaustavili pred tvojim pozivima, nismo se probudili pred svjetskim planetarnim ratovima i nepravdama, nismo slušali krik siromaha i našega teško bolesnog planeta. Nastavili smo neustrašivo dalje misleći da ćemo uvijek ostati zdravi u jednom bolesnom svijetu. Sada, dok smo u moru kojim bjesne valovi, zazivamo tebe: "Probudi se Gospodine!"

"Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?" Gospodine, upućuješ nam poziv, poziv na vjeru koja se ne sastoji toliko u tome da vjerujemo da Ti postojiš, koliko u tome da dođemo k Tebi i pouzdati se u Tebe. U ovoj Korizmi odjekuje tvoj hitni poziv: "Obratite se", "vratite se k meni svim srcem svojim" (Joel 2, 12). Pozivaš nas da ovo vrijeme kušnje shvatimo kao vrijeme izbora. To nije vrijeme tvojega suda, nego našega suda: vrijeme da se izabere što je važno a što prolazno, da se odvoji ono što je potrebno od onoga što nije. Vrijeme je da tijek svojega života

ponovno usmjerimo prema Tebi, Gospodine, i prema drugima. Možemo upraviti svoj pogled u mnoge uzorne suputnike koji su, u ozračju straha koje vlada, odgovorili tako da su dali vlastiti život. To je djelotvorna sila Duha izlivena i oblikovana u hrabre i velikodušne predanosti. To je život Duha koji je sposoban otkupiti, oplemeniti i pokazati kako su naši životi istkani i podržani od običnih – u pravilu zaboravljenih – ljudi koji se ne pojavljuju na naslovnica novina i časopisa ili na velikim podijima umjetničko-zabavnih priredbi, ali, bez sumnje, danas pišu presudne događaje naše povijesti: to su liječnici, medicinske sestre i medicinski tehničari, zaposlenici u veletrgovinama, čuvari, prijevoznici, pripadnici snaga reda, volonteri, svećenici, redovnici i mnogi, ali zaista mnogi drugi koji su shvatili da se nitko ne spašava sam. Suočeni s patnjom, gdje se mjeri istinska razvijenost naših narodâ, otkrivamo i doživljavamo Isusovu Velikosvećeničku molitvu: *“da svi budu jedno”* (Iv 17, 21). Koliko je onih koji svakodnevno pokazuju strpljivost i ulijevaju nadu, pazeći da ne siju paniku, nego suodgovornost. Koliko očevi, majke, djedovi i bake, učitelji malim i svakodnevnim gestama pokazuju našoj djeci kako se suočiti i prevladati krizu prilagođavajući navike, dižući glavu gore i potičući na molitvu. Koliko je onih koji mole, stavljaju na raspolaganje i zalažu se za dobro svijetu. Molitva i tiho služenje: to su naša pobjednička oružja.

“Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?” Početak vjere je svijest o tome da nam je potrebno spasenje. Nismo sami sebi dovoljni, sami tonemo: trebamo Gospodina kao drevni moreplovci zvijezde. Pozovimo Isusa u lađe našega života. Predajmo mu svoje strahove da ih On pobijedi. Poput učenikâ iskusit ćemo da s njim na lađi nećemo doživjeti brodolom. Jer to je snaga Božja: okrenuti na dobro sve što nam se događa, pa i loše stvari. On donosi spokoj u naše oluje, jer s Bogom život nikada ne umire.

Gospodin pred nas stavlja izazov i poziva da na njega odgovorimo. Usred naše oluje poziva nas da se probudimo i pokažemo djelatnu solidarnost i nadu koji mogu dati postojanost, podršku i smisao ovim satima kada se čini da se sve ruši i propada. Gospodin se budi

da probudi i oživi našu uskrsnu vjeru. Imamo sidro: u njegovu smo križu spašeni. Imamo kormilo: u njegovu smo križu otkupljeni. Imamo nadu: u njegovu smo križu izliječeni i zagrljeni da nas ništa i nitko ne odijeli od njegove otkupiteljske ljubavi. Usred izolacije u kojoj nam silno nedostaju drage osobe i susreti, u kojoj doživljavamo nedostatak mnogih stvari, još jednom slušamo navještaj koji nas spašava: on je uskrsnuo i živi uz nas. Gospodin nas sa svoga križa potiče da pronademo život koji nas očekuje, da pogledamo prema onima koji nas traže, da osnažimo, prepoznamo i potaknemo milost koja prebiva u nama. Ne trnimo stijenj što tek tinja (usp. Iz 42, 3), koji se nikada ne gasi, i pustimo mu da ponovno zapali nadu.

Prigriliti svoj križ znači smoći hrabrosti prigriliti sve protivštine sadašnjeg vremena, napuštajući na trenutak svoju tjeskobnu težnju prema svemoći i posjedovanjem kako bismo dali prostora kreativnosti koju samo Duh može pobuditi. To znači pronaći hrabrost da se otvore prostori u kojima će se svi moći osjetiti pozvanima i omogućiti nove oblike gostoljubivosti, bratstva i solidarnosti. U njegovu smo križu spašeni kako bismo prihvatili nadu i omogućili da ona bude ta koja će jačati i podupirati sve moguće mjere i načine koji nam mogu pomoći da čuvamo sebe i druge. Prigriliti Gospodina kako bismo prigrlili nadu: eto snage vjere koja oslobađa od straha i daje nadu!

“Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?” Draga braćo i sestre, s ovog mjesta, koje govori o Petrovoj stamenoj vjeri, želim vas večeras sve povjeriti Gospodinu, po zagovoru Majke Božje, koja je zdravlje svoga naroda, zvijezda u olujnome moru. Neka iz ovih kolonada koje grle Rim i svijet side na vas Božji blagoslov poput utješnog zagrljaja. Gospodine, blagoslovi svijet, daj zdravlje tijelima i utjehu srcima. Tražiš od nas da se ne plašimo, ali naša je vjera slaba i bojimo se. Ali Ti, Gospodine, ne ostavi nas na milost i nemilost oluji. Ponovi još jednom: *“Ne bojte se”* (Mt 28, 5). A mi, zajedno s Petrom, *“svu svoju brigu povjeravamo Tebi jer Ti se brineš za nas”* (usp. 1 Pt 5, 7).

Prot. N° 193/2020

CONGREGATIO PRO EPISCOPIIS

ORDINARIATUS MILITARIS BOSNIAE ET HERZEGOVIAE

DE ADMINISTRATORIS APOSTOLICI NOMINATIONE DECRETUM

Ad consulendum regimini Ordinariatus Militaris in Bosnia et Herzegovia, vacantis post nominatum Exc.mum P.D. Thomam Vukšić Coadiutorem archidioecesis Vrhbosnensis vel Seraiensis, Summus Pontifex FRANCISCUS, Divina Providentia PP., praesenti Congregationis pro Episcopis Decreto, nominat ac constituit Administratorem Apostolicum memorati Ordinariatus, donec eius successor possessionem capiat, Exc.mum P.D. Thomam Vukšić, eique iura facultates et officia tribuit quae Ordinariis Militaribus, ad normam iuris, competunt.

Contrariis quibusvis minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Congregationis pro Episcopis, die 24 mensis Ianuarii anno 2020.

+ Marcus Card. D'Ercole
M

+ Ilan de Jenu Montanari
A. Scuderi

Prot. br. 193/2020

KONGREGACIJA ZA BISKUPE

VOJNI ORDINARIJAT BOSNE I HERCEGOVINE

DEKRET O IMENOVANJU APOSTOLSKOG UPRAVITELJA

Da se upravom providi Vojni ordinarijat u Bosni i Hercegovini, koji je ostao prazan nakon imenovanja preuzvišenoga gospodina Tome Vukšića Koadjutorom Vrhbosanske ili Sarajevske nadbiskupije, Vrhovni svećenik FRANJO, po Božjoj Providnosti Papa, ovim Dekretom Kongregacije za biskupe imenuje i postavlja preuzvišenoga gospodina Tomu Vukšića Apostolskim upraviteljem spomenutog Ordinarijata, dok njegov nasljednik ne uđe u posjed, i podjeljuje mu prava, ovlasti i dužnosti koje Vojnim ordinarijima po pravnoj odredbi pripadaju.

Ovomu se ništa ni najmanje ne protivi.

Dano u Rimu, u dvorima Kongregacije za biskupe, dana 24. mjeseca siječnja godine 2020.

Kard. Marc Ouellet,
Prefekt
Ilson de Jesus Montanari,
Tajnik

Poruka biskupa Semrena za Dan života 2020.

Zaštita života i pravo na život od samog začeća

Razmišljajući o Danu života, razmišljamo o obitelji u kojoj se rađa život, o dostojanstvu obitelji, o dostojanstvu roditelja i djece. Suvremena obitelj živi u svijetu u kojem vlada egoizam u svojim različitim oblicima: individualni i kolektivni egoizam. U obitelji treba – umjesto egoizma – vladati ljubav prema drugome, i to bezuvjetna ljubav prema drugome kako to svjedoči Sv. Obitelj. Iz obitelji kao zajednice ljubavi mogu proizaći poticaji za obnovu društva, naroda i čovječanstva. Uzor nam moraju biti oni koji su darovali sve svoje i sami sebe za opće dobro (da bi svima bilo dobro), a ne oni koji se uzvisuju pljačkajući i ugrožavajući druge na različite načine.

Od trenutka začeća počinje novi život koji nije ni očevo ni majčino, nego *život novoga ljudskog bića* koje se samo za sebe razvija. Suvremena genetika je utvrdila da je tu od prvog časa utvrđen program onoga što će to biće biti – čovjek. To biće nikada neće postati ljudsko ako to nije već od tada. Prema tome, od prvog časa svog postojanja tom biću dugujemo bezuvjetno poštovanje kao prema svakom čovjeku. Stoga je život svet i nepovrediv od prvoga časa začeća. Čovjek je kao osoba sam za sebe svrha, a nikada sredstvo nijedne vlasti ni institucije na ovome svijetu.

Svako dijete ima pravo na ime, državljanstvo i pravni identitet. Prema podacima Međunarodnog fonda Ujedinjenih naroda za djecu UNICEF-a u svijetu ima oko 166 milijuna djece mlađe od pet godina koja poslije rođenja nisu prijavljena, što znači da je svako četvrto novorođenče, zbog siromaštva i nerazvijenosti, žrtva ozbiljnog kršenja prava na državljanstvo. Osim toga, oko 237 milijuna djece, odnosno jedno od troje, nakon prijave nije dobilo rodni list. Generalna ravnateljica UNICEF-a Henrietta Fore naglašava da su djeca bez dokaza o identitetu često isključena iz obrazovanja, medicinske skrbi ili drugih usluga od životne važnosti te su podložnija eksploataciji i zlostavljanju (*Svjeto riječi*, siječanj 2020, 76).

U božićnom vremenu djeca *Pjevači betlehemske zvijezde* pomažu djeci u misijskim zemljama: molitvom, žrtvom te konkretnim akcijama

pokazuju solidarnost s potrebnima. Djeca su djeci velika duhovna i materijalna potpora. Osim ovoga plemenitog djela poznati su i „Marijini obroci“ gdje djeca pomažu gladnoj djeci kojima je to jedini obrok koji im omogućava i školovanje i preživljavanje. Stoga sve čitatelje ove poruke pozivamo da na bilo koji način pomognu djeci u ostvarivanju njihovih prava i u očuvanju njihovih života. Svoje žarke molitve upravimo Svetoj Obitelji za sve naše obitelji kako bi živjele po Božjoj volji.

Ovom prigodom u ime svih katoličkih biskupa Bosne i Hercegovine upućujem vapaj za obnovu obitelji – rađanje djece, obnovu Crkve, naroda, Domovine. Iskreno zahvaljujemo svećenicima, redovnicima i svima vama koji na razne načine suzbijate kulturu smrti radeći na izgradnji kulture i civilizacije života.

Posebno zahvaljujem i izražavam veliko poštovanje svima onima u našoj Domovini koji s velikom odgovornošću prema Bogu, prema svojoj savjesti, prema svakom čovjeku te prema svome narodu štite ljudski život i visoko cijene dostojanstvo braka i obitelji.

Zahvaljujem svim pomagačima zaklade „*Da životu*“, koju smo ustanovili prije više godina, a koja potiče naše hrabre bračne drugove da budu spremni odgajati djecu u ljubavi i u poštovanju prema drugima.

Zahvaljujem i karitativnim i molitvenim skupinama koje se veoma trude oko pružanja pomoći mladim bračnim parovima kao i siromašnijim obiteljima.

Zahvaljujem također svim liječnicima i bolničkom osoblju, kao i članovima obitelji koji su se istakli u spašavanju nerođenih života.

Sve Vas molim: bdijte i dalje nad svakim ljudskim životom! Branite i štite i ubuduće ljudski život u njegovoj cjelovitosti! To je velika zadaća i veliko poslanje za sve nas koje nam je povjerio sam Bog Životvorac! Neka Vas On nagradi svojim blagoslovom i svojim mirom!

Banja Luka, 16. siječnja 2020.

Dr. Marko Semren,
pomoćni biskup banjolučki i
predsjednik Vijeća za obitelj BK BiH

Predsjednik Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, 26. siječnja 2020. u pravoslavnoj Sabornoj crkvi u centru Sarajeva uputio je prigodnu Poruku na Molitvi za jedinstvo kršćana koju je predvodio mitropolit dabrobosanski gospodin Hrizostom.

BK BiH

Poruka kardinala Puljića na Molitvi za jedinstvo kršćana u pravoslavnoj Sabornoj crkvi u Sarajevu

Ovogodišnju temu za ovu molitvenu osminu za jedinstvo kršćana odabrali su predstavnici kršćanskih Crkvi na Malti i otoku Gozu, koji su za tu priliku pripremili **prigodni priručnik**. Odabrana je tema zapravo citat iz 28. poglavlja Djela apostolskih, u kojem se spominje brodolom apostola Pavla koji zajedno sa suputnicima dolazi na obalu Malte, gdje ostaje tri mjeseca, prije nastavka putovanja prema Rimu.

U objašnjenju teme navodi se kako apostol Pavao u spomenutom izvještaju Djela apostolskih predstavlja središte mira u nemiru. On, naime, zna da njegovim životom ne upravljaju sile ravnodušne prema njegovoj sudbini, već se nalazi u rukama Boga kojemu pripada i kojemu služi. Danas se mnogi ljudi suočavaju s istim opasnostima u ovom moru svjetskih gibanja. Ta globalizacija interesnih sfera stvaraju gorku priču današnjih migranata. U raznim dijelovima svijeta mnogi se suočavaju s jednako opasnim putovanjima, kopnom i morem, u bijegu od prirodnih katastrofa, rata i siromaštva, a koji put i pomodarstva.

Tekst dalje govori o migrantima koji su izloženi utjecaju, ne samo prirodnih već i političkih, gospodarskih i ljudskih sila ravnodušnosti, vidljivih u djelima onih koji očajnim osobama prodaju mjesta u čamcima nesigurnima za plovidbu, potom u stavu onih koji ne žele slati brodove za spašavanje ili koji odbijaju brodove s migrantima. Izvještaj Djela apostolskih stoga nas potiče da se zapitamo kao kršćani koji se zajedno suočavaju s migracijskom krizom: Jesmo li pod utjecajem sila ravnodušnosti. Slušajući medijske izvještaje o stradalima, potonulima u moru, poginulima od granatiranja velikih sila nad malim i siromašnim narodima, pomalo otupimo duhom i naviknemo se na tolika stradanja.

Razmatranja molitvene osmine usredotočena su na tekst iz 27. i 28. poglavlja Djela apostolskih, a svaki je dan posvećen drugoj posebnoj temi: pomirenju, svjetlu, nadi, povjerenju, snazi, gostoljubivosti, obraćenju i velikodušnosti. Priručnik za Molitvenu osminu za jedinstvo kršćana pripremila je ekumenska skupina „Kršćani na Malti zajedno“, a odobrila ga je međunarodna komisija sastavljena od predstavnika Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana i Ekumenskog vijeća Crkvi.

Mi, u BiH smo na raskršću raznih interesnih sfera, gdje je čovjek, nažalost, sve manje vrijedan, iako znamo da je čovjek u središtu Božjeg stvaranja i Božjeg otkupljenja. Isus Krist nama kršćanima ostavlja oporuku u svojoj molitvi: da svi budu jedno kao što su on i Otac jedno, da i mi budemo s njime jedno i međusobno jedno.

Ova zajednička molitva nije put prozelitizma niti rušenje onoga što smo kroz povijest baštinili, nego želimo u središte staviti Gospodina Isus Krista Otkupitelja i Spasitelja, koji je izvor jedinstva. Krist je za otkup i spas čovjeka svoj život položio kako bi u nama probudio to božansko čovjekoljublje. Govor ljubavi svaki čovjek i svaki narod razumije. Taj govor ljubavi u prvom redu prihvaća čovjeka, upoznaje ga i poštuje. To je put međusobne suradnje.

U ovom vremenu globalizacije koja olako „proguta osobu pojedinca“, važno je ponovo upoznati Božje stavove prema čovjeku i činiti ih prisutnima navješćujući Božju Objavu. To će nas zbližiti jer je Božja Riječ izvor vjerničkog života. Slavlje Otajstava vjere – Sakramenata, hrani našu vjeru da budemo hrabri te se ne damo zasjeniti niti od populizma niti od relativizma, koji se u zadnje vrijeme u javnosti sve agresivnije nameću.

Iako su međunarodni institucije usvojile ljudska prava i građanske i vjerske slobode, koje su iznikle iz evanđeoskih vrijednosti, nažalost, sve je uočljivije da to ostaje slovo na papiru, a čovjek se sve manje vrednuje u svom dostojanstvu i svojim pravima. Glavne vrijednosti koje ujedinjuju postaje korist, profit itd.

Naša molitva za put jedinstva je molitva da budemo svjesniji svog zadatka, jači u izgradnji javnog mnijenja utemeljenog na načelima koja štite čovjeka i omogućuju da se ostvari u svom dostojanstvu djeteta Božjeg.

U ovom vremenu svjedoci smo zabrinutost brojkama o progonu kršćana, kao i nijeme javnosti koja je oguglala na te strahote. Službene statistike govore oko 260 milijuna kršćana progonjenih zbog vjere. U 50 zemalja svijeta jedan od osam kršćana doživi visoku razinu progona. U prošloj godini je ubijeno 2 983 kršćanina zbog vjere. Više od 9 400 crkava i drugih vjerskih objekata je napadnuto, srušeno ili zatvoreno. Otmice su postale česta pojava, kao i trgovina ljudima i seksualna zlostavljanja. Službeni podatak govori o 8537 slučajeva seksualnog zlostavljanja i silovanja u protekloj godini. U MRV-u smo uputili apel da se u ratnoj strategiji seksualno zlostavljanje izbacimo kao ratna strategija, međunarodni čelnici su to prešutjeli. U ovom trenutku svjedočimo i zastrašujućem broju zatvorenika zbog vjere od kojih su 50-70 % kršćani.

Te brojke govore o modernom brodolomu putovanja čovječanstva. Treba nam ono čovjekoljublje koje je sv. Pavao doživio. Mi

kršćani moramo biti odlučni i hrabri kako bi odbacili svaki oblik mržnje i isključivosti. Pozvani smo povjerovati Evanđelju i ostvarivati Isusov poziv da postanemo svjetlo svijeta i sol zemlje. Da bi to mogli ostvarivati, važno se naći zajedno s Isusom oko Evanđelja i slavlja svetih Tajni, da budemo i vjerodostojni i snažniji unoseći u ovaj svijet više plemenitosti, više svjetla i pomoći da se čovjek prepozna.

Jedna drevna izreka govori o mudracu koji je pitao svoje učenike kada počinje dan. Neki od odgovori bili su: kada prepoznamo lik drveta, obzorje okoline, likove koji nas okružuju. Tada je mudrac odgovorio: sve dok ne prepoznamo čovjeka kao svoga suputnika dotle još uvijek traje noć. U ovoj molitvi želimo izmoliti oči vjere da u svakom čovjeku prepoznamo svoga brata i svoga suputnika prema vječnim vrijednostima.

Zahvaljujem visokopreosvećenom mitropolitu Hrizostomu na raspoloživosti da zajedno nastojimo tražiti put kojeg nam je Isus zadao. Zahvaljujem na sudjelovanju i upućenoj besjedi na otvorenju ove molitvene osmine. Važno je da zajednički nastojimo raditi i svjedočiti Isusa Krista, unatoč svim javnim gibanjima globalizacije, kako bi stavovi vjere bili prepoznatljiviji i ugrađivali se u javni život društva i svakog čovjeka.

Neka ova naša suradnja bude poruka da je Božja riječ jača od ljudskih mjerila.

Članovima Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine
 Franjevačkim provincijalima u BiH
 Članovima Vijeća za kler BK BiH

BK BiH

Poziv na VII. Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini

Prot. br. 26/2020.
 Sarajevo, 8. veljače 2020.

U skladu sa zaključkom biskupa Biskupske konferencije BiH, ovim pozivam sve biskupe i franjevačke provincijale kao i članove Vijeća za kler BK BiH, a molim dijecezanske biskupe da pozovu svoje generalne vikare i sve dekane u svojim dijecezama, na Sedmi Međudekanski susret koji će se održati u četvrtak, 5. ožujka 2020. u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku. Susret ćemo u ime Božje započeti u 9.30 sati u sjemenišnoj dvorani.

Dnevni red:

- Pozdrav predsjednika BK BiH;
- Osvrt biskupa Perića na VI. Međudekanski susret održan na istom mjestu, 9. svibnja 2019.;
- Knjiga pape emeritusa Benedikta XVI. i kardinala Roberta Saraha: „Iz dubine naših srca“ te postsinodalna apostolska pobudnica pape Franje „Querida Amazonia“ (Voljena Amazonija) (mons. Vukšić);
- Izvješće dekana „parnih“ dekanata o provedbi zaključka sa VI. međudekanskog susreta „da dekani s kolegama svećenicima u svojim dekanatima porade na konkretnim akcijama povezanosti između pojedinih dekanata i to: Kreševskog s Trebinjskim, Ramskog s Bihaćkim, Sarajevskog s Mostarskim, Sutješkog s Ljubuškim, Bugojanskog s Grudskim, Travničkog sa Stolačkim, Žepačkog s Bosanskogradiškim i Prnjavorskim dekanatom, Tuzlanskog s Čapljinskim, Jajačkog s Brčanskim, Usorskog s Duvanjskim, Derventskog s Posuškim, Doborskog sa Širokobriješkim, Šamačkog s Livanjskim te Broćanskog s Banjolučkim dekanatom“.
- Diskusija;
- Zaključci.

I ovom prigodom slavit ćemo Euharistiju u 11.00 sati u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage. U 12.15 sati predviđen je zajednički ručak te, ako se za to ukaže potreba, nastavak rada nakon ručka.

Radujući se našem skorom susretu, sve najiskrenije pozdravljam!

mons. Ivo Tomašević
 generalni tajnik BK BiH

Vinko kardinal Puljić,
 nadbiskup metropolit vrhbosanski
 predsjednik BK BiH

Dostavlja se:

1. Naslovu;
2. Rektor preč. Željku Mariću – Travnik;
3. Arhivu.

Priopćenje s XXII. redovitog godišnjeg zajedničkog zasjedanja BK BiH i HBK

Na jednodnevnom zasjedanju, kojem su predsjedali predsjednik BK BiH vrhbosanski nadbiskup i metropolit kardinal Vinko Puljić i predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić, sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH kao i apostolski vizitator za župu Međugorje te svi članovi Hrvatske biskupske konferencije osim nadbiskupa iz Đakova i Rijeke koji su se ispričali.

Na dijelu zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto koji je pohvalio odnose zajedništva između dviju Biskupskih konferencija kao i konkretnu suradnju koja proizlazi iz zajedništva, ističući da se na taj način osigurava život i rast sestričkih Crkava, posebno kad se moraju suočiti sa zajedničkim poteškoćama da bi izgradili kraljevstvo Božje.

Biskupi su saslušali godišnje Izvješće o djelovanju Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu i pastoralnoj brizi za katolike podrijetlom s ovih prostora koji sada žive diljem svijeta. Upoznati su da, zbog nesmanjenog vala iseljavanja, potrebe dušobrižništva Hrvata u inozemstvu i dalje rastu te je stoga potreban i odgovarajući odgovor Crkve u Domovini. Dali su potrebne smjernice u vezi s pojedinim otvorenim pitanjima te saslušali financijsko izvješće Fonda solidarnosti za 2019. godinu.

Razmatrajući rad Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, biskupi su izrazili zahvalnost dosadašnjem predsjedniku umirovljenom vrhbosanskom pomoćnom biskupu Peri Sudaru za mudro vođenje spomenutog Vijeća i lijepu suradnju s hrvatskim pastoralnim djelatnicima u inozemstvu. Za novog predsjednika Vijeća izabrali su vrhbosanskog nadbiskupa koadjutora Tomu Vukšića. Također su odobrili na sljedećih pet godina Statut Vijeća te Pravilnik Ravnateljstva i Pravilnik delegatske službe. Zadužili su Vijeće da razmotri unošenje eventualnih amandmana u pojedine od ovih dokumenata u dijelovima u kojima se pokazala potreba za jasnijim odredbama.

Pošto su saslušali izvješće predsjednika Biskupskog povjerenstva za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu, biskupi su izrazili zahvalnost Upravi Zavoda za uspješnu obnovu crkve Sv. Jeronima i druge zahvate koji omogućuju bolji smještaj svećenicima iz svih biskupija u hrvatskom narodu tijekom posljediplomskog studija. Posebno ih raduje lijepo ozračje i spremnost svećenika studenata da budu od pomoći hrvatskim hodočasnici prigodom njihova dolaska u vječni grad. Također su zahvalni sestrama Milosrdnicama sv. Vinka Paulskog koje djeluju u ovom Zavodu. Za novog vicerektora Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu biskupi su izabrali svećenika Vrhbosanske nadbiskupije Marka Škrabu.

Predsjednici Caritasa BiH i Hrvatskog Caritasa upoznali su sudionike zasjedanja o prikupljenim sredstvima u okviru akcije Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini te o raspodjeli tih sredstava i projektima koji su financirani zahvaljujući toj pomoći. Izraženo je zadovoljstvo zbog dobre suradnje ova dva Caritasa te izražena zahvalnost svima koji sudjelovanjem u spomenutoj akciji pomažu katolicima i drugim ljudima u Bosni i Hercegovini. Biskupi su upoznati i da se od 2016. godine Treća korizmna nedjelja obilježava kao Nedjelja solidarnosti u partikularnoj Crkvi u Bosni i Hercegovini te da se prikupljeni darovi vjernika daju kao potpora župama s malim brojem vjernika.

Članovi BK BiH i HBK informirani su i o djelovanju Biskupske komisije HBK za liturgiju te o suradnji spomenute Komisije s Vijećem za liturgiju BK BiH. Upoznati su s tijekom rada na hrvatskome prijevodu trećega tipskoga izdanja Rimskoga misala kao i da su u tijeku završni dogovori za tiskanje zajedničkog izdanja Kantuala s obadva dodatka (onim koji se nalazi u pjesmarici HBK i onim koji se nalazi u pjesmarici BK BiH) „Pjevajte Gospodu pjesmu novu“. Zaduženi su predsjednici spomenute Komisije i Vijeća da, zajedno s generalnim tajnicima dviju BK razmotre i predlože izmjene Statuta Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral.

Tijekom zasjedanja izneseno je i Izvješće o aktivnostima Komisije HBK i BK BiH za Hrvatski martirologij. Izražena je zahvalnost biskupijskim povjerenicima na teritoriju obje Biskupske konferencije za skupljanje i provjeru podataka o pobijenim katolicima žrtvama totalitarističkih sustava i politika. Ponovno je istaknuta potreba što detaljnijeg prikupljanja podataka o mogućim žrtvama ubijenima iz mržnje prema vjeri (in odium fidei) za koje postoji mogućnost uzdizanja na čast oltara. S radošću je konstatirano da su posljednjih godina iz nekoliko biskupija i redovničkih zajednica Crkve u Hrvata poslani svećenici, redovnici i redovnice u Rim na tečaj za postulate kako bi mogli voditi postupke za proglašenje blaženima i svetima.

Biskupi su saslušali i Izvješće o radu Vijeća HBK za misije te upoznati s plodnom suradnjom Nacionalnog misijskog ureda iz Zagreba i Misijske središnjice iz Sarajeva pod vodstvom nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela. Pošto su upoznati s tijekom godišnjeg susreta misionara, koji je održan od 29. lipnja do 3. srpnja 2019. u Splitu, izrazili su zahvalnost svim članovima Crkve u Hrvata koji djeluju u misijama kao i onima koji u Domovini podupiru rad misionara i misijskih djelatnika.

Okupljeni na zajedničkom zasjedanju u Banjoj Luci, biskupi su dali jednodušnu potporu mjesnom biskupu Franji Komarici svjesni da on, unatoč prozivanjima pojedinih moćnika, govori istinu i s pravom se zalaže za opstanak Crkve i u entitetu Republika Srpska gdje se donošenjem pojedinih zakona želi privesti kraju etničko čišćenje umjesto da se nepravde isprave i svima omogućuje jednaka prava. Pozivaju sve mjerodavne da napokon na konkretan način porade na sprječavanju nepravdi i podupru sve koji su ostali na svome ili se žele vratiti na svoje ognjište.

Biskupi su na osobit način molili za mjesnu Crkvu banjolučku tijekom euharistijskog slavlja koje su zajedno slavili u nedjelju 1. ožujka 2020. u katedrali Sv. Bonaventure u Banjoj Luci. Misu je predvodio kardinal Puljić, a propovijedao nadbiskup Želimir Puljić. Svi sudionici zasjedanja slavili su euharistiju na istom mjestu i u jutarnjim satima uoči samog zasjedanja, 2. ožujka, a misno slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić.

*Banja Luka, 2. ožujka 2020.
Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH*

Pozdrav predsjednika BK BiH nadbiskupa vrhbosanskog Vinka kardinala Puljića na početku XXII. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH

Draga braćo u biskupstvu!

U svojstvu domaćina kao predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine od srca vas pozdravljam u ime nas biskupa BK BiH, a posebno u svoje ime. Dobro došli na ovo zajedničko zasjedanje koje je na svoj način ima snažnu poruku zajedništva.

Vama, uzoriti kardinale Josipe kao kolegi u kardinalskom zboru, vama predsjedniče HBK mons. Želimire, Vama apostolski nuncije mons. Luigi i svima vama, nadbiskupi i biskupi, izričem srdačnu dobrodošlicu. Od srca zahvaljujem biskupu Franji, pomoćnom

biskupu Marku i svima koji su uložili nemali trud da se u ovom lijepom gradu, u kojem su se dogodile i mnoge teške stvari, ugodno osjećamo.

Već smo ustalili godinama obrađivati na ovim zasjedanjima teme našeg zajedničkog života i rada koji prožimaju Katoličku Crkvu u Hrvata. Tako je i ove godine sročeni dnevni red u tom duhu. Nadam se da ćemo biti učinkoviti u razgovorima i dogovorima.

Za ovaj put možemo Bogu zahvaliti da je Sveti Otac imenovao nadbiskupa koadjutora za Vrhbosansku nadbiskupiju u osobi mons.

Tome Vukšića, vojnog ordinarija, koji je nakon toga imenovan i administratorom vojnog dušobrižništva. Dosadašnji vrhbosanski pomoćni biskup mons. Pero Sudar je umirovljen pa će na ovom zasjedanju trebati odlučiti tko će biti pročelnik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu.

Hvala Bogu da redovito međusobno šalje-mo delegate na zasjedanja BK BiH i HBK. Time izmjenjujemo informacije, ali i svjedočimo našu međusobnu povezanost.

Kako se nalazimo u Bosni i Hercegovini, neizostavno je prikazati stvarnost koju mi proživljavamo u ovom podneblju. Živeći u ovom konkretnom vremenu i proživljavajući ovo ozračje javnog života suočavamo se s brojnim izazovima:

- Radi nestabilne politike proživljavamo trajnu napetost i nesigurnost na svim razinama života, što brojne ljude obeshrabruje te mnogi žele pobjeći iz takovog ozračja, jer su se umorili slušati tu klimu nerješavanja pitanja. Nakon prošlih izbora nastala je napetost kada je većinom glasova Bošnjaka izabran nama Hrvatima predstavnik u Predsjedništvu. Ta klima je urušila povjerenje u međunarodne strukture koja želi zaniijekati jednaka prava sva tri konstitutivna naroda, ali i povjerenje među partnerima koji su izabrani i pozvani graditi ovu zemlju. U isto vrijeme, od ratnih događanja do danas, veliki kamen spoticanja za odnose između naroda i unutar pojedinog naroda u BiH jest različito tumačenje konstitutivnosti. Tako, prema nekima, konstitutivnost važi samo za dio nekog naroda na pojedinom teritoriju, a drugima u istom tom narodu, prema tim razmišljanjima, ne trebaju ni konstitutivnost niti bilo kakva ljudska i građanska prava nego „mrvice“ koje su im spremni dati oni koji ih trebaju predstavljati ili oni koji imaju većinsku vlasti na pojedinom teritoriju. Nitko tko je ovdje rođen i rastao u ovoj zemlji ne smije i ne može biti stranac u svojoj zemlji i političari su dužni pobrinuti se da svi uživaju jednaka prava i vjerske slobode u svakom njezinom dijelu. Zato i ovom prigodom podsjećam na poznati stav naše Biskupske konferencije koji smo, između ostalog, iznijeli i u svom Priopćenju od 6. studenog 2018.: „Ostajući čvrsto na načelima Evanđelja i učiteljstva Katoličke Crkve, biskupi pozivaju

sve članove svojih zajednica, ali i sve ljude dobre volje, da međusobno surađuju na promicanju općeg dobra. U tom duhu očekuju od izabranih predstavnika vlasti da rade na istinsko dobro onih koji su ih birali, ali i svih ljudi te da donose takve zakone koji će promicati jednakopravnost sva tri konstitutivna naroda i ljudska prava svih građana u svakom dijelu BiH. Očekuju od predstavnika međunarodne zajednice da, potičući promjenu Izbornog zakona, omoguće legitimno predstavljanje svakog naroda kako na razini cijele BiH tako i na entitetskim i drugim razinama, kako bi se u budućnosti onemogućila legalizacija nepravde i postavili temelji za napredak Bosne i Hercegovine na demokratskim načelima“.

- Budući da nedostaje život jednakih ljudskih i građanskih prava kao i poštivanje ljudskog dostojanstva, uvlači se u ljude nepovjerenje jednih prema drugima.

- U redovitoj komunikaciji politički interesi su odavno u prvom planu što posebno pogoduje korupciji i kriminalu.

- Mnogi gube nadu i pouzdanje u Boga i povjerenje u čovjeka. Na žalost, sve više je i onih koji gube hrabrost za život te se navlači crna slika koja dovodi i do samoubojstva.

- Mnogi žele pobjeći od stvarnosti i svih ovih svagdanjih izazova odlaskom u druge zemlje te olako napuštaju svoju rodnu grudu i to onu za koju su prolijevali krv, znoj i suze.

- Sve je manje hrabrosti za život te se sve manje rađaju djeca, a i kada se djeca rode, premalo se ulaže u pravi odgoj ljudskosti, duha i morala.

- Bolno je doživjeti tolike stare i bolesne, napuštene i zaboravljene. Često ni vlastita djeca za njih nemaju srca, a društvo pogotovo jer je premalo socijalne skrbi za takve.

- Dostojanstvo čovjeka i naroda se urušava kroz nevjernost, kriminal i korupciju. Odgovornost u društvu se sve manje vrednuje i traži.

Bilo bi uistinu nepravedno i nerealno iznijeti samo ono što je negativno, teško i sumorno. Unatoč svemu, ima puno pozitivnoga i lijepoga posebno u svakodnevnom življenju među ljudima. Kao što vam je poznato, zajedno s nadbiskupom Želimirom i biskupom Tomislavom sudjelovao sam od 19.

do 23. veljače ove godine na susretu biskupa mediteranskih zemalja održanom u Bariju pod naslovom: „Sredozemlje – granica mira“. Imali smo prigodu slušati braću biskupe iz brojnih zemalja Bliskoga Istoka i sjeverne Afrike koji su govorili o životu mjesnih Crkava koje oni predstavljaju. Kada se čuju njihove poteškoće, onda postane jasno da u svijetu postoji jako veliki broj zemalja u kojima je i Crkvi i ljudima puno teže nego nama te da bi i mi, moleći za njih i pomažući im, bili puno zadovoljniji i zahvalniji Bogu i ljudima za ono što imamo. U napasti smo gledati samo prema onima koji imaju više i žive ugodnije, a zaboraviti jako veliki broj onih koji imaju manje od nas te zaslužuju našu pomoć i potporu. Ponavljam riječi koje sam u svom obraćanju papi Franji na kraju toga susreta, 23. veljače, rekao: „Sveti Oče, srce nam se slama zbog odlaska brojnih mladih ljudi uzrokovanog ratom, nepravdom i bijedom. Ipak, utjeha su nam oni mladi koji ostaju pokazujući izvanrednu hrabrost i veliku ljubav prema zemlji i ljudima s kojima su rasli. Drago nam je vidjeti i veliki broj starijih ljudi koji duboko vjeruju da sadašnjost i budućnost nije ponajprije u rukama moćnika ovoga svijeta nego u rukama Božjim. Kao biskupi iz tih

zemalja često smo među najsnažnijim zagovornicima dijaloga u jednakopravnosti i ljubavi prema mjesnoj Crkvi i narodu“.

Upravo u tom duhu želim da i u ovom vremenu, opterećenom sumornošću, unosimo novo svjetlo koje nam daje vjera ovog naroda spremnog boriti se s izazovima. Hvala Bogu, ovdje još vjere ima i pouzdanja u Boga. Veoma smo zahvalni dobrim ljudima koji imaju srca za nas i naš ostanak i opstanak na našoj grudi.

Vama biskupima i cijeloj crkvi u Hrvatskoj iskreno zahvaljujem za svaku potporu i razumijevanje i kršćansku solidarnost koju ste iskazivali te ste voljni i dalje iskazivati. Vaš dolazak među nas je veliki znak solidarnosti i pozitivna poruka javnosti. Budući da su tijekom i nakon rata desetine tisuća članova naših biskupijskih zajednica svoj, ne samo privremeni, nego i trajni smještaj pronašli u Republici Hrvatskoj, zahvalni smo za svaki oblik čuvanja i njegovanja njihove ljubavi prema njihovu zavičaju ili zemlji njihovih očeva i majki. Hvala Vam da imate strpljenja saslušati nas i dati nam potporu u traženju rješenja za razne poteškoće.

Moleći zagovor Blažene Djevice Marije i blaženog Ivana Merza, želim blagoslovljeno i plodno zasjedanje.

Nadbiskup Vukšić izabran za novog predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za Hrvatsku inozemnu pastvu

Na XXII. redovitom zajedničkom zasjedanju članova Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije, koje se održava, 2. ožujka 2020. u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci za novog predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za Hrvatsku inozemnu pastvu biskupi su izabrali nadbiskupa koadjutora vrhbosanskog

mons. dr. Tomu Vukšića, priopćio je to na konferenciji za novinstvo predsjednik HBK mons. Želimir Puljić. Nadbiskup Vukšić naslijedit će dosadašnjeg predsjednika Vijeća mons. dr. Peru Sudara, pomoćnog biskupa vrhbosanskog u miru.

(kta)

Sedmi Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini

Sedmi Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini održan je, 5. ožujka 2020. u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku. Predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH, a sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, franjevački provincijali, generalni vikari, članovi Vijeća za kler i 21 od 28 dekana koliko ih ukupno ima u sve četiri biskupije u Bosni i Hercegovini.

Nakon što su sudionici susreta saslušali osvrt na prošli Međudekanski susret, održan na istom mjestu 9. svibnja 2019., središnja tema bila je razmjena između dekanata u skladu s odredbom iz 2019. godine prema kojoj je dogovoreno da se posebno povežu dekanati: Kreševski s Trebinjskim, Ramski s Bihaćkim, Sarajevski s Mostarskim, Sutješki s Ljubuškim, Bugojanski s Grudskim, Travnički sa Stolačkim, Žepački s Bosanskogradiškim i Prnjavorskim dekanatom, Tuzlanski s Čapljinskim, Jajački s Brčanskim, Usorski s Duvanjskim, Derventski s Posuškim, Doborski sa Širokobriješkim, Šamački s Livanjskim te Broćanski s Banjolučkim dekanatom.

S posebnim zanimanjem sudionici su saslušali vrlo pozitivno izvješće dekana Broćanskog dekanata, koji obuhvaća župe: Čerin, Čitluk, Gradina, Gradnici, Kruševo, Međugorje, Tepčići, i dekana Banjolučkog dekanata kojem pripadaju župe: Banja Luka, Barlovci, Budžak, Ivanjska, Marija Zvijezda, Motike, Petrićevac, Presnače, Šimići i Trn. Oba dekana s bratskim riječima zahvale progovorila su o blagoslovljenom pohodu svećenika i vjernika Broćanskog dekanata misnicima i katolicima u Banjoj Luci i okolici u listopadu 2019. godine dodajući da se raduju uzvratnom susretu u župama čitlučkoga kraja u listopadu ove godine. I dekani ostalih dekanata upoznali su biskupe s planiranim aktivnostima na planu uspostave i izgradnje međudekanske povezanosti.

Sudionici zasjedanja saslušali su i kratak osvrt o knjizi pape emeritusa Benedikta XVI. i kardinala Roberta Saraha: „Iz dubine naših srca“ te o postsinodalnoj apostolskoj pobudnici

pape Franje „Querida Amazonia“ (Draga Amazonija). Rečeno je da su, tijekom posljednjih mjeseci 2019. godine i početkom 2020., dvije knjige i dvije teme na poseban način obilježile unutrašnji život Crkve i javnu raspravu gotovo po cijelomu svijetu. Istaknuto je da cijela Crkva treba biti posebice zahvalna i radovati se zbog teksta, koji je nekadašnji papa Benedikt XVI., izazvan upravo takvom raspravom, napisao o katoličkom svećeništvu, napose o celibatu. Rečeno je da je, prema riječima pape Benedikta XVI., upravo na osnovi svakodnevnih slavlja Euharistije nastala nemogućnost povezanosti svetoga reda sa ženidbom što pak uopće ne znači negativan sud prema tijelu i seksualnosti jer je ženidba u Crkvi uvijek smatrana darom, koji je Bog dao u zemaljskom raju, a u Crkvi je sakrament.

Dekani su ukratko informirani i o susretu biskupa mediteranskih zemalja, održanom od 19. do 23. veljače u talijanskom gradu Bariju, na kojem su brojni biskupi iz zemalja Bliskoga Istoka i Sjeverne Afrike prikazali tešku situaciju tamošnjih mjesnih Crkava. Ukazano je na potrebu da se pomogne onima koji imaju manje i koji žive u teškoj situaciji kao i na potrebu zahvalnosti Bogu i bližnjima za primljene darove.

U okviru Susreta svi sudionici sudjelovali su na svečanom Euharistijskom slavlju u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage te se pridružili brojnim hodočasnici okupljenim oko groba časnog sluga Božjega Petra Barbarića. Euharistijsko slavlje prevodio je kardinal Puljić, a prigodnu propovijed izrekao je predsjednik Vijeća za kler BK BiH mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Gostoljubiv domaćin i ovoga puta bila je Uprava i cijela sjemenišna zajednica na čelu s rektorom preč. Željkom Marićem.

*Travnik, 5. ožujka 2020.
Tajništvo BK BiH*

Propovijed mons. dr. Ratka Perića na VII. Međudekanskom susretu u BiH

BK BiH

Braćo i sestre,

Pokušajmo usporediti mladenački život francuske svete Male Terezije iz Lisieuxa i časnoga Sluge Božjega Petra Barbarića iz Klobuka, hercegovačkoga sjemeništarca u

ovom Travničkom sjemeništu, koji je potkraj života položio isusovačke zavjete. I Terezija i Petar sveto su živjeli u isto doba, mladi preminuli na glasu svetosti. Evo nekih usporednih obiteljskih duhovnih čudesnih činjenica i milosnih događaja.

	Sveta Mala Terezija od Božjega Lica	Časni Sluga Božji Petar Barbarić
1.	Mladenci. Mladić Louis Martin (1823.-1894.) i djevojka Azelija Guerin (1831.-1877.) vjenčali su se 1858. godine u Alençonu u zapadnoj Francuskoj. Dvoje mladih iz dvije prave kršćanske obitelji: željni dara života, milosti Crkve Kristove i Božjega spasenja. Spremni prihvatiti svako dijete: i muško i žensko, i zdravo i bolesno.	Mladić Ante Barbarić i djevojka Kata rođ. Tolj vjenčali se 1860. godine. Oboje mladenaca iz čestitih kršćanskih obitelji, oboje otvoreno ljudskom životu, kršćanskoj vjeri i spasenju duša. Rado prihvaćaju djecu koliko ih god Bog dadne, i isto tako pokorni ako ih Bog ne dadne. Neka se ispuni Božja!
2.	Devetero. Louis i Azelija imali su devetero djece: sedam kćeriju - Mariju, Paulinu, Leoniju, Jelenu, Celinu, Melaniju i Tereziju, i dva sina Josipa. Bila su to mučna vremena s raznim bolestima a bez lijekova, pa je glavni otpor protiv smrti bila borba za život - rađanje djece. U obitelji nisu znali ni za kakva sredstva protuzačeca, a pogotovo, ne daj Bože, za pobačaje žive djece. Jednako primaju svu začetu djecu: i jedno i dvoje, i svako kao veliki nezasluženi Božji dar. Roditelji su djeci dali tijelo svoga tijela, krv svoje krvi, a Bog je djeci udahnuo svoju besmrtnu dušu. Djeca su Božja stvorenja, Božje vlasništvo, i toga su roditelji bili svjesni i toga su se u savjesti i u vjeri držali.	Ante i Kata imali su također devetero djece: pet sinova: Matu, Ivana, Franju, i dva Petra te četiri kćeri: Ivu, Ružu, Jelu i Oru. Ni tu se nije ni pomišljalo ni na kakav zločin kontracepcije ili užasna abortusa, nego kako se koje čedo začelo, tako se rodilo, dojilo, ljuljalo, odgajalo. Poštovao se naravan Božji zakon koji čovjeka usrećuje unatoč svim okolnostima neimaštine. Bila su to još uvijek turska vremena, osjećala se osobito oskudica škole. Ali zato su roditelji nastojati unijeti što više vjerskoga i moralnoga sadržaja u svoju djecu. Majka je Kata imala čitav razred djece, ravnateljica kućne škole. Jednako joj je stalo do pameti u glavi i do ljubavi u srcu; i do duševna i tjelesna zdravlja sve svoje djece.
3.	Dva Josipa. Martinova obitelj imala je dva sina: kada se rodio prvi, dali mu ime Josip, i ubrzo umro; drugi se rodio i opet mu dali ime Josip, i on umro. Spomenimo i to da je u obiteljima Martina i Barbarića bilo po jedanaestero čeljadi, a samo je jedno kršćansko ime bilo i u jedne i u druge obitelji: francuska Jelena i hrvatska Jelena. Obje umrle kao djevojčice.	Dva Petra. Barbarićeva obitelj imala je dva sina Petra: ovoga našega časnoga slugu Božjega, koji, kada je otišao u sjemenište u svojoj 15. godini života, baba je toliko plakala i žalila, samo što se nije raspala, pa kada joj je nevjesta rodila posljednjega sina, petoga, dali mu opet ime Petar, da jedan bude na školama, a drugi na njivama.

4.	<p>Umiranja. U obitelji Martin umrlo je četvero članova u djetinjoj dobi: dvije kćeri, i to Jelena od 6 godina, i Melanija od 2 mjeseca, i oba sina: prvomu Josipu bilo je pet, a drugomu Josipu osam mjeseci kada su umrli. Bog dao, Bog uzeo!</p> <p>Majčina smrt. Sv. Mala Terezija rođena je 1873. godine u Alençonu kao posljednje, deveto dijete. Kada su joj bile 4 godine, umrla joj majka u 46. godini. I tako otac s pet kćeriju: Marijom, Paulinom, Jelenom, Celinom i Terezijom seli u Lisieux, 100 km južno od toga Alençona. Mala je Terezija kao bistra djevojčica naučila čitati i pisati.</p>	<p>U obitelji Barbarić umrle su tri kćeri u djetinjoj dobi: Iva (1892.), Ruža i Jela (1893.). Kći Ora uzrasla, udala se i zasnovala obitelj u Kordića u Grljevićima. A od sinova: Mato je postao redovnik, a Ivan i Franjo oženili se, te dva Petra: jedan u Travniku, drugi u Klobuku. Časni Sluga Božji Petar Barbarić rođen je 1874. u Klobuku kao četvrto dijete. Roditelji su omogućili Petru osnovnu školu koju je završio u Veljacima u dvije godine (1886.-1888.) po dva razreda, i to odličnim uspjehom. A Bog dao pa učitelj Tomislav Vuksan bio: i odgojitelj, i roditelj, i vjeroučitelj, i nacionalno prosvjetljen Hrvat.</p>
5.	<p>Umjesto dva, pet zvanja. Životopisci kazuju da su Terezijini roditelji željeli u mladosti poći u duhovna zvanja: on da postane svećenik, a ona da postane redovnica, ali Bog je htio drukčije: umjesto njih dvoje, uzeo je od njih petero, i to četiri karmelićanke i jednu benediktinku. Bog zove u žetvu svoju kako njemu odgovara.</p>	<p>Dva duhovna zvanja. Iz Barbarićeve obitelji pošao je najstariji Mato u samostan na Široki Brijeg gdje je primio redovničko ime fra Marko, a Petru je Bog otvorio put u Travnik kao sjemeništaru Mostarsko-duvanjske biskupije kroz osam godina i kao isusovačkom novaku s privremenim položenim zavjetima tri dana prije smrti.</p>
6.	<p>Preuranila u samostan. Terezija je molila-kumila svoga tatu da prije svoje kanonske dobi uđe u karmelski samostan u Lisieuxu, slijedeći stope svoje sestre Pauline, i jedva su joj dopustili poglavari. Išla je čak do Pape u Rim. Ušla je u 15. godini života, gdje je, kako piše: „našla više trnja, nego ruža“. Kada su je na uvodnom ispitu pitali zašto je došla u karmelski samostan, odgovorila je: „Spašavati duše i moliti za svećenike!“ Otac joj dolazi na prve zavjete u kolicima, 1890., a do četiri godine umire. Terezija u samostanu provodi devet godina, od 9. travnja 1888. do 30. rujna 1897., moleći za svećenike. Božja milost bila je na djelu i nije ostala uzaludna.</p>	<p>Zakasnio u sjemenište. A Petar je kasnio četiri godine u Travničko sjemenište iako je i on ušao u 15. godini, a trebao je ući u 11. godini. Čak ga biskup fra Paškal Buconjić nije odmah ni primio jer je Pero prekoračio dob. Pa ga je tek na drugu molbu primio, na zagovor Rektora Slavića u Travnik. Kada su Petra pitali zašto je on došao u sjemenište, odgovor je bio: da budem svećenik, bude li volja Božja. Dok je bio u sjemeništu, 20. svibnja 1893. umrla mu je majka Kata, otac se ponovo oženio, Matijom Širić, ali s njom nije imao djece. U Travniku je Petar proveo osam godina, od 27. kolovoza 1889. do 15. travnja 1897. Otac Ante umro je 8. ožujka 1905.</p>
7.	<p>Vršenje dnevnih dužnosti. Je li moguće da se u devet godina može postići vrhunski stupanj krjeposti i svetosti? Eto jest. Terezija je u samostanu radila sve one najredovitije, najobičnije poslove da kuća funkcionira i u materijalnom i u duhovnom pogledu, a svega svoga vijeka bila je boležljiva. Bog svoje miljenike koje voli, šibom bolesti kori.</p>	<p>Kao što se karmelićanska redovnica opredijelila za savršeno vršenje volje Božje u svome svakodnevnom životu, tako se Petar u travničkom sjemeništu odgoja i u gimnaziji izobrazbe opredijelio za potpuno vršenje kućne stege, sjemenišnoga reda, školske nastave, studija doslovno i sustavno. I njega je Bog volio i šibom boli korio.</p>

8.	<p>Sitni posli. Mala Terezija nije se istaknula kao hrabra i lukava Judita pobijedivši asirskoga vojskovođu Holoferna; nije kao mudra sutkinja Hulda svladala kanaanskoga generala Siseru; nije ni kao otmjena kraljica Estera izvojevala pobjedu nad dušmaninom Hamanom, a jest pomogla svomu židovskom narodu svojom molitvom i postom. Terezija je savršeno pogodila plan Božji. I u tome je za nju bio put spasenja.</p>	<p>Nije ni mostarski sjemeništarc Petar poput vođe židovskoga naroda Mojsija razgovarao s Bogom na Sinaju; niti se kao prorok Ilija susreo s Gospodinom na brdu Horebu, niti je dao svoju glavu kao Ivan Krstitelj za Božji zakon i moral, ali jest redovito i svakodnevno školu pohađao, gradivo ponavljao, ispitate polagao, na igralištu se igrao i dnevnoga se reda držao. I u tome je vršenju dnevne dužnosti srž svetosti, ispunjenje volje Božje.</p>
9.	<p>Tuberkuloza. Terezija je cijelo vrijeme bolovala i konačno umrla od sušice u 24. godini života, u jeku svoje mladosti, kada se ni bolesnu ne umire; preminula je u svojoj sobi u samostanu u Lisieuxu, 30. rujna 1897. predana u ruke Božje. Terezija nije znala za našega Petra, a jest ga uključivala u svoje svakodnevne molitve za sve svećenike.</p>	<p>Tuberkuloza. Petar je umro dva mjeseca prije mature, i on od nesretne sušice u 23. godini života ovdje u sjemeništu u Travniku, 15. travnja 1897. Pet i pol mjeseci prije Male Terezije. Jedno za drugo nikada nisu ni čuli: on se razvijao kao pitomac za svećenika, između Kmetića i Vlašića, potpomognut molitvama jedne skrovite karmelićanske duše.</p>
10.	<p>Uspon na oltar. Iz obitelji Male Terezije već je troje svetih: kći Terezija, koja je bila beatificirana 1923., kanonizirana 1925. I roditelji kanonizirani 2015., a kćeri Leoniji benediktinki otvoren je proces za beatifikaciju 2015. godine. O drugim dvjema sestrama karmelićankama ne govori se o postupku za beatifikaciju.</p>	<p>Očekuje se čudo. Iz obitelji Barbarić sin Petar proglašen je 2015. časnim slugom Božjim. Fra Marko je ubijen na Širokom Brijegu, 1945., svjedok vjere, uključen u 65 hercegovačkih franjevaca nastradalih od komunističkoga terora u Drugom svjetskom ratu i poraću.</p>
11.	<p>Misionarka i naučiteljica. Sv. Mala Terezija već je 1927. godine proglašena zaštitnicom misija, iako nikada nije stupila nogom na misijsko tlo, a 1997. godine, stotinu godina nakon smrti, proglašena je učiteljicom Crkve, i to ponajviše na temelju njezina Dnevnika i autobiografije „Povijest jedne duše“.</p>	<p>„Slugu Božjega“ Petra papa Franjo proglasio je „časnim slugom Božjim“, 18. ožujka 2015., tj. izdao je dekret kojim potvrđuje tri bogooblične krjeposti Petrove: vjeru, ufanje i ljubav, i četiri stožerne krjeposti: razboritost, pravednost, jakost i umjerenost, i to sve u vrhunskom stupnju vršenja.</p>
12.	<p>Dnevni red i hod. U svakodnevnom poslu u kući, u dvorištu i u samostanu, u molitvi i u radu, Terezija je postigla svetost u vrhunskom stupnju krjeposti.</p>	<p>Što se očekuje u Travniku? autentično čudo, koje će potvrditi Liječnička komisija, Teološka komisija i Kardinalska komisija i da Papa dađe propusnicu za beatifikaciju.</p>
13.	<p>Sveta je Terezija sve postigla u 9 godina svoga karmelskoga redovništva i svega 24 godina života. Očito, nije pitanje duljine i kvantitete djelovanja, nego kvalitete duhovnoga života.</p>	<p>U svakodnevnom sjemenišnom poslu i učenju Petar je postigao glas svetosti. Bog od nas očekuje da se više zauzmemo u molitvi za slugu Božjega i da nas, po Božju, zagovora kod Prijestolja Božje.</p>

BISKUPSKA KONFERENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
CONFERENTIA EPISCOPORUM BOSNIAE ET HERCEGOVINAE

BiH – 71000 Sarajevo – Kaptol 32 – tel/fax: +387 33 66 68 67 – e-mail: bkbih@bih.net.ba – www.bkbih.ba

Prot. br. 64/2020.

Sarajevo, 13. ožujka 2020.

Svim župama na području

Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Predmet: Upute i odredbe za ponašanje u situaciji proglašene pandemije koronavirusa

Draga braćo župnici i upravitelji župa!

Sadašnja, službeno proglašena pandemija koronavirusa tiče se svih članova Katoličke Crkve.

Nakon savjetovanja i dogovora kao dijecezanski biskupi zajedno vam upućujemo – **za sada** – ove napomene da ih priopćite svojim župljanima i da se prema njima ravnate.

I u ovoj sadašnjoj kušnji mi kao Kristovi vjernici svoje pouzdanje stavljamo u ruke svoga Stvoritelja i Spasitelja, uzdajući se u moćni majčinski zagovor Presvete Djevice i Bogorodice Marije. Stoga pozivamo sve članove naših biskupija na pojačanu osobnu i obiteljsku molitvu:

- za oboljele od virusa,
- za sve koji se za njih brinu,
- za sve koji se brinu za zdravlje svih nas kao i za opće dobro,
- za zaustavljanje daljnjega širenja ove pošasti.

Neka se na te nakane – gdje god je to moguće – u prikladno vrijeme mole slavna otajstva Gospine krunice, Lauretanske (Gospine) litanije, Krunica Božjeg milosrđa i Molitva pape Franje, koju prilažemo.

Neka se češće, osobito u Misama s narodom, osim u nedjelje i na svetkovine (sv. Josip i Blagovijest) uzme obrazac „prigodne Mise“ – „U svakoj potrebi“ – A ili B – (RM str. 740 i 741) (usp. OURM 331 i 332).

Kao kršćani dužni smo surađivati sa svima, kojima je povjereno voditi naše društvo i brinuti se za zdravlje i opće dobro u našoj zemlji. Zato se trebamo pridržavati uputa koje izdaju civilne vlasti i mjerodavna ministarstva.

Neka se, do daljnjega, u skladu s odredbama civilnih vlasti o prekidu djelovanja obrazovnih ustanova, ne održava ni župni vjeronauk.

Neka se kod održavanja Euharistijskih slavlja primjenjuju propisi o javnom okupljanju i – **do daljnjega** – ondje gdje je moguće, neka se održavaju na otvorenom prostoru.

Starijim osobama i drugima koji su, prema mišljenju struke, izloženije opasnosti virusa, preporučamo da dobro razmisle i sami odluče o dolasku na Euharistijska slavlja.

Vjernici, koji imaju običaj koristiti blagoslovljenu vodu kod ulaska u crkvu, zbog opreza mogu to ispustiti. Ako se smatra razboritim, može ispustiti poziv na pružanje ruke kod davanja znaka mira prije pričesti.

Sveta pričest neka se dijeli na uobičajeni način, ali neka svećenici pri tomu budu vrlo oprezni i poštuju volju vjernika.

Kao Kristovi vjernici, ovu najnoviju pojavu kod nas i diljem zemaljske kugle iskoristimo na osobno i zajedničko duhovno obraćenje i učvršćenje međusobne solidarnosti u duhu Evanđelja i crkvenoga nauka.

Zazivamo Božji blagoslov na sve bolesnike u svijetu, zdravstvene djelatnike, na sve vas i sve ljude i molimo zagovor Presvete Djevice i naših svetih Zaštitnika.

Sveta Bogorodice, Zdravlje bolesnih, moli za nas!

Vinko kardinal Puljić
Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Molitva pape Franje Djevici Mariji, Zdravlju bolesnih, u opasnosti od korona virusa

Marijo, ti bez prestanka sjajiš tijekom našeg putovanja kao znak spasenja i nade. Povjeravamo ti sebe, Zdravlje bolesnih, koja si kraj Križa bila blizu Isusove patnje, čuvajući čvrstom svoju vjeru. Ti, „Spasiteljice naroda Rima“ znaš što nam je potrebno i vjerujemo da ćeš osigurati sve što nam treba tako da se, kao i u Kani Galilejskoj, radost i slavlje mogu iznova vratiti nakon ovog trenutka kušnje. Pomozi nam, Majko Božje Ljubavi, da se suobličimo Očevoj volji i da činimo sve što nam Isus govori, On koji je preuzeo naše patnje na sebe, ponio naše boli, da bi nas po Križu doveo do radosti Uskrsnuća. Tražimo utočište pod tvojom zaštitom, o sveta Majko Božja. Ne preziri naše vapaje – nas koji smo stavljeni na kušnju – i izbavi nas od svake opasnosti. O slavna i blagoslovljena Djevice! Amen

Održana XIX. godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a BiH

Večernjom Misom 8. ožujka 2020. u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve započela je Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u BiH. Zasjedanja XIX. skupštine, koja je završila 10. ožujka, održana su u prostorijama Caritas biskupija Mostar - Duvno i Trebinje - Mrkan u Mostaru.

Svečano Misno slavlje predvodio je don Željko Majić, generalni vikar Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko mrkanske biskupije, ravnatelj Caritas Mostar - Duvno i Trebinje - Mrkan i delegat biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog mons. Ratka Perića, u koncelebraciji nacionalnog ravnatelja PMD-a

BiH mons. Luke Tunjića i dijecezanskih ravnatelja: za Vrhbosansku nadbiskupiju fra Stipana Radića, za biskupije Mostar - Duvno i Trebinje - Mrkan don Pere Miličevića, za Banjolučku biskupiju mons. Vlade Lukende te za vojni ordinarij vlč. Josipa Tadića.

Na početku, kao organizator ovogodišnje skupštine okupljene je pozdravio i predstavio spomenute nacionalne/ dijecezanske ravnatelje don Pero Miličević. Također, prisutne je pozvao da trajno mole i pomažu misije.

Don Željko se u propovijedi osvrnuo na misna čitanja koja su govorila o pozivu na preobraženje i potrebi preobraženja u našim svakodnevnim životima, jer nas ona vode vječnom preobraženju u nebu. U drugom

dijelu propovijedi progovorio je o Papinskim misijskim djelima, s posebnim naglaskom na Bosnu i Hercegovinu, te kako je Kongregacija za evangelizaciju naroda potpomagala odgojne ustanove i Crkvu u BiH, a od 2006. i BiH je ta koja pomaže misijske zemlje i naše misionare.

Na kraju mise, mons. Tunjić zahvalio je don Željku na predvođenju i nadahnutoj propovijedi, katedralnom župniku mons. Luki Pavloviću, don Peri na organizaciji skupštine i svim vjernicima na molitvama za misije. Rekao je kao naš narod ima oko 80 misionara diljem svijeta, a najviše u Africi. "Dok *coronavirus* ovih dana zauzima medijski prostor i proširuje paniku, uznemirenost i strah, s težim bolestima i virusima susreću se naši misionari, ali se ne zatvaraju u karantenu i ne povlače se. Nažalost, u Africi se više umire od gladi nego od virusa. Životi naših misionara stalno su u opasnosti - bilo od zarazne bolesti, bilo od fizičke sigurnosti, ali oni nastavljaju naviještati Radosnu vijest i pomagati na različite načine najpotrebitije u svojim misijama", poručio je mons. Luka te je stoga pozvao sve na molitvu za misije i materijalnu pomoć bez koje bi misionari bili onemogućeni u svom misionarskom djelovanju.

Nakon mise uslijedila je večera u katedralnom župnom uredu.

U ponedjeljak 9. ožujka jutarnjom molitvom započeo je radni dio skupštine. Domaćin, dijecezanski ravnatelj Miličević, pozdravio je članove Nacionalnog vijeća i izrazio radost što se Generalna skupština održava u Mostaru.

Zatim se okupljenima obratio generalni vikar Majić koji je bio posebno radostan jer je Caritasov centar domaćin zasjedanja. Pozdravio je članove Nacionalnog vijeća, ukratko ih upoznao s djelatnošću ovog biskupijskog Caritasa, te naglasio kako Caritas i misije obavljaju slično poslanje - Caritas na lokalnoj, a misije na malo široj razini. Zaželio je plodonosan rad u duhu prošlogodišnje Misijske godine.

Mons. Tunjić zahvalio je don Peri na organizaciji skupštine, a don Željku na srdačnom i otvorenom gostoprimstvu. Posebno je naglasio kako mu je drago jer se Generalna skupština održava u Mostaru jer je prigoda boljeg upoznavanja i učvršćivanja Crkve u BiH.

Složio se kako su službe Caritasa i misija slične jer i jedni i drugi skrbe za najpotrebitije. Dodao je kako ove dvije crkvene institucije jedna drugu ne isključuju nego pomažu u cjelovitom odgoju svijesti ovdašnjih vjernika i jačanju vjere, a sve je usmjereno na širenje kraljevstva Božjega i spasenje duša.

Potom je uslijedilo usvajanje dnevnog reda, izbor zapisničara i predstavljanje godišnjih pastoralnih i financijskih izvješća. Najprije je svoje izvješće predstavio nacionalni ravnatelj mons. Tunjić. Kazao je kako je misijsko djelovanje u 2019. bilo prožeto duhom Misijske godine i pripreve za Izvanredni misijski mjesec listopad. Zbog opširnosti, usredotočio se na najvažnije misijske događaje i aktivnosti, poglavito na one koje su bile nove u odnosu na 2018. Poseban naglasak stavio je na misijske projekte i akcije u Misijskoj godini kojih je bilo uistinu puno na svim razinama, počevši od Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, do župa i pojedinih nad/ biskupijskih ustanova. "Bilo je mnogo misijskih događaja po župama, a ono što ohrabruje jesu svjedočanstva župnika da će sa započetim misijskim akcijama nastaviti u narednim godinama. Već se sada osjete plodovi misijske godine jer je puno više župa sudjelovalo u misijskim akcijama koje organizira Misijska središnjica. I financijski je 2019. uspješnija od 2018. usprkos smanjenju broja vjernika u našoj mjesnoj Crkvi. Misijska godina i dugogodišnja praksa Misijske središnjice pokazali su put kojim treba koračati ovih godina", naglasio je.

Zatim su svoja godišnja izvješća predstavili i dijecezanski ravnatelji PMD-a u BiH. Također, i njihova su bila prožeta duhom Misijske godine i generalnim zaključkom da je većina pastoralnog djelovanja u protekloj godini bila u duhu apostolskog pisma *Maximum illud* i smjernicama koje su napisali biskupi BK-a BiH u svojoj pastirskoj poslanici, a koju su poslali svim župama u BiH na početku Misijske godine.

Uslijedila je potom rasprava o predstavljenim izvješćima i prihvaćanje godišnjih izvješća.

Poslije ručka slijedio je popodnevni rad o misijskim akcijama u tekućoj godini. Naglašena je također zasićenost župnika koje se zatrpava tolikim promotivnim materijalima

i različitim skupljanjima po župama. Ovo upućuje na potrebu koordinacije u slanju tih materijala i prikupljanja kolekti.

Dogovoreno je kako će ovogodišnji susret misionara Crkve u Hrvata biti u Rijeci, a Godišnja skupština 2021. u Banjoj Luci.

Po završetku radnog dijela skupštine, ravnatelj su se uputili u župu Sv. Antuna Padovanskog u Raskrižju koju vodi don Pero.

Ondje je Svetu misu predvodio mons. Lukenda, a prigodnu propovijed uputio je fra Stipan. Fra Stipan je na temelju Evanđelja govorio o misijskom poslanju Crkve, s posebnim naglaskom na sudjelovanje misionara Crkve u Hrvata, počevši od Sv. Nikole Tavelića do Školskih sestara franjevki koje su 2018. pošle u Ugandu, a koje je posjetio prilikom ovogodišnjeg pohoda Ruandi, u prigodi obilježavanja godišnjice smrti bosanskog franjevca misionara Vjeka Ćurića. Progovorio je također i o progonjenoj Crkvi našega vremena ali i o neustrašivosti misionara Crkve u Hrvata u svjedočenju i širenju kraljevstva Božjega.

Prije misnog blagoslova mons. Tunjić zahvalio je mons. Vladi na predvođenju Svete mise, fra Stipanu na iznesenim podacima i pozivu na uključivanje u misijski pastoral župe, a vjernicima na zajedničkom sudjelovanju u misi i molitvi za misije. Reкао je da su dva standardna načina pomaganja misijama: molitva i materijalna pomoć. Izdvojio je misijske kasice kao višestruko odgojno sredstvo djece i odraslih, te pozvao vjernike, koji su se okupili u lijepom broju, da se pretplate na misijski mjesečnik *Radosnu vijest*, koji je pun optimizma, nade i vjere, i koji će sve čitatelje ispunjavati tim duhom. Dan je završen večerom i bratskim druženjem.

Posljednji dan skupštine, utorak 10. ožujka, započeo je euharistijskim slavljem kojega je u

kapelici Sv. Stjepana prvomučenika u Caritasovu centru predvodio mons. Tunjić.

U svojoj propovijedi kazao je kako je Sveta misa u prvom redu zahvala Bogu za njegovu ljubav i trajnu prisutnost u euharistiji. "Jutros posebno zahvaljujemo don Željku, don Peri te dijecezanskim ravnateljima. Posebno treba zahvaliti Bogu za naše misionare, svjedoke i heroje naše vjere", kazao je, te pozvao na molitvu da ih Gospodin obdari potrebnim darovima kako bi uspješno izvršavali povjereno im poslanje. "Potrebno je moliti i za nas ravnatelje da budemo pravi zaljubljenici misija, kako bismo autentično prenosili misijski dar drugima", pozvao je na kraju mons. Tunjić.

Poslije doručka uslijedio je susret i evaluacija rada prethodnog dana. Potvrđeno je da su predviđeni dnevni red i obveze uspješno završili i dogovorili strategiju rada za ovu godinu. Potom su se uputili u Caritasov socijalno-zdravstveni centar *Betanija* u Čapljini - dom za starije osobe i osobe s invaliditetom koje izrađuju suvenire, predmete i umjetničke slike. Ondje su osjetili uzajamnu ljubav djelatnika Caritasa i štićenika centra što rezultira još većom kreativnošću i originalnim uracima.

Ovom prigodom posjetili su i don Dragana Filipovića, župnika župe Sv. Franje u Čapljini koji je, upoznavajući ih sa župom, ponosno istaknuo kako na vjeronauk dolazi 320 djece te da je župa iznimno pastoralno aktivna.

Na kraju su se zaputili u Ravno te posjetili spilju i muzej *Vjetrenica* i župnika don Bernarda Marijanovića koji ih je upoznao sa stanjem u svojim župama Ravno i Trebinja, te općini Ravno. Druženje je nastavljeno za ručkom koji je pripremio don Bernard, inače bivši misionar u Tanzaniji.

nedjelja.ba

Nj. E. apostolski nuncij mons. Luigi Pezzuto objavio imenovanje mons. dr. Tome Vukšića za nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije

Apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto, točno u podne 22. siječnja 2020. obznanio je biskupima, svećenicima redovnicima i redovnicama, okupljenim u dvorani Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu na imendanskom čestitanju nadbiskupu metropolitu vrhbosanskom kardinalu Vinku Puljiću, da je Sveti Otac Franjo imenovao mons. dr. Tomu Vukšića nadbiskupom koadjutorom Vrhbosanske nadbiskupije premjestivši ga iz Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini. Napomenuo je da će mons. Vukšić u isto vrijeme biti i apostolski upravitelj spomenutog Ordinarijata.

Nuncij Pezzuto najprije je čestitao imendan kardinalu Puljiću u ime Apostolske nuncijature u BiH. „Ove godine čestitke su dvostruke: jedna je za imendan, a druga je da

Vam je Sveti Otac dodijelio pomoć za Vaše pastoralno djelovanje imenovavši nadbiskupa koadjutora, a izbor Svetog Oca pao je na preuzvišenog gospodina mons. dr. Tomu Vukšića“, kazao je nuncij Pezzuto nakon čega su svi prisutni dugim pljeskom prihvatili ovo imenovanje. Pojasnio je da mons. Vukšić kao vojni biskup premješten sa službe vojnog biskupa za nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije, a Sveti Otac ga je imenovao u isto vrijeme i apostolskim upraviteljem Vojnog ordinarijata u BiH. Izrazio je čestitku i dobre želje napominjući da su imenovanja u isto vrijeme i čestitke i nešto što treba nositi na plećima odnosno odgovornost za narod Božji. Poželio je imenovanom nadbiskupu koadjutoru Vukšiću da može služiti mjesnoj i općoj Crkvi.

(kta)

Pozdravni govor mons. Dr. Tome Vukšića na svečanosti imenovanja za nadbiskupa koadjutora

**Uzoriti gospodine kardinale!
Sua Eccellenza Nunzio apostolico!
Mnogopoštovani oče provincijale i
sestre provincijalke!
Draga braćo svećenici i
svi ostali dragi gosti!**

Po zagovoru svetoga Vinka mučenika, čiji blagdan danas slavimo, neka se širi i raste slava Božja. Neka sve bude za spasenje naše i svih ljudi. I neka naši skromni doprinosi pomognu, da se glas Evanđelja širi, da Crkva Kristova raste i svakim danom sve više u nama jača blagoslov, oprost, mir, jedinstvo, napredak i prijateljstvo, a u Bosni i Hercegovini poštovanje, zajedništvo i suradnja među svim ljudima i narodima, te ekumenizam među kršćanima i dijalog među religijama.

Vođen ovom izrečenom molitvom, želio bih izreći dvije poruke.

I.

Ova molitva, koju upućujem svemogućemu Bogu, je moj pozdrav i želja. U svemu tomu trudit ću se, u okviru svojih mogućnosti, dati doprinos i pomoći Vama, uzoriti gospodine Kardinale, u služenju ovoj časnoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji, zajedno s njezinim prezbiterijem, redovnicima i redovnicama i cijelim narodom Božjim.

Čestitam Vam Imendan! I molim, neka Vas dragi Bog, po zagovoru Vašega nebeskoga zaštitnika, i dalje blagoslivlja u vjernom služenju Crkvi Božjoj i ljudima, koje Vam Providnost šalje na životni put.

Hvala svetom ocu papi Franji za iskazano veliko povjerenje, kojim me šalje na ovu novu službu. On Vam je jučer poslao pisanu čestitku za Imendan, a danas Vam šalje mene kao skroman dar. Kad je bilo vrijeme za to, zahvalio

sam mu za iskazanu čast i očitovao svoju želju, da bi mi iskazao još veću milost, ako bi na ovu službu poslao pobožnijega i boljega no, kao što vidite, nije odustao od svoje nakane.

Na osobit način želim pozdraviti braću svećenike svih služba, koji Narodu Božjemu vjerno posreduju milost i spasenje, i vjernike ove Nadbiskupije i zahvaliti za molitve, brojne znakove prijateljstva, pozive i dolaske u vaše zajednice. Posebice srdačan pozdrav i zahvala profesorima Bogoslovnoga fakulteta, bivšim i sadašnjim, jer vi ste mi kroz ovih tridesetak godina, zajedno s bogoslovima i ostalim studentima, našim nasljednicima, pomagali rasti. Bog vas sve blagoslovio!

Draga braćo redovnici i drage sestre redovnice, a među vama osobito draga braćo franjevci, duhovni pastiri brojnih župa, vaše karizme i vaše predano služenje su blagoslov za narod Božji i velika potreba Crkve. Stoga je zadaća svakoga biskupa biti otvoren za vaše karizme i izravno pomagati da, u skladu s nakanama vaših utemeljitelja i pod vodstvom Crkve i vaših poglavara, one rastu i osnažuju se. Jer snaga svetosti i javnoga djelovanja žive Crkve jednaka je zbroju svih naših duhovnih snaga.

Dragi vjernici i svećenici Vojnog ordinarijata, s vama ću, odlukom pape Franje, nastaviti živjeti i raditi i dalje. Trudit ću se, da to bude jednako predano kao i do sada i sve dok Providnost, po odluci Petrova nasljednika ili po pravilu prirode, ne odredi drukčije. Hvala vam za brojne znakove prijateljstva, za suradnju i iznad svega za svjedočenje svoje kršćanske vjere u javnom prostoru i službama. Uz to, ovo je također prilika, za zahvalu braći biskupima i četvorici franjevačkih provincijala, jer su mi jednodušno pomogli u Vojnom ordinarijatu, kroz sve ove godine, očitovati

bratstvo i pastoralnu suradnju svećenika iz svih biskupija i provincija, što je vrlo važan znak za našu pokrajinsku Crkvu. Takvu slogu i suradnju njegovat ću dok me bude.

II.

Želim odavde pozdraviti također sve kulturne, znanstvene, društvene, odgojne, obrazovne, medijske, političke, gospodarske, sudske, zdravstvene djelatnike, kao i ostale koji obnašaju odgovorne javne poslove. I molim, da dragi Bog blagoslovi i podrži sve, koji plemenito i odgovorno obnašaju te svoje službe. A bilo bi dobro i vrlo korisno, da javnost i ljudi, koji su odgovorni za javnu riječ i prostor, razumiju također, da čovjek Crkve mora biti otvoren i prema svim drukčijim vrstama likova i spreman susretati ih. Takva je legitimacija pastira Katoličke Crkve i nikako ne bi bilo dobro da je drukčija. Naime, čovjek Crkve je poslan svima, a ponajviše onima koji su, po svom životu, daleko od vrijednosti Evandjelja. Svećenik susreće, poziva i traži ne zato da bi se ideološki ili vrijednosno poistovjećivao, već da bi evangelizirao. Upravo zato u njegovu djelovanju ima mjesta, naravno, ponajprije za svete i svjedoke, za dobre i plemenite, ali također i još više za suvremene farizeje i pismoznance i sve vrste grešnika. Tu je lekciju Crkvi za primjenu ostavio Isus, uzor i pastir svih pastira. A ako pak netko prigovara zbog takva ponašanja, katolički pastir će se pozvati na riječi, koje je Isus izrekao kao svoj odgovor na sličan prigovor: „Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima! Ne dođoh zvati pravednike, nego grešnike“ (Mk 2,17).

Bog vas blagoslovio! Zdravi i veseli bili!

СРПНОСКИ СКАС ЕПИСКОПСИС СЕРУИС СЕРУОУМ ДИ

Venerabili Scatzi Thomae Vukšić, Paetrnus Ordinatio Militari in Bosnia et Herzegovina, Archiepiscopo Coadiutori Vrhbosnensi nominato, salutem et Apostolicam Benedictionem. Quemadmodum granum sinapis exiguum quidem est mole, sed ignea praeditum efficitur et in angusta loci portione seminatum magnum circumfert ramos, ita et persuasivum fidem in anima maxima peragere atque in nos conferre victum, quae super humanas vires operatur ~ cfr. s. Cyrillus Hierosolymitanus, *Catech. mystag. 5, 11* ~. Quae dum inestimabili de bono divinae miscrationis meditantur, ad christifidelium utilitatem dilectae ecclesialis communitatis Vrhbosnensis procurandam paterna mente intendimus, cuius sacrocrum Christianes, Venerabilis Scater Postec Vincentius SAC. Caedinalis Bulgic, emixe petivit ut coadiutorio vitae dioecesanae moderandae pegetui posset subsidio, quo uberior in Dei populo affretat fructus multiplices caritatis. De te ergo, Venerabilis Scater, cogitavimus, qui, cumulatim meritum in pastoreali tuo apud Ordinariatum Militarem exercitio officio, singularem adeptus es aestimationem ac peccatae una et spiritualium humanarumque dotum ornamentum, quae aptum te efficiunt ad haec munia explenda. Reoinde, audito consilio Congregationis pro Episcopis, Apostolica Postica auctoritate te, memorati Ordinariatus vinculo et munere resolutis, Archiepiscopum Coadiutorem Vrhbosnensem constituimus, debitis datis iuribus congruisque impositis obligationibus. Hoc de Postco decreto edoceas volumus ceterum et populum huius ecclesialis communitatis, quos omnes exhortamur ut te patrem, custodem et magistrum cogitandissimum accipiant. Le ipsum insuper, Venerabilis Scater, peccatiaci studio adhortamur ut, Domini nostri Jesu Christi Sacratissimi Cordis praecipua beneficia recolens caritatis, de eodem Donorum fonte super effluentem gratiam pro populo Dei bono mercedis accipere. Datum Romae, Laterani, die vicesimo secundo mensis Januarii, anno Domini bis millesimo vicesimo, Pontificatus Posteci septimo.

Venerabile Scater, Postec Vincentius.

FRANCISCUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Venerabili Fratri THOMAE VUKŠIĆ, hactenus Ordinario Militari in Bosnia et Herzegovia, Archiepiscopo Coadiutori Vrhbosnensi nominato, salutem et Apostolicam Benedictionem.

Quemadmodum granum sinapis exiguum quidem est mole, sed ignea praeditum efficientia et in angusta loci portione seminatum magnos circumfert ramos, ita et persuademur fidem in anima maxima peragere atque in nos conferre virtutem, quae super humanas vires operatur (cfr s. Cyrillus Hierosolymitanus, *Catech. mystag.* 5, 11). Quae dum inaestimabili de bono divinae miserationis meditatur, ad christifidelium utilitatem dilectae ecclesialis communitatis Vrhbosnensis procurandam paterna mente intendimus, cuius sacrorum Antistes, Venerabilis Frater Noster Vincentius S.R.E. Cardinalis Puljić, enixe petivit ut coadiutorio vitae dioecesanae moderandae perfrui posset subsidio, quo uberius in Dei populo afferat fructus multiplices caritatis. De te ergo, Venerabilis Frater, cogitavimus, qui, cumulatim meritis in pastoralis tuo apud Ordinariatum Militarem exercito officio, singularem adeptus es aestimationem ac peritiae una et spiritualium humanarumque dotum ornamentum, quae aptum te efficiunt ad haec munia explenda. Proinde, audito consilio Congregationis pro Episcopis, Apostolica Nostra auctoritate te, memorati Ordinariatus vinculo et munere resolutis, Archiepiscopum Coadiutorem VRHBOSNENSEM constituimus, debitis datis iuribus congruisque impositis obligationibus. Hoc de Nostro decreto edoceas volumus clerum et populum huius ecclesialis communitatis, quos omnes exhortamur ut te patrem, custodem et magistrum colendissimum accipiant. Te ipsum insuper, Venerabilis Frater, peculiari studio adhortamur ut, Domini nostri Iesu Christi Sacratissimi Cordis praecipua beneficia recolens caritatis, de eodem donorum fonte supereffluentem gratiam pro populi Dei bono merearis accipere.

Datum Romae, Laterani, die vicesimo secundo mensis Ianuarii, anno Domini bis millesimo vicesimo, Pontificatus Nostri septimo.

FRANCISCUS

William Millea, Prot. Apost

FRANJO BISKUP SLUGA SLUGU BOŽJIH Časnomu bratu TOMI VUKŠIĆU, dosadašnjem vojnom ordinariju u Bosni i Hercegovini, imenovanu vrhbosanskomu nadbiskupu koadjutoru, pozdrav i apostolski blagoslov.

Kao što je na neki način zrno gorušičino opsegom doduše maleno, ali obdareno vatrenom snagom te, posijano u ograđenu prostoru raširi velike grane, tako smo uvjereni da i vjera u duši proizvodi vrlo velika djela i u nas unosi krjepost, koja djeluje iznad ljudskih sila (usp. sv. Ćiril Jeruzalemski, *Mistagoške kateheze*, 5,11). I dok razmatramo o neprocjenjivu dobru božanskoga smilovanja, namjeravamo oćinski duhom priskrbiti korist Kristovim vjernicima drage Vrhbosanske crkvene zajednice, kojoj je predstojnik svetih čina, časni naš brat kardinal svete Rimske Crkve Vinko Puljić, usrdno zamolio da se, u ravnanju biskupijskim životom, može okoristiti koadjutorskom pomoću, kako bi u Božjem narodu obilnije donosio mnogostruke plodove ljubavi. Na tebe smo, dakle, pomislili, časni brate, koji si, nakupivši zaslugâ u vršenju svoje pastoralne službe pri Vojnom ordinarijatu, stekao posebno poštovanje i ujedno glas stručnosti i duhovnih i ljudskih vrlina, koje te čine prikladnim za obavljanje tih zadaća. Stoga, posavjetovavši se s Kongregacijom za biskupe, našom te apostolskom vlašću, razrješujemo dužnosti i službe spomenutog Ordinarijata, i postavljamo VRHBOSANSKIM nadbiskupom koadjutorom s pripadnim pravima i primjerenim obvezama. Želimo da s ovim našim dekretom upoznaš kler i puk te crkvene zajednice, te ih sve potičemo da te prihvate kao oca, čuvara i učitelja vrlo dostojna poštovanja. Tebe sama, napokon, časni brate, posebnim nastojanjem ohrabrujemo da, držeći na umu glavna dobroćinstva ljubavi Presvetoga Srca Isusa Krista Gospodina našega, s istoga izvora darova zaslužuješ primati preobilnu milost za dobro naroda Božjega.

Dano u Rimu, na Lateranu, dana dvadeset drugoga mjeseca siječnja godine Gospodnje dvije tisuće dvadesete, sedme našega pontifikata.

FRANJO

William Millea, apostolski protonotar

Exc.mus Dominus Thomas VUKŠIĆ, Archiepiscopus Coadiutor Vrhbosnensis

ACTADE CAPTA CANONICA POSSESSIONE

conscripta in Cancellaria Archidioecesis Vrhbosnensis
die 26.martii 2020.

Praesentes:

Em.mus Dominus Vinko Puljić, Archiepiscopus Vrhbosnensis

et

Collegium Consultorum:

1. Rev.mus Dominus Slađan Ćosić, vicarius generalis, praesens;
2. Rev.dus Dominus Vladimir Pranjić, oekonomus dioecesanus, praesens;
3. Frater Danimir Pezer, decanus Theologiae franciscanae, praesens;
4. Rev.mus Dominus Anto Ćosić, parochus st. Iosephi, Sarajevo, praesens;
5. Rev.dus Dominus Šimo Maršić, rector Centri Archidioecesani pro iuvenibus, praesens;
6. Rev.mus Dominus Ivo Tomašević, secretarius generalis Conferentiae Episcoporum, praesens;
7. Rev.dus Dominus Mladen Kalfić, cancellarius Curiae archidioecesanae, praesens;
8. Frater Šimo Ivelj, vicarius iudicialis, absens, Romae.

Reverendus Dominus Mladen Kalfić, cancellarius, communicat praesentibus:

Excellentissimus ac Reverendissimus Dominus Thomas VUKŠIĆ, Archiepiscopus Coadiutor Vrhbosnensis, die 26. martii 2020. in sede domicilii Archiepiscopi Vrhbosnensis, ad normam canonis 404 § 1 Codicis Iuris Canonici, coram praesentibus ostendit apostolicas litteras Suae Sanctitatis Papae Francisci, quibus ad officium Archiepiscopi Coadiutoris Vrhbosnensis promotus est.

Litterae apostolicae latinae a Rev.mo Domino Henrico Miecislavo Jagodziński, consiliario Nuntiaturae Apostolicae, et Rev.do Domino Mladen Kalfić, cancellario Curiae, lectae sunt.

Secundum has authenticas litteras apostolicas Ex.mus Dominus Thomas VUKŠIĆ, promotus Archiepiscopus Coadiutor, die 26.martii 2020. ad normam canonis 404 § 1 cum sollemni actu legitime officium Archiepiscopi Coadiutoris Vrhbosnensis cepit.

Sarajevo, die 26.martii 2020.

Rev. Mladen KALFIĆ
Cancellarius Curiae Vrhbosnensis

Rev.mus Dominus Slađan Ćosić

Rev.dus Dominus Vladimir Pranjić

Frater Danimir Pezer

Rev.mus Dominus Anto Ćosić

Rev.dus Dominus Šimo Maršić

Rev.mus Dominus Ivo Tomašević

Exc.mus Dominus Tomo Vukšić

Exc.mus Dominus Tomo Vukšić

Govor mons. dr. Tome Vukšića prigodom preuzimanja službe nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

Na ovoj skromnoj svečanosti, koja priliči postojećem stanju u zemlji kad su ljudi u opasnosti od epidemije, izvršena je obveza, koja proizlazi iz crkvenoga zakona, da imenovani biskup koadjutor, nakon što dobije izvornik apostolskoga pisma, kojim ga Papa službeno postavlja, bude uveden u službu.

Ovaj čin smo mogli obaviti zahvaljujući vašoj hrabrosti, da se okupimo u ovo nezgodno vrijeme. Hvala vam svima za to osobno svjedočanstvo ljubavi i poštovanja prema Crkvi u Sarajevskoj nadbiskupiji! Bog vas blagoslovio i čuvao!

Kad bi vremena bila ljepša i opasnosti manje, ovaj čin preuzimanja službe bio bi sigurno drukčiji. Imao bi također svoju liturgijsku dimenziju okupljanja naroda Božjega, iako ona u ovom slučaju nije propisana kao obveza. Bilo bi također mnogo biskupa, svećenika i drugih uzvanika. No, budući da nitko ne može predvidjeti do kada će ovakvo stanje trajati, trebalo je učiniti da duhovno dobro vjernika ne trpi i obaviti osnovnu crkvenu pretpostavku kako bi se moglo raditi na zakonit način. Zato sam se dogovorio s uzoritim gospodinom Kardinalom, da se u ovim prilikama odričemo svake vanjske svečanosti jer, i da ju je moguće organizirati, smatrao sam da u postojećim prilikama ne bi dolikovalo niti bi bilo prikladno.

Naspram tomu, vrijeme je za solidarnost: duhovnu, materijalnu, emotivnu i svaku drugu. Stoga je ovo prigoda da barem iznos, koji bih u redovitim prilikama potrošio na

svečani prijem, darujem kao skromnu potporu Caritasu Nadbiskupije, čije hrabro osoblje, kao i djelatnici drugih karitativnih i humanitarnih ustanova, također u ovo vrijeme, posjećuje, hrani, oblači i grije potrebite i gladne.

I dok iskreno zahvaljujemo medicinskom osoblju, civilnim vlastima, osoblju karitativnih i humanitarnih ustanova i volonterima za sve dobro koje čine, molimo Gospodina Boga da im dadne ustrajnosti, mudrosti i znanja kako bi se zaustavilo širenje opasnosti po ljudsko zdravlje, osigurao red i funkcioniranje društva. A ako bude volja Božja, bit će prilika i sredstava također za naša slavlja.

Gospodine Bože! Sve svoje buduće dane i djelovanje s povjerenjem prepuštam u Tvoje ruke i providnost u bratskoj spremnosti i otvorenosti da pomognem kardinalu Vinku u služenju ovom dijelu Crkve Božje. Na slavu Božju, za dobro ljudi, porast Crkve i izgradnju društvene sloge kroz spremnost na dijalog i suradnju!

A vama draga braći svećenici, redovnici i redovnice, svećenički i redovnički kandidati, i cijeli narode Božji, preporučam se u molitve, savjete i pomoć.

Bog vas blagoslovio! I zdravi i veseli bili!

Sarajevo, 26. ožujka 2020.

*Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup koadjutor*

Molitva za biskupe

Gospodine Isuse Kriste,
 ti si pozvao naše nadbiskupe Vinka i Tomu
 da budu nasljednici u apostolskom zboru i pastiri naše nadbiskupije.
 Daj im da svakodnevno rastu u ljubavi prema Tebi i Tvojoi riječi,
 kako bi oni upoznali Tvoju volju u ovome vremenu i na ovim prostorima
 i kako bi mogli navijestiti hrabro i mudro Tvoje Evanđelje.

Daruj im otvoreno srce za sve one
 koji su povjereni njihovoj pastirskoj skrbi.
 Po njihovim propovijedanju potakni srca svih, koji ih slušaju,
 posebno onih kojima je teško u Tebe povjerovati i Tvoju riječ razumjeti.

Daj im da s radošću i strahopoštovanjem slave svete Sakramente
 i podari iskustvo Tvoje blizine
 svima onima koji s njima u zajedništvu slave i mole.

Počuj njihove molitve
 u kojima Ti oni dan za danom povjeravaju brige ljudi.
 Po njima vodi mnoge ka izvoru istinskog života.
 Učini ih jakim u ljubavi prema siromašnima i bolesnima,
 zaboravljenima i izgubljenima,
 kako bi im bili dobri prijatelji i zaštitnici.
 Daruj im snage i mudrosti,
 da se odupru zlomu
 da promiču dobro,
 da mudro vodejake i slabe,
 da jačaju vjernike,
 da strpljivo prate zalutale i razočarane,
 da pomiruju posvađene,
 da hrabreočajne,
 da uspravljaju slabe i one koji su zalutali,
 da ih u ljubavi prema obraćenju vode.

Neka ih Tvoj Sveti Duh osposobi
 da tako služe Tvojoi Crkvi
 da raznolikost zvanja mogu napredovati
 i da svi vjernici budu jedno
 u istini i ljubavi.

Gospodine Isuse Kriste,
 daruj našim nadbiskupima srce,
 koje će biti slično Srcu Tvojemu.
 Amen

Imenovanim članovima Upravnog vijeća Svećeničkog doma VN

Imenovanje člana Upravnog vijeća Svećeničkoga doma Vrhbosanske Nadbiskupije

Datum: 4. prosinca 2019.

Broj: 1024/2019

U skladu sa čl. 10 Statuta Svećeničkoga doma Vrhbosanske Nadbiskupije, ovim imenujem slijedeće članove Upravnog vijeća Doma:

1. članovi po službi:

- Mons. dr. sc. Slađan Ćosić, generalni vikar,
- Preč. Vladimir Pranjić, ekonom Nadbiskupije,
- Preč. dr. sc. Zdenko Spajić, rektor i ekonom Bogoslovije,
- Vlač. Fabijan Stanušić, upravitelj Doma,

2. članovi po izboru:

- Vlač. Vinko Radić, predstavnik korisnika,
- Mons. dr. sc. Mato Zovkić, predstavnik Prezbiterskog vijeća (prezbiterija),
- Gosp. Vedran Zekić, predstavnik zaposlenika.

U ovom mandatu, koji traje 5 godina, novoimenovanim članovima Upravnog vijeća Doma želim plodonosnu suradnju i potičem da podrže nastojanje Doma da osigura svećenicima-korisnicima doličnu brigu i uzdržavanje.

Uz iskren pozdrav, na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Dostaolja se:

1. *Imenovanima*
2. *Arhivu*

Imenovanje Građevinskog odbora za obnovu Nadbiskupskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku

Datum: 7. prosinca 2019.

Broj: 1040/2019

Nakon duge i teške pravne bitke, zgrada Nadbiskupskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku vraćena je Vrhbosanskoj nadbiskupiji kao njezinom izvornom vlasniku. Zbog dugogodišnje nebrige, dotrajala zgrada, kao i cijeli kompleks, zahtijeva temeljitu obnovu. U jednom dijelu privremeno obnovljene zgrade, prije 20-tak godina počeo je djelovati Katolički školski centar i Nadbiskupsko sjemenište *Petar Barbarić*. Jedina sveobuhvatnija obnova kroz ove godine bila je na crkvi sv. Alojzija Gonzage koja se nalazi u središnjem dijelu zgrade.

Već nekoliko godina, Vrhbosanska nadbiskupija razmišlja o cjelovitoj obnovi spomenute zgrade, koja će nastaviti služiti svojoj prvotnoj namjeni, te o njezinoj boljoj iskoristivosti, zajedno sa popratnim zemljištem i zgradama.

U tu svrhu, ovim imenujem slijedeće članove Povjerenstva za obnovu Nadbiskupskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku:

- mons. dr. sc. Slađan Ćosić, generalni vikar VN, predsjednik Povjerenstva,
- preč. mr. sc. Željko Marić, rektor Sjemeništa i ravnatelj KŠC-a,
- preč. Vladimir Pranjic, ekonom Vrhbosanske nadbiskupije,
- vlč. dr. sc. Šimo Maršić, ravnatelj NCM *Ivan Pavao II.*

Povjerenstvo će ponuditi idejna i projektna rješenja unutarnjeg i vanjskog uređenja zgrade i cijelog kompleksa Nadbiskupskog sjemeništa *Petar Barbarić*. Predsjednik odbora, mons. dr. Slađan Ćosić, sazivat će sjednice i iste voditi.

Napominjem da je Povjerenstvo dužno usuglasiti svoje prijedloge s Ordinarijem i ostalim nadležnim Vijećima Nadbiskupije.

Želeći Božji blagoslov u radu iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Dostavlja se:

1. Predsjedniku odbora: mons. Slađanu Ćosiću, gen. vikaru VN
2. Imenovanima članovima odbora
3. Arhivu

Poziv na sjednicu umrežavanja struktura u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

U prostorijama Ordinarijata 5. veljače 2020.

Datum: 27. siječnja 2020.

Broj: 73/2020

Ovim dopisom upućujem poziv na redovnu godišnju sjednicu svih struktura u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, koja će se održati u prostorijama Ordinarijata u srijedu, 5. veljače 2020., s početkom u 9:00 sati, prema slijedećem dnevnom redu:

1. Molitva i uvodna riječ Nadbiskupa
2. Umrežavanje struktura:
 - Perspektive i mogućnosti: mons. Slađan Ćosić, generalni vikar
 - Iskustvo dosadašnje suradnje pojedinih struktura i konkretni prijedlozi buduće međusuradnje s ciljem umrežavanja tijekom tekuće pastoralne godine: nositelji pojedinih službi
3. Razno

Na sjednicu su pozvani slijedeći nositelji službi:

- mons. dr. Slađan Ćosić, generalni vikar VN

- dr. fra Šimo Ivelj, sudski vikar VN
- preč. Mladen Kalfić, kancelar VN
- preč. Vlado Pranjić, ekonom VN
- mons. Ante Meštrović, prepošt kaptola, rektor katedrale i arhivar
- preč. dr. Zdenko Spajić, rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa
- preč. dr. Michele Capasso, rektor sjemeništa „Redemptoris Mater“
- preč. dr. Darko Tomašević, dekan KBF
- preč. mr. Željko Marić, rektor sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku
- vlč. dr. Tomo Mlakić, pročelnik Katehetskog ureda
- vlč. dr. Mirko Šimić, ravnatelj Caritasa VN
- vlč. Miroslav Čavar, ravnatelj Medijskog centra VN
- vlč. dr. Šimo Maršić, ravnatelj Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih VN
- vlč. Fabijan Stanušić, ravnatelj Svećeničkog doma i Međupomoći
- vlč. dr. Mario Bernadić, generalni tajnik Biskupijske sinode
- vlč. mr. Mario Ćosić, ravnatelj KŠC-a „Sv. Josip“ u Sarajevu
- vlč. mr. Vlatko Rosić, ravnatelj KŠC-a „Sv. Pavao u Zenici
- vlč. Marko Zubak, ravnatelj KŠC-a „Sv. Franjo“ u Tuzli
- don Milan Ivančević, SDB, ravnatelj KŠC-a „Don Bosco“ u Žepču
- vlč. mr. Pero Brajko, bolnički dušobrižnik
- preč. fra Stjepan Radić, dijecezanski direktor PMD VN

Potičem sve sudionike da se odgovorno pripreme za sjednicu i aktivno u njoj sudjeluju kako bi naša suradnja bila što učinkovitija i plodonosnija.

Želim radostan i uspješan susret te iskreno pozdravljam!

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Članovima Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Poziv na sjednicu EVVN

Datum: 31. siječnja 2020.
Broj: 83/2020

Ovim sazivam redovnu sjednicu Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (EVVN), koja će se održati u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata u petak, 14. veljače 2020. u 15.00 sati.

Dnevni red:

1. Čitanje i usvajanje zapisnika sa prošle sjednice
2. Osvrt na preslike blagajničkih dnevnika za 2019. godinu
3. Pristigla izvješća od drugih struktura u Nadbiskupiji
4. Stanje poslovanja Ekonomata nadbiskupije u 2019. godini
5. Razno

Molim sve odgovorne osobe da za ovu sjednicu uredno pripreme sva potrebna izvješća i dokumente.

Iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Dekanima i župnicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Tema proljetne dekanatske korone: **Svećenik i Božja riječ**

Datum: 7. veljače 2020.

Broj: 100/2020

Prema već ustaljenoj praksi u našoj Nadbiskupiji, za proljetnu dekanatsku koronu Ordinarijat dostavlja teme za obradu i raspravu. Stoga određujem da tema proljetne dekanatske korone za 2020. godinu bude *Svećenik i Božja riječ*.

Pri izboru ove teme, imali smo na umu pozive koje papa Franjo, u raznim prigodama, upućuje svećenicima kao poticaj za dostojnije življenje svoga poslanja i zauzetije pastoralno djelovanje. Ovdje posebno mislimo na njegovo *Pismo svećenicima prigodom 160. obljetnice smrti župnika Arškog* i na *Apostolsko pismo »Aperuit illis«* u obliku motu propria kojim se ustanovljuje Nedjelja Božje riječi. Ovaj potonji dokument je upućen svim vjernicima, ali na poseban način svećenicima u čiju osobu dužnost spadaju propovijedanje i naviještanje Božje riječi svima.

U duhu izreke: *Nemo dat quod non habet*, smatramo da su spomenuti dokumenti Svetog Oca blagovremeni poziv na dodatno razmišljanje o temama koje su trajno nadahnuće za život i djelovanje današnjih pastira. Stoga se nadam i molim da vaše zajedničko razmišljanje o tim istim temama bude od mnogovrsne koristi, a posebno pastoralno-duhovne, kako za sve sudionike korone tako i za vjernike kojima smo poslani služiti za "stolom Božje riječi i za stolom Tijela i Krvi Kristove".

Napominjem da je zapisnik korone, zajedno s referatom i koreferatom potrebno dostaviti Ordinarijatu, kao i da se kod pripreme korone možete obratiti jednoj ili drugoj teologiji u Sarajevu.

Svima želim uspješan i blagoslovljen susret, uz iskren pozdrav u Gospodinu.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Imenovanje Pastoralnog vijeća Sjemeništa *Redemptoris Mater*

Datum: 14. veljače 2020.

Broj: 122/2020

Dekretom br. 1704/2011 od 28. listopada 2011., osnovao sam Nadbiskupijsko misijsko međunarodno sjemenište *Redemptoris Mater* u Sarajevu koje prema svom Statutu predviđa u člancima 11. i 13. da je potrebno imenovati Pastoralno vijeće po prijedlogu Međunarodne Ekipe odgovornih Neokatekumenskog Puta; po uvidu u gore navedene članke, Pastoralno vijeće sastavljeno je od članova Ekipe odgovornih za Neokatekumenski Put za BiH i njegovo djelovanje će se ravnati prema člancima 11-17 Statuta Sjemeništa; budući da je don Giacomo Raineri preminuo 18. rujna 2019. i na njegovo mjesto je stavljen don Piergiorgio De Angelis,

IMENUJEM

Pastoralno vijeće Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris Mater* sastavljeno od članova Ekipe odgovornih za Neokatekumenski Put za BiH:

- don Piergiorgio DE ANGELIS, prezbitar itinerant iz Italije;
- gospođa Lucia TOSO, katehist itinerant iz Italije;
- gospodin Tomasz MARYNOWSKI, katehist itinerant iz Poljske.

U ovoj službi Vam želim obilje Božjega Duha da strpljivo i vjerom pomažete ovo Božje djelo i duhovna zvanja ove Bogoslovije kako ste do sada činili. Neka Vas prati i tješi zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Otkupitelja.

Uz iskreni pozdrav želim Vam obilje Božjeg blagoslova!

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Dostavlja se:

1. Imenovanima
2. Rektor u Sjemeništa Redemptoris Mater u Vogošći
3. Arhivu

Članovima Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Poziv na X. redovitu sjednicu II. saziva Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 19. veljače 2020.

Broj: 136/2020

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam X. redovitu sjednicu II. saziva Vijeća za mlade koja će se održati 28. veljače 2020. u **prostorijama Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“, Gatačka 18 (Sarajevo) s početkom u 16:00 sati.**

Dnevni red:

1. Molitva, pozdrav i uvodna riječ uzoritog gosp. Vinka kard. Puljića, nadbiskupa
2. Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice
3. Razrješenje starih vijećnika i najava novih vijećnika
4. Najava projekata u narednom razdoblju: *Dekanatski susret krizmanika, Duhovna obnova krizmanika, Edukacija o pisanju projekata, Nadbiskupijski križni put mladih, Susret hrvatske katoličke mladeži u Zagrebu, Marijafest BiH, Dan mladih VN, Revitalizacija župnih zajednica, Pastoralna posjeta djelatnika i suradnika Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ u Wadowice povodom stote obljetnice od rođenja pape Ivana Pavla II., termini kampova.*
5. Izvješće Vijećnika o radu mladih po dekanatima
6. Razno

Nakon radnog dijela slaviti ćemo Sv. Misu u kapelici sv. Ivana Pavla II. u Centru. U nadi da ćete se odazvati, sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Pozivnica i dnevni red za X. krug dekanatskih zasjedanja s članovima župskih pastoralnih i ekonomskih vijeća

Datum: 24. veljače 2020.

Broj: 147/2020

Velečasna gospodo župnici,

Dostavljamo Vam pozivnicu i dnevni red za X. završni krug dekanatskih zasjedanja, koja su planirana za subotu, 28. ožujka 2020.. Kako je to već i ranije bilo uobičajano, planirano je da svih trinaest susreta bude održano na isti dan s početkom u 10h. Ukoliko u nekim dekanatima postoje određene kolizije na taj dan, u dogovoru s Tajništvom Sinode moguće je izabrati neki drugi, prikladniji termin. Također, već po običaju napominjemo kako poziv na sudjelovanje u radu dekanatskih zasjedanja obuhvaća sve svećenike, redovnike i redovnice, župske pastoralne i ekonomske vijećnike, te vjeroučitelje i katehiste, odnosno, sve one koji su aktivno uključeni u pastoral župske zajednice. Župnici su također slobodni da pozovu i predstavnike različitih katoličkih udruga i organizacija, ukoliko iste djeluju na području njihove župe.

Planirano je da susreti započnu u 10h zajedničkim misnim slavljem. Radni dio susreta bi trebao započeti u 11h. Kako je to već i do sada bilo prakticirano, susretom predsjednika dekanata uz nazočnost predstavnika Povjerenstva za pripremu Sinode Vrhbosanske nadbiskupije. Radni dio susreta se sastoji od slijedeće dvije točke:

1. Završni osvrt na dosadašnji rad Sinode Vrhbosanske nadbiskupije:

Povjerenstvo za pripremu Sinode Vrhbosanske nadbiskupije uz suradnju pet stručnih skupina upravo provodi aktivnosti na izradbi prijedloga radnog dokumenta Sinode. U tom smislu osjeća se i potreba da se zajednički osvrnemo i na neke završne sugestije i primjedbe s terena naše nadbiskupije. Stoga bi župnici trebali u narednom periodu da se sastanu sa svojim vijećnicima i drugim suradnicima kako bi zajednički priredili jedno kratko izlaganje koje će biti referirano tijekom zasjedanja. Izlaganje se po sebi treba ticati cjelokupnog dosadašnjeg sinodskog rada, te mu se zato može pristupiti fleksibilno. Ono može sadržavati osvrte, sugestije, primjedbe, bilo da je riječ o lineamentima (temama i tematskim cjelinama), ciljevima i prioritetima sinodskog rada ili o nečemu trećem. Dakle, u obzir dolazi sve ono za što smatrate da bi mu osobito trebalo posvećivati pozornost u završnoj fazi Sinode. Glede materijala za pripremu izlaganja, u obzir dolazi aktualni (XI.) broj Biltena Sinode, ali i svi prethodni brojevi. Radi lakše pripreme, ovdje predlažemo i dvije praktične sugestije/pitanja:

-koje od dosadašnjih sinodskih tema smatrate osobito važnima za sadašnji, ali i budući život i rad ove mjesne Crkve?

-pronalazite li neka pitanja koja u dosadašnjem radu Sinode nisu bila dovoljno ili čak nikako zastupljena?

2. Prezentacija o radnom dokumentu Sinode i završnom slavlju sinodske skupštine:

Prezentaciju/izlaganje će održati predstavnik Povjerenstva za pripremu Sinode. Na kraju treba ostaviti i nešto vremena za eventualna pitanja i diskusiju.

Za kraj, kao i do sada, predviđena je zajednička okrepna i druženje.

mons. dr. Slađan Ćosić,
generalni vikar

vlč. dr. Mario Bernadić,
gen. tajnik Sinode

Dostavlja se:

1. Arhidakonima
2. Dekanima
3. Župnicima
4. Arhivu

Poziv dekanima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji na VII. međudekanski susret u Bosni i Hercegovini

Datum: 4. ožujka 2020.
Broj:166/2020

U skladu sa zaključkom biskupa Biskupske konferencije BiH ove godine, nešto ranije nego je uobičajeno, predviđen je VII. međudekanski susret svih (nad)biskupa, provincijala i dekana u Bosni i Hercegovini koji će se održati u četvrtak, 5. ožujka 2020. s početkom u 9:30 sati u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku. Iz tajništva BK BiH stigao je Dnevni red tog VII. međudekanskog susreta i molba dijecezanskim biskupima da upute poziv dekanima na području svoje dijeceze.

Dnevni red:

- Pozdrav predsjednika BK BiH uzoritog gosp. Vinka kardinala Puljića
- Osvrt biskupa mons. dr. Ratka Perića na VI. međudekanski susret održan na istom mjestu 9. svibnja 2019.
- Izlaganje mons. dr. Tome Vukšića o knjizi pape emeritusa Benedikta XVI. i kardinala Roberta Saraha: „Iz dubine naših srca“ te postsinodalnoj apostolskoj pobudnici pape Franje „Querida Amazonia“ (Voljena Amazonija)
- Izvješće dekana „parnih“ dekanata o provedbi zaključka sa VI. međudekanskog susreta „da dekani s kolegama svećenicima u svojim dekanatima porade na konkretnim akcijama povezanosti između pojedinih dekanata i to: Kreševskog s Trebinjskim, Ramskog s Bihaćkim, Sarajevskog s Mostarskim, Sutješkog s Ljubuškim, Bugojanskog s Grudskim, Travničkog sa Stolačkim, Žepačkog s Bosanskogradiškim i Prnjavorskim dekanatom, Tuzlanskog s Čapljinskim, Jajačkog s Brčanskim, Usorskog s Duvanjskim, Derventskog s Posuškim, Doborskog sa Širokobriješkim, Šamačkom s Livanjskim te Broćanskog s Banjolučkim dekanatom“.
- Diskusija
- Zaključci

Zajednička sv. Misa s pukom je u 11,00 sati u sjemenišnoj crkvi, a nakon sv. Mise ručak i ako bude potreban nastavak rada.

Zahvaljujući na suradnji iskreno vas pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Imenovanje i produženje mandata savjetnika Administrativnog vijeća NMM Sjemeništa *Redemptoris Mater*

Datum: 5. ožujka 2020.
Broj:182/2020

NMMS Redemptoris Mater
dr. sc. Michele Capasso, rektor
Donja Jošanica I/1
BiH – 71320 VOGOŠĆA

Prema Statutu Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris Mater* u članke 11. i 14. potrebno je imenovati Administrativno vijeće kojeg čine Rektor, Vicerektor i četiri savjetnika i njihov mandat ne traje dulje od tri godine.

Nakon što je istekao mandat savjetnicima koje sam imenovao dopisom br. 106/2017 od 20. veljače 2017., u razgovoru sa rektorom dr. sc. Micheleom Capassom saznao sam da su svoj rad obavljali dobro, iskreno i na dobrobit Bogoslovije. Ovim produžujem mandata savjetnicima Administrativnog vijeća Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris Mater* na tri godine:

1. gosp. Vjekoslav Kvesić (Sarajevo);
2. gosp. Pero Ćurić (Žepče);
3. g.đa Ružica Jukić-Ezgeta (Žepče);
4. gosp. Ivo Mrkonjić (Žepče).

Djelovanje Administrativnog vijeća će se ravnati prema člancima 14. i 15. *Statuta*. Na ovoj službi Vam želim obilje Božjega Duha da strpljivo i vjerom pomažete ovo Božje djelo i duhovna zvanja ove Bogoslovije. Neka Vas prati i utješi zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Otkupitelja.

Uz iskreni pozdrav želim Vam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski*

Dostavlja se:

1. *Imenovanima*
2. *Rektoru Redemptoris Mater – Vogošća*
3. *Arhivu*

Svim župnicima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Novi Zapisnik kanonske i dekanske vizitacije

Datum: 16. ožujka 2020.

Broj: 221/2020

Poštovani!

Na Dekanskoj konferenciji održanoj 13. studenoga 2019., najavljena je izrada novih Zapisnika kanonske i dekanske vizitacije, a po uzoru na zapisnike koji se koriste u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji. Nakon što se dobila potrebna suglasnost, pristupilo se izradi zapisnika za Vrhbosansku nadbiskupiju. Koordinaciju izrade povjerio sam generalnom vikaru, koji je uključio članove Ordinarijata, arhiđakone, pojedine dekane i župnike, i tražio mišljenje pravника i profesora pastoralne teologije. Nakon nekoliko mjeseci zajedničkog rada, izrađeni su novi zapisnici, o kojima je pozitivno mišljenje izrazio i novi nadbiskup koadjutor, mons. dr. Tomo Vukšić.

Stoga određujem da se počevši od ove godine pa ubuduće prilikom kanonskih i dekanskih vizitacija isključivo koriste novi zapisnici, koji će biti objavljeni u idućem broju *Vrhbosne*. Po jedan tiskani i elektronički primjerak svakog zapisnika dostavljen je arhiđakonima i dekanima, koje molim da kopiju istih prosljede svim župnicima.

Novi zapisnici daju opširniji uvid u vjersko, pastoralno-katehetsko i administrativno stanje u svakoj pojedinoj župi, i sadrže korisne informacije o povijesti župe, o župnoj/filijalnoj crkvi i drugim objektima, kao i pastoralnim djelatnicima i suradnicima. Potičem župnike da zapisnike popune savjesno i odgovorno, u elektroničkom obliku i u suradnji – ondje gdje je moguće – sa svojim suradnicima ili pak s onima koji obavljaju kanonski pohod župe.

Neka ovi novi zapisnici posluže kao dodatni poticaj boljoj pripremi za kanonsku i dekansku vizitaciju, urode blagoslovom još većeg zajedništva i suradnje među svim članovima župne zajednice, a u svima nama pobude evanđeoski žar naviještanja i svjedočenja Radosne vijesti.

Uz zahvalnost za Vaše predano i zauzeto pastoralno djelovanje u ovoj mjesnoj Crkvi, zazivam obilje Božjeg blagoslova i sve Vas iskreno pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Dostaolja se:

1. *Svim župnicima*
2. *Arhivu*

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA**ZAPISNIK KANONSKE VIZITACIJE**

(Kanon 396 ZKP-a)

župa (ime župe i mjesto sjedišta)

zaštitnik župe

vizitator

datum vizitacije

Ulica, mjesto i broj pošte:

Telefon:

Faks:

ID župe:

Internetska stranica:

E-mail župe:

Župnik (ime i prezime)	
Župni vikar/i (ime i prezime)	
Kad je bila posljednja kanonska vizitacija?	

I. POVIJESNO-ZEMLJOPISNI I SOCIOLOŠKI PODATCI								
Pitanja				Odgovori				
Kada je župa osnovana? (Prvi spomen, povećana, smanjena, za koju filijalu ili gradsko područje.)								
S kojim župama graniči? (U gradskim župama navesti granične ulice.)								
Statistika vjerske pripadnosti stanovnika (u brojkama)? <i>Ako je brojka približna, staviti uz broj zvjezdicu, npr. 123*</i>								
Na teritoriju župe:	ukupno stanovnika	katolika (rkt. obreda)	grko-katolika	pravoslavaca	drugih kršć. zajednica	muslimana	ostalih vjerskih zajednica	nevjernih
Statistika nacionalne pripadnosti stanovnika (u brojkama) <i>Ako je brojka približna, staviti uz broj zvjezdicu, npr. 123*</i>								
Na teritoriju župe:	Hrvati	Srbi	Bošnjaci	Židovi	Ukrajinci	Romi	Rusini	Ostali
Povećava li se ili smanjuje broj stanovnika? Koliko je to, u prosjeku, osoba godišnje?								
II. ŽUPNA CRKVA								
Pitanja				Odgovori				
Kada je sagrađena (godina)?								
Komu je posvećena (patron)?								
Posljednji puta obnovljena (godina)?								
Kada je blagoslovljena ili posvećena?								
Je li registrirani spomenik kulture i otkada?								
Dimenzije (dužina x širina) crkve (nutarnje i vanjske mjere)?								
Visina zvonika?								
Kojeg je stila (sloga) crkva?								
Je li dekorirana ornamentima ili oslikana?								
Ima li oštećenja u crkvi i koje su vrste?								
Glavni oltar (predkonzilski): kojeg je stila, od čega, kad je napravljen, ima li kipova, i kojih, ili slika (kojeg slikara)?								
Konzilski oltar (menza): od čega je i kad je napravljen? Je li posvećen ili blagoslovljen i kada? Koji svetačke moći (relikvije) su ugrađene u oltar?								
Tabernakul: gdje se nalazi, od čega je?								
Ambon: od čega je izrađen?								
Sedes: od čega je izrađen i gdje postavljen?								
Krstionica: od čega je izrađena i gdje postavljena? U kakvu je stanju?								
Gdje se čuvaju sveta ulja?								
Koliko ima ispovjedaonica?								
Koji se sve kipovi, slike i reljefi nalaze u crkvi i na kojem mjestu? Jesu li umjetničke ili povijesne vrijednosti?								

[1]

Klupe (klecala): od čega su izrađene, koliko je ukupno mjesta za sjedenje?	
Ima li crkva orgulje ili harmonij, ili drugo glazbalo? U kakvu stanju?	
Orgulje: kada su građene, koja tvrtka? Jesu li restaurirane, tko ih je restaurirao i kada?	
Postoji li razglas?	
Grijanje: Koje vrste i kad je uvedeno?	
Sakristija: u kojem je dijelu crkve smještena i koje je veličine? Što u sakristiji ima od namještaja?	
Ima li crkva sve liturgijske knjige? U kakvu su stanju?	
Ima li dovoljno liturgijskog ruha, u svim bojama? U kakvu je stanju?	
Koje liturgijsko posude ima crkva (nabrojiti)? Koje staro liturgijsko ruho i posude povijesne i umjetničke vrijednosti župa posjeduje (opisati pojedinačno) i gdje se čuva?	
Ima li "jaslice", "Božji grob", "nebo"?	
Gdje se čuvaju liturgijski predmeti koji se prigodice upotrebljavaju?	
Koliko ima zvana - pojedinačna težina, koji su glasovi, gdje su lijevana, koji su natpisi na njima? Jesu li elektrificirana?	
Postoji li na zvoniku sat? Je li u funkciji?	
Je li crkveno dvorište ograđeno ili otvoreno; popločeno ili travnato ...?	
Je li sav inventar crkve, kao i liturgijsko ruho i posude, upisan u Imovnik? Zadnje ažuriranje?	

III. ŽUPNA PASTORALNA DVORANA

Pitanja	Odgovori
Ima li župa pastoralni centar, kad je napravljen i s koliko dvorana?	
Dimenzije dvorane (širina i dužina)?	
U kakvu je stanju (problem vlage i sl.)?	
Postoje li toaletne prostorije?	
Na koji se način dvorana grije?	
Jesu li sav inventar i katehetska pomagala ubilježeni u Imovnik? Zadnje ažuriranje?	

IV. FILIJALNA CRKVA u: (navesti mjesto)

(Na kraju ovoga formulara priložen je dodatni upitnik za župe koje imaju više filijala.)

Pitanja	Odgovori
Kada je sagrađena (godina)?	
Komu je posvećena (patron)?	
Posljednji puta obnovljena (godina)?	
Kada je blagoslovljena ili posvećena?	

[2]

Je li registrirani spomenik kulture i otkada?	
Dimenzije (dužina x širina) crkve (nutarnje i vanjske mjere)?	
Visina zvonika?	
Kojeg je stila (sloga) crkva?	
Je li dekorirana ili oslikana?	
Ima li oštećenja u crkvi i koje su vrste?	
Glavni oltar (predkonzilski): kojeg je stila, od čega, kad je napravljen, ima li kipova, i kojih, ili slika (kojeg slikara)?	
Konzilski oltar (menza): od čega je i kad je napravljen? Je li posvećen ili blagoslovljen i kada?	
Tabernakul: gdje se nalazi, od čega je?	
Ambon: od čega je izrađen?	
Sedes: od čega je izrađen i gdje postavljen?	
Koliko ima ispovjedaonica?	
Koji se sve kipovi, slike i reljefi nalaze u crkvi i na kojem mjestu? Jesu li umjetničke ili povijesne vrijednosti?	
Klupe (klecala): od čega su izrađene, koliko je ukupno mjesta za sjedenje?	
Ima li crkva orgulje ili harmonij, ili drugo glazbalo? U kakvu stanju?	
Orgulje: kada su građene, koja tvrtka? Jesu li restaurirane, tko ih je restaurirao i kada?	
Postoji li razglas?	
Grijanje: Koje vrste i kad je uvedeno?	
Sakristija: u kojem je dijelu crkve smještena i koje je veličine? Što u sakristiji ima od namještaja?	
Ima li crkva sve liturgijske knjige? U kakvu su stanju?	
Ima li dovoljno liturgijskog ruha, u svim bojama? U kakvu je stanju?	
Ima li "jaslice", "Božji grob", "nebo"?	
Koliko ima zvona - pojedinačna težina, koji su glasovi, gdje su lijevana, koji su natpisi na njima? Jesu li elektrificirana?	
Postoji li na zvoniku sat? Je li u funkciji?	
Je li crkveno dvorište ograđeno ili otvoreno; popločeno ili travnato ...?	
Je li sav inventar crkve, kao i liturgijsko ruho i posuđe, upisan u Imovnik?	
V. FILIJALNA PASTORALNA DVORANA	
<i>(Na kraju ovoga formulara priložen je dodatni upitnik za župe koje imaju više filijalnih dvorana.)</i>	
Pitanja	Odgovori
Postoji li dvorana i kad je napravljena?	
Dimenzije dvorane (širina i dužina)?	
U kakvu je stanju dvorana (problem vlage i sl.)?	

Postoje li toaletne prostorije?				
Na koji se način dvorana grije?				
Jesu li sav inventar i katehetska pomagala ubilježeni u Imovnik? Zadnje ažuriranje?				
VI. RASPELA (KRIŽEVI), KAPELICE, DRUGA OBILJEŽJA <i>(u sjedištu župe i filijalama)</i>				
Pitanja			Odgovori	
Pojedinačno opisati što se od gore navedenog može naći na teritoriju župe: od čega je što izrađeno i koje godine, mjesto gdje se nalazi (ulica i sl.)?				
Tko se brine o njihovu održavanju?				
VII. PASTORAL U ŽUPI				
Pitanja			Odgovori	
Evangelizacija: Koje skupine za odrasle vjernike postoje u župi (župnom sjedištu i filijalama)? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Vrsta pastoralne ponude / skupina koja se okuplja (ž = župno sjedište f = filijala)	Kako se često održava?	Ime/na animatora / odgovorne/ih osobe/a (l = laik(inja); r = redovnica; s = svećenik)	Broj članova skupine	Opisati ukratko sadržaj i način rada
Pastoral braka i obitelji? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Vrsta pastoralne ponude (ž = župno sjedište f = filijala)	Kako se često održava?	Ime/na animatora / odgovorne/ih osobe/a (l = laik(inja); r = redovnica; s = svećenik)	Broj članova skupine	Opisati ukratko sadržaj i način rada
Pastoralni rad s mladima u župi? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Vrsta pastoralne ponude ili skupina mladih (osim krizmanika): studenti, zbor mladih, FRAMA, hodočašće... (ž = župno sjedište, f = filijala)	Kako se često održava?	Ime/na katehete / animatora / odgovorne/ih osobe/a u skupini (l = laik(inja); r = redovnica; s = svećenik)	Broj članova skupine	Opisati ukratko sadržaj i način rada
Na kojim biskupijskim hodočašćima i projektima sudjeluju mladi i u kolikom broju?				
Križni put mladih	Dan mladih	Škola animatora?	Volonterske akcije?	Druga hodočašća i

	u Komušini?			projekti?
Župna kateheza djece osnovne škole? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Dobna skupina ili vrsta pastoralne ponude (npr. župna kateheza za 5. razr. OŠ; prvopričesnici; dječji zbor...)	Kako se često održava?	Ime/na katehete / animatora / odgovorne/ih osobe/a u skupini (l = laik(inja); r = redovnica; s = svećenik)	Broj članova skupine	Opisati ukratko sadržaj i način rada
Suradnici u katehezi i drugim oblicima pastoralna? <i>(animatori i voditelji skupina odraslih, mladih i djece u župi)</i>				
Ime i prezime (l = laik(inja); r = redovnica; s = svećenik)	Kakvo obrazovanje je završio/la i koji stupanj?	Ima li kakvu teološku formaciju (što / koji stupanj)?	U čemu surađuje? Na kojem području je aktivan/na? Koju skupinu animira? O kojem području pastoralnog rada vodi brigu? (ž = župno sjedište, f = filijala)	
Broj i postotak osnovnoškolaca koji su uključeni u neki oblik župne kateheze?				
Broj i postotak srednoškolaca koji su uključeni u neki oblik župne kateheze?				
Postoje li u župi didaktičko-katehetska pomagala (tv, projektor i sl.)?				
U kojim se prigodama redovito drži homilija: na sprovodu ili sprovodnoj misi; na vjenčanju, na krštenju izvan mise?				
Postoji li župna priprema roditelja i kumova za krštenje njihove djece?				
Koliko se godišnje odraslih osoba (katekumena) priprema u župi za sakramente inicijacije?				
Imate li svake godine prvu pričest? Tko priprema prvopričesnike?				
Kako često imate krizmu u župi? Tko priprema krizmanike?				
U koje oblike pastoralnog djelovanja župa aktivno uključuje svoje starije članove?				
Kako župa razvija misijsku i misionarsku svijest svojih župljana?				
Koji katolički tisak postoji u župi (koliko primjeraka)?				
		<i>Katolički tjednik</i>		
		<i>Radosna vijest</i>		
		<i>Svjetlo riječi</i>		
		<i>Glas Koncila</i>		
		<i>Glasnik Srca Isusova i Marijina</i>		

		Crkva na kamenu		
		Naša ognjišta		
Ima li župa svoj list? Kako često i u kojem obliku izlazi?				
Na koji se način župna zajednica pokušava približiti župljanima, vjerski rubnim osobama, onima koji su se udaljili?				
Vjerničke udruge, pokreti i zajednice u župi? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Ime udruge / pokreta / zajednice	Broj članova u župi?	Ime odgovorne osobe udruge / pokreta / zajednice u župi?	Primjedbe s obzirom na formaciju, članova i suradnju u župi?	
Vjeroučitelji koji predaju u osnovnim školama na području župe? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Ime i prezime (laik, redovnik/ca, svećenik)	Ime škole		U kojim razredima?	Koliko polaznika?
Vjeroučitelji koji predaju u srednjim školama na području župe? <i>Ako su podatci približni, uz broj staviti zvjezdicu, npr. 123*.</i>				
Ime i prezime (laik, redovnik/ca, svećenik)	Ime škole		U kojim razredima?	Koliko polaznika?
Vjeroučitelji laici koji stanuju na području župe? <i>(bez obzira gdje predaju školski vjeronauk)</i>				
Ime i prezime (ž = župno sjedište, f = filijala)	Sudjeluje li redovito na nedjeljnoj euharistiji?	Na kojem/kojim području/područjima pastoralnog djelovanja je aktivan/na u župi?		
Liturgija? <i>Ispunite podatke za ono što postoji u župi ((ž = župno sjedište; f = filijala)</i>				
	Postoji li?	Kako često se sastaje / ima probe?	Koliko članova broji?	Prezime i ime animatora skupine (laik, redovnik/ca, svećenik)
Ministrantska skupina				
Skupina čitača				
Liturgijska skupina				
	Postoji li?	Kako često se sastaje / ima probe?	Ime/na zborovođa? (ž = župno sjedište; f = filijala)	Ime/na orguljaša? (ž = župno sjedište; f = filijala)
Višeglasni zbor				
Dvoglasni zbor				
Zbor mladih				

Dječji zbor							
Pučko pjevanje							
Sudjeluju li ministranti na ministrantskom zborovanju u Sarajevu (subota pred nedjelju Dobrog Pastira)?							
Sudjeluju li ministranti na duhovnim vježbama za ministrante u Travniku?							
Sudjeluju li zborovode na susretu animatora liturgijskog pjevanja u Sarajevu?							
Sudjeluje li župni zbor/ovi na susretu zborova u Sarajevu?							
Ime/na i prezime/na sakristana (ž = župno sjedište; f = filijala)?							
Ime/na i prezime/na izvanrednih djelatnika pričesti i do kada im traje dopuštenje?							
Slavlje sv. mise nedjeljom u župnoj crkvi?							
Koliko sv. misa ima nedjeljom?	U koje se vrijeme slave?	Ukupan broj vjernika koji sudjeluje na sv. misi?	Postotak sudionika (od ukupnog broja župljana)	Broj vjernika koji pristupe sv. pričesti?			
Slavlje sv. mise nedjeljom u filijalnoj crkvi?							
Koliko sv. misa ima nedjeljom?	U koje se vrijeme slave?	Ukupan broj vjernika koji sudjeluje na sv. misi?	Postotak sudionika (od ukupnog broja župljana)	Broj vjernika koji pristupe sv. pričesti?			
Slavlje sv. mise u tjednu u župi?							
Kojih se dana slave u župnoj crkvi?	Kojih se dana slave u filijalnoj crkvi?	Broj vjernika koji sudjeluje na sv. misi?	Broj vjernika koji pristupe sv. pričesti?				
Sakrament pomirenja (ispovijedi)?							
Kad vjernici imaju prigodu za ispovijed?	Kad se redovito slave zajednička pomirbena slavlja?	Koliki postotak župljana se ispovijedi o Božiću?	Koliki postotak župljana se ispovijedi o Uskrsu?				
Koliki postotak župljana umire providen sv. sakramentima?							
Koliko puta mjesečno, u koje vrijeme i gdje se slavi krštenje?							
Koje se pobožnosti (i slično) organiziraju u župi ili u filijali/ama?							
Časoslov?	Ura klanjanja?	Tro-dnevnice?	Devetnice?	Križni put?	Krunica?	Duhovne obnove?	Misije?
Na kojim hodočašćima i susretima sudjeluju župljani i u kolikom broju?							
Olovo (1. svibnja)	Komušina – Dan mladih?	Obiteljski dan na Kupresu	Marija Bistrica?	Bobovac?			
Župno pastoralno vijeće (ŽPV)?							
Kada je započeo mandat?	Koliko članova ima?	Kako se često održavaju sjednice?	Vodi li se zapisnik sjednica?	Sudjeluju li na duh. vježbama u Travniku			
Župno ekonomsko vijeće (ŽEV)?							
Kada je započeo	Koliko članova ima?	Kako se često	Vodi li se zapisnik	Sudjeluju li na duh.			

mandat?		održavaju sjednice?	sjednica?	vježbama u Travniku

Župni Caritas ili druga karitativna skupina?			
Postoji li u župi?	Koliko suradnika ima?	Ime i prezime odgovorne osobe za karitativnu skupinu?	Koliko ih ima (osoba ili obitelji) župljana potrebnih pomoći??
Na koji je način organiziran pastoral starijih osoba u župi?			
Na koji je način organizirana pastoralna skrb o bolesnicima u župi?			
Suraduje li župa ili razvija prijateljske odnose s nekom drugom župom?			
Na koji se način u župi njeguje ekumenska svijest i razvija ekumenska suradnja?			
Na koji se način u župi nastoji razvijati dijalog s ljudima drukčijeg uvjerenja?			
Jesu li na području župe prisutni novi religiozni pokreti i zajednice? Koji?			

VIII. ŽUPNA ADMINISTRACIJA

Pitanja	Odgovori		
Je li župni ured na prikladnom mjestu u župnoj kući? Ima li računalo u vlasništvu župe?			
Koristi li se za župnu administraciju neki program, i koji?			
Župne knjige?			
Naziv knjige?	Ima	Nema	Ažurirana
Matica krštenih			
Matica vjenčanih			
Matica umrlih			
Knjiga potvrđenih			
Knjiga prvopričesnika			
Knjiga katekumenâ			
Urudžbeni zapisnik			
Župna spomenica (kronike župe)			
Knjiga primljenih u potpuno zajedništvo Crkve			
Knjiga o stanju duša (<i>Status animarum</i>)			
Knjiga župnih oglasa			
Knjiga ženidbenih navještaja			
Imenik vjeroučenika			
Dnevnik vjeronaučnog rada			
Knjiga providenih bolesnika			
Imovnik župe			

Knjiga primljenih misnih nakana: "vezane" (<i>Liber intentionum</i>)			
Knjiga primljenih misnih nakana: "nevezane" (<i>Liber intentionum</i>)			
Knjiga misa "pro populo"			
Knjiga binacija i trinacija			
Knjiga gregorijanskih misa			
Šalju li se redovito parice, pastoralni izvještaji, obavijesti o vjenčanjima, itd?			
Jesu li ženidbeni spisi prikladno pohranjeni te uredno i cjelovito posloženi u poseban registrator?			
Jesu li neki podatci o vjernicima u župi digitalizirani (matice, popis župljana, darovi vjernika, popis vjeroučenika ...)?			
Ima li koja povijesno ili umjetnički vrijedna knjiga? Navesti koja? Kako se čuva?			
Gdje se čuva župni arhiv i u kakvu je stanju?			
Blagajnički dnevnik: redoviti?	Stanje na dan vizitacije?	Jesu li uvedeni svi prihodi i rashodi?	Dostavlja li se kopija Ekonomatu VN?
Blagajnički dnevnik: gradnja?	Stanje na dan vizitacije?	Jesu li uvedeni svi prihodi i rashodi?	Dostavlja li se kopija Ekonomatu VN?
IX. ŽUPNIK			
Pitanja		Odgovori	
Koliko je župniku godina?			
Koliko je godina svećenik?			
Otkada je na ovoj župi?			
Ima li prikladan smještaj i živi li i rezidira u župnoj kući?			
Služi li redovito obvezne mise "za narod"?			
Održava li redovito bogoslužje i poštuje li liturgijske propise?			
Vodi li točno knjigu misnih nakana?			
Služi li redovito mise za nakane župljana?			
Služi li mise za pokojne svećenike?			
Kada župljanima daje prigodu za ispovijed?			
Kada je obavio posljednje duhovne vježbe i je li o tome obavijestio Ordinarijat?			
Kako suraduje sa župnim vikarom i u čemu se to očituje?			
Sudjeluje li na koronama, duhovnim obnovama i sličnim dekanatskim svećeničkim susretima?			
Ima li zdravstveno osiguranje i koje?			
Kakva je zdravlja?			
Ima li oporuku i gdje je pohranjena?			
Ima li vlastito motorno vozilo, koje?			

Ima li kakvih primjedaba i/ili prijedloga?			
X. ŽUPNI VIKAR			
Pitanja		Odgovori	
Koliko je župnom vikaru godina?			
Koliko je godina svećenik?			
Otkada je na ovoj župi?			
Ima li prikladni smještaj?			
Kako surađuje sa župnikom i kako se to očituje?			
Vrši li savjesno svoje obveze, napose katehizaciju, priprema li se za propovijedi, pohodi bolesnike...?			
Sudjeluje li na koronama, duhovnim obnovama i sličnim dekanatskim svećeničkim susretima?			
Pružila li mu župnik priliku naučiti župne kancelarijske poslove?			
Kad je obavio posljednje duhovne vježbe i je li o tome obavijestio Ordinarijat?			
Ima li zdravstveno osiguranje i koje?			
Kakva je zdravlja?			
Ima li oporuku i gdje je pohranjena?			
Ima li vlastito motorno vozilo, koje?			
Ima li osobnih želja, prijedloga, pritužbi, poteškoća?			
XI. UMIROVLJENI I DRUGI SVEĆENICI			
Pitanja		Odgovori	
Ima li u župi koji umirovljeni ili drugi svećenik? Adresa, telefon?			
Ima li doličnu skrb?			
Pomaže li u pastoralu?			
Daje li mu župnik za to nagradu?			
Koliko je duhovnih zvanja (živućih) iz župe (ime, prezime, koja zajednica)			
svećenika	redovnika	redovnica	svećeničkih i redovničkih kandidata
XII. OSOBE POSVEĆENOGA ŽIVOTA			
Pitanja		Odgovori	
Postoji li na području župe samostan redovnika? Koje zajednice?			
Postoji li na području župe samostan redovnica? Koje zajednice?			
Postoji li ugovor o pastoralnom djelovanju redovnica u župi?			
Primaju li kakvu novčanu nagradu i koliku?			
Pomažu li redovnice u župnom pastoralu, što?			

XIII. RAZGOVOR SA ŽUPLJANIMA		
Pitanja	Odgovori	
Imaju li kakvu želju, molbu, prijedlog ili prigovor glede službe Božje i pastorala u župi?		
Članovi ŽPV-a?		
Članovi ŽEV-a?		
Netko od suradnika?		
Drugi?		
Razgovori s različitim skupinama ili zajednicama vjernika u župi?		
OSVRT NA KANONSKU VIZITACIJU		
Župnik	Datum	Vizitator

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

MP		MP

**dodatni formular za župe koje imaju više filijalnih crkava*

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

IV. FILIJALNA CRKVA u: (navesti mjesto)	
<i>(Na kraju ovoga formulara priložen je dodatni upitnik za župe koje imaju više filijala.)</i>	
Pitanja	Odgovori
Kada je sagrađena (godina)?	
Komu je posvećena (patron)?	
Posljednji puta obnovljena (godina)?	
Kada je blagoslovljena ili posvećena?	
Je li registrirani spomenik kulture i otkada?	
Dimenzije (dužina x širina) crkve (nutarnje i vanjske mjere)?	
Visina zvonika?	
Kojeg je stila (sloga) crkva?	
Je li dekorirana ili oslikana?	
Ima li oštećenja u crkvi i koje su vrste?	
Glavni oltar (predkonzilski): kojeg je stila, od čega, kad je napravljen, ima li kipova, i kojih, ili slika (kojeg slikara)?	
Konzilski oltar (menza): od čega je i kad je napravljen? Je li posvećen ili blagoslovljen i kada?	
Tabernakul: gdje se nalazi, od čega je?	
Ambon: od čega je izrađen?	
Sedes: od čega je izrađen i gdje postavljen?	
Koliko ima ispovjedaonica?	
Koji se sve kipovi, slike i reljefi nalaze u crkvi i na kojem mjestu? Jesu li umjetničke ili povijesne vrijednosti?	
Klupe (klecala): od čega su izrađene, koliko je ukupno mjesta za sjedenje?	
Ima li crkva orgulje ili harmonij, ili drugo glazbalo? U kakvu stanju?	
Orgulje: kada su građene, koja tvrtka? Jesu li restaurirane, tko ih je restaurirao i kada?	
Postoji li razglas?	
Grijanje: Koje vrste i kad je uvedeno?	
Sakristija: u kojem je dijelu crkve smještena i koje je veličine? Što u sakristiji ima od namještaja?	
Ima li crkva sve liturgijske knjige? U kakvu su stanju?	
Ima li dovoljno liturgijskog ruha, u svim bojama? U kakvu je stanju?	
Ima li "jaslice", "Božji grob", "nebo"?	
Koliko ima zvona - pojedinačna težina, koji su glasovi, gdje su lijevana, koji su natpisi na njima? Jesu li elektrificirana?	
Postoji li na zvoniku sat? Je li u funkciji?	
Je li crkveno dvorište ograđeno ili otvoreno; popločeno ili travnato ...?	
Je li sav inventar crkve, kao i liturgijsko ruho i posuđe, upisan u Imovnik?	

**dodatni formular za župe koje imaju više filijalnih pastoralnih dvorana*

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

V. FILIJALNA PASTORALNA DVORANA	
Pitanja	Odgovori
Postoji li dvorana i kad je napravljena?	
Dimenzije dvorane (širina i dužina)?	
U kakvu je stanju dvorana (problem vlage i sl.)?	
Postoje li toaletne prostorije?	
Na koji se način dvorana grije?	
Jesu li sav inventar i katehetska pomagala ubilježeni u Imovnik? Zadnje ažuriranje?	

**dodatni formular za župe koje imaju više župnih vikara*

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

X. ŽUPNI VIKAR	
Pitanja	Odgovori
Koliko je župnom vikaru godina?	
Koliko je godina svećenik?	
Otkada je na ovoj župi?	
Ima li prikladni smještaj?	
Kako surađuje sa župnikom i kako se to očituje?	
Vrši li savjesno svoje obveze, napose katehizaciju, priprema li se za propovijedi, pohodi bolesnike...?	
Sudjeluje li na koronama, duhovnim obnovama i sličnim dekanatskim svećeničkim susretima?	
Pružila li mu župnik priliku naučiti župne kancelarijske poslove?	
Kad je obavio posljednje duhovne vježbe i je li o tome obavijestio Ordinarijat?	
Ima li zdravstveno osiguranje i koje?	
Kakva je zdravlja?	
Ima li oporuku i gdje je pohranjena?	
Ima li vlastito motorno vozilo, koje?	
Ima li osobnih želja, prijedloga, pritužbi, poteškoća?	

DEKANATSKI URED**(ime) dekanata****Dekanatski urudžbeni zapisnik: Broj/....****Župni urudžbeni zapisnik: Broj/....****ZAPISNIK DEKANSKE VIZITACIJE****Župa**

u

za godinu

***Napomene:**

- Dekanska vizitacija župe obavlja se tijekom **svake kalendarske godine** (usp. kan. 555, § 4; Pravilnik dekanske službe, čl. 17), **osim** one godine kada se obavlja kanonska vizitacija (usp. kan. 396; Pravilnik dekanske službe, čl. 20).
- Prilikom vizitacije dekan ispunjava **ovaj od Ordinarijata propisan obrazac u tri primjerka**: original dostavlja Ordinarijatu; po jednu kopiju ostavlja dekanskom, i župnom uredu dotične župe (usp. Pravilnik dekanske službe, čl. 17).
- Ako se na pojedina pitanja ne može kratko odgovoriti, te odgovor ne stane u predviđeni prostor, neka se na takva pitanja odgovori opširnije dodajući Zapisniku dopunske stranice.

DUHOVNI ŽIVOT			
Pitanja		Odgovori	
Župnik ili upravitelj župe	Ime i prezime?		
	Duhovne vježbe: gdje i koje godine su bile zadnje?		
	Dekanatska adventska i korizmena duhovna obnova: sudjeluje ili ne?		
	Susret dijecezanskih svećenika u prošloj ili tekućoj godini: sudjelovao ili nije?		
	Svećenički sabor prošle ili tekuće godine: sudjelovao ili nije?		
	Drugi oblici permanentnog obrazovanja: sudjeluje ili ne?		
Župni vikar ili drugi svećenik suradnik	Ime i prezime?		
	Duhovne vježbe: gdje i koje godine su bile zadnje?		
	Dekanatska adventska i korizmena duhovna obnova: sudjeluje ili ne?		
	Susret dijecezanskih svećenika u prošloj ili tekućoj godini: sudjelovao ili nije?		
	Svećenički sabor prošle ili tekuće godine: sudjelovao ili nije?		
	Drugi oblici permanentnog obrazovanja: sudjeluje ili ne?		
SVETA MISA			
Pitanja		Odgovori	
Knjiga primljenih misnih nakana: "vezane" (Liber intentionum)	Vodi li se redovito i gdje?		
	Ima li dovoljno misnih intencija u župi?		
	Od koga se uzimaju intencije ako ih u župi nema dovoljno, i koliko?		
Knjiga primljenih misnih nakana: "nevezane" (Liber intentionum)	Vodi li se redovito?		
	Ima li viška misnih intencija, i koliko za prošlu godinu?		
	Kome se predaje višak primljenih intencija i ima li potvrda o predaji?		
Mise "pro populo"	Bilježe li se u knjigu "pro populo"?		
	Slave li se redovito?		
Binacije i trinacije	Gdje je zabilježeno da su odslužene?		
	Predaju li se Ordinarijatu u Sarajevo?		
	Koliko je predano Ordinarijatu za prošlu godinu?	Binacije:	Trinacije:
Gregorijanski ciklus misa	Gdje se bilježe?		
	Kada i kome se predaju ili dostavljaju?		
Raspored bogoslužja u župi	Nedjeljom i preko tjedna?		
	Broj vjernika koji sudjeluje na sv. misi mjesečno: stariji / mladi / djeca		
	Broj podijeljenih svetih pričesti (godišnje)?		
Raspored bogoslužja u filijali/ama	Nedjeljom i preko tjedna?		
	Broj vjernika koji sudjeluje na sv. misi: stariji / mladi / djeca		

	Broj podijeljenih svetih pričesti?	
Blagoslov obitelji u prošloj godini:	Koliko je blagoslovljeno u mjestu župe, a koliko u filijali/ama?	
Koje se pobožnosti, i kako često, organiziraju u župi ili u filijali/ama	Časoslov?	
	Ura klanjanja?	
	Trodnevnice?	
	Devetnice?	
	Križni put?	
	Krunica?	
	Druge pobožnosti?	
ŽUPNA KANCELARIJA		
Pitanja		Odgovori
Matice općenito	Postoje li sve tekuće matice ili ne?	
	Gdje se čuvaju tekuće matice?	
	Postoje li stare crkvene matice i gdje se čuvaju?	
	Jesu li parice od prošle godine predane Ordinarijatu i pod kojim brojem?	Broj:
Matica krštenih	Vodi li se propisno i redovito?	
	Jesu li krizme i vjenčanja upisana u opasku matice krštenih?	
	Nabroji stare sveske (<i>broj i godine</i>)?	
	Jesu li kompjutorizirane, od koje godine-sveska i u kojem programu?	
Matica vjenčanih	Vodi li se propisno i redovito?	
	Nabroji stare sveske (<i>broj i godine</i>)?	
	Jesu li kompjutorizirane, od koje godine-sveska i u kojem programu?	
Vjenčanja	Jesu li upisana u maticu krštenih?	
	Jesu li župama krštenja poslana obavijesti o sklopljenoj ženidbi?	
	Jesu li upisani oprost od navještaja, zabrane, zapreke, otpusnica?	
	Postoji li poseban registrator za pohranu postupaka za ženidbu?	
Matica umrlih	Vodi li se propisno i redovito?	
	Nabroji stare sveske (<i>broj i godine</i>)?	
	Je li smrt upisana u maticu krštenih?	
	Je li smrt objavljena župi krštenja?	
Knjiga potvrđenih	Vodi li se propisno i redovito?	
	Postoje li stare knjige (<i>nabroji</i>)?	
	Jesu li krizme objavljene župi krštenja?	
Knjiga prvopričesnika	Vodi li se propisno i redovito?	
Knjiga katekumena	Postoji li i vodi li se propisno i redovito?	

Uradžbeni zapisnik	Vodi li se propisno i redovito?	
	Postoje li stari zapisnici (<i>nabroji</i>)?	
Župna spomenica (kronika župe)	Vodi li se redovito i na koji način?	
	Prati li redovito i detaljno život župe?	
	Postoji li album s fotografijama i novinskim člancima koji prate život župe?	
Knjiga primljenih u potpuno zajedništvo Crkve	Vodi li se propisno i redovito?	
	Koliko je prijelaznika bilo prošle godine?	
Knjiga o stanju duša (Status animarum)	Jesu li podatci o vjernicima u župi na obiteljskim kartonima ili u knjizi?	
	Jesu li podatci o vjernicima u župi kompjutorizirani i u kojem programu?	
Knjiga župnih oglasa	Vodi li se propisno i redovito?	
	Kako se vodi (<i>bilježnica, uvezani listovi</i>)?	
Knjiga ženidbenih navještaja	Vodi li se propisno i redovito?	
	Koliko je bilo ženidbenih navještaja prošle godine?	
Imenik vjeroučenika	Postoji li i vodi li se redovito?	
Dnevnik vjeronaučnog rada	Postoji li i vodi li se redovito?	
Knjiga providenih bolesnika	Postoji li i vodi li se redovito?	
	Kada se obavlja posjet bolesnika?	
Župni arhiv	Gdje se nalazi?	
	Vode li se spisi redovito?	
	Jesu li spisi prikladno pohranjeni?	
Župna knjižnica	Koliko knjiga ima?	
	Postoji li popis knjiga?	
	Je li otvorena za vjernike i kada?	
Razno	Gdje se čuvaju uklonjeni kipovi, slike, paramenti, liturgijsko posude i druge vrijedne crkvene stvari, stare knjige?	
	Izdaje li župa župni list: kako često?	
	Ima li župa e-mail (<i>navedi</i>)?	
	Ima li župa mrežnu stranicu (<i>navedi</i>)?	
	Oglasna ploča: postoji li ili ne, i gdje je postavljena?	
CRKVA: ŽUPNA I FILIJALNA/E		
Pitanja		Odgovori
Župna crkva i crkvište	Opće stanje (<i>opiši</i>)?	
	Tko vodi brigu o održavanju i uređenju?	
	Ima li izvadak iz gruntovnice (vlasnički list) i gdje se čuva?	
	Ima li izvadak iz katastra (posjedovni list) i gdje se čuva?	

Filijalna crkva i crkvište	Opće stanje?	
	Tko vodi brigu o održavanju i uređenju?	
	Ima li izvadak iz gruntovnice (vlasnički list) i gdje se čuva?	
	Ima li izvadak iz katastra (posjedovni list) i gdje se čuva?	
Radovi na crkvi/ama	Jesu li odobreni od Ordinarijata?	
	Koji su radovi izvođeni?	
	Ukupan iznos ulaganja?	
Liturgijsko posuđe, knjige, ruho i bogoslužni predmeti	Ima li ih dovoljno?	
	U kakvu su stanju?	
	Je li sve upisano u Imovnik?	
	Što je u prošloj godini nabavljeno?	
ŽUPNA KUĆA I DRUGE ŽUPNE ZGRADE		
Pitanja		Odgovori
Župna kuća	U kakvu je stanju?	
	Je li nešto (do)građeno, nabavljeno, popravljeno ili uklonjeno?	
Imovnik župe	Je li ubilježena sva imovina župe?	
	Je li ažuriran?	
Radovi u prošloj ili tekućoj godini	Jesu li odobreni od Ordinarijata?	
	Na kojem objektu?	
	Koji radovi?	
	Ukupan iznos ulaganja?	
	Ima li dugovanja i koliko?	
FINANCIJSKO POSLOVANJE ŽUPE		
Pitanja		Odgovori
Blagajnički dnevnik: redoviti	Stanje na dan vizitacije?	
	Jesu li uvedeni svi prihodi i rashodi?	
	Jesu li računi rashoda posloženi u registrator?	
	Dostavlja li se kopija Ekonomatu Vrhbosanske nadbiskupije?	
Blagajnički dnevnik: gradnja	Stanje na dan vizitacije?	
	Jesu li uvedeni svi primitci i izdatci?	
	Jesu li računi rashoda posloženi u registrator?	
	Dostavlja li se kopija Ekonomatu Vrhbosanske nadbiskupije?	
Prihodi u prošloj godini za župu (ubilježiti iznos):	Darovi vjernika?	
	Redovne milostinje?	
	Najam zemlje, zgrada i prostora?	
	Sredstva od državnih institucija i inozemnih donatora, i koliko?	

Milodari za župnika i njegove potrebe u prošloj godini (ubilježiti iznos):	Godižbina?	
	Blagoslov obitelji?	
	Krštenja, krizma, vjenčanja, ukopi i dr.?	
	Drugi prihodi (opijela, blagoslov polja, dr.)?	
Financijska sredstva od Nadbiskupije	Je li župa dobila prošle godine, koliko zašto?	
	Ubilježeno u blagajnički dnevnik?	
Rashodi u prošloj godini za župu (ubilježiti iznos):	Bogoslužje i pastoral?	
	Investicije u obnovi?	
	Nagrada klera i drugih suradnika?	
	Crkvene režije?	
Rashodi u prošloj godini za župnika (ubilježiti iznos):	Režije?	
	Domaćinstvo?	
	Ostalo?	
Stanje blagajne na kraju prošle godine (ubilježiti iznos):	Pozitivno (koliko)?	
	Negativno (koliko)?	
Dugovanja župe	Ima li ih i koliko?	
	Prema kome?	
	Vodi li se pismena evidencija?	
Banka kod koje župa ima račun (Novac župe redovito mora biti na računu koji glasi na ime župe, a ne župnika)?	Ime banke?	
	Broj računa (KM)?	
	Broj računa (devizni)?	
	Tko, osim župnika, ima pravo raspolagati sredstvima?	
Godižbina i darovi za crkvu (ubilježiti podatke za prošlu godinu):	U kojem broju/postotku obitelji namiruju?	
Planovi za investicije u župi		
Planovi za investicije u filijali/ama		

Župna kateheza osnovne i srednje škole	Prezime i ime animatora skupine i suradnika u animiranju skupine (s, čs, r, l)? s = svećenik čs = časna sestra r = redovnik l = laik	Ukupan broj djece pojedinog godišta?	Prosječan broj i postotak redovitih polaznika?	Postoji li imenik polaznika?	Vodi li se evidencija?	Kako često imaju susrete
1. razred OŠ						
2. razred OŠ						
3. razred OŠ						
4. razred OŠ						
5. razred OŠ						
6. razred OŠ						
7. razred OŠ						
8. razred OŠ						
1. razred SREDNJE						
2. razred SREDNJE						
3. razred SREDNJE						
4. razred SREDNJE						
Naziv skupine? Udruga ili pokret?	Prezime i ime animatora skupine i suradnika u animiranju skupine (s, čs, r, l)? s = svećenik čs = časna sestra r = redovnik l = laik	Ukupno članova skupine?	Kako često imaju susrete?	Postoje li zapisnici susreta, osobito za ŽEV i ŽPV?		
Župno pastoralno vijeće						
Župno ekonomsko vijeće						
Ministranti						
Čitači						
Zbor/ovi (pjevači)?						
Karitativna grupa						
Misijska grupa						
Susreti svih animatora i suradnika u župnoj katehezi						

Susreti sa školskim vjeroučiteljima koji rade na području župe				
Mladi				
Molitvena zajednica				
OSVRT DEKANA				
Mjesto i datum	M.P.	Potpis dekana		

**dodatni formular za župe koje imaju više župnih vikara*

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

Župni vikar ili drugi svećenik suradnik	Ime i prezime?	
	Duhovne vježbe: gdje i koje godine su bile zadnje?	
	Dekanatska adventska i korizmena duhovna obnova: sudjeluje ili ne?	
	Susret dijecezanskih svećenika u prošloj ili tekućoj godini: sudjelovao ili nije?	
	Svećenički sabor prošle ili tekuće godine: sudjelovao ili nije?	
	Drugi oblici permanentnog obrazovanja: sudjeluje ili ne?	
Župni vikar ili drugi svećenik suradnik	Ime i prezime?	
	Duhovne vježbe: gdje i koje godine su bile zadnje?	
	Dekanatska adventska i korizmena duhovna obnova: sudjeluje ili ne?	
	Susret dijecezanskih svećenika u prošloj ili tekućoj godini: sudjelovao ili nije?	
	Svećenički sabor prošle ili tekuće godine: sudjelovao ili nije?	
	Drugi oblici permanentnog obrazovanja: sudjeluje ili ne?	
Župni vikar ili drugi svećenik suradnik	Ime i prezime?	
	Duhovne vježbe: gdje i koje godine su bile zadnje?	
	Dekanatska adventska i korizmena duhovna obnova: sudjeluje ili ne?	
	Susret dijecezanskih svećenika u prošloj ili tekućoj godini: sudjelovao ili nije?	
	Svećenički sabor prošle ili tekuće godine: sudjelovao ili nije?	
	Drugi oblici permanentnog obrazovanja: sudjeluje ili ne?	
Župni vikar ili drugi svećenik suradnik	Ime i prezime?	
	Duhovne vježbe: gdje i koje godine su bile zadnje?	
	Dekanatska adventska i korizmena duhovna obnova: sudjeluje ili ne?	
	Susret dijecezanskih svećenika u prošloj ili tekućoj godini: sudjelovao ili nije?	
	Svećenički sabor prošle ili tekuće godine: sudjelovao ili nije?	
	Drugi oblici permanentnog obrazovanja: sudjeluje ili ne?	

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSIS

Sarajevo

Datum: 18. ožujka 2020.
Broj: 227/2020

Kaptol 7
BiH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
E-mail: kaptolka@bih.net.ba

«Caritas Christi urget nos» – Ljubav nas Kristova pokreće

Dodatne Upute i odredbe Vrhbosanske nadbiskupije u svezi s proglašenom pandemijom koronavirusa

**Svim svećenicima, redovnicima i redovnicama,
i svim vjernicima Vrhbosanske Nadbiskupije**

Draga braćo župnici i upravitelji župa!
Draga braćo i sestre!

Usljed ubrzanih promjena situacije oko koronavirusa i imajući na umu nove mjere, koje je 17. ožujka 2020. proglasio Federalni stožer civilne zaštite prema kojima se „naređuje otkazivanje održavanja svih javnih skupova u Federaciji BiH, u skladu s propisima o javnom okupljanju“, te imajući u vidu odluke drugih nadležnih državnih i kantonalnih vlasti, i medicinske službe i institucija, smatram svojom pastirskom dužnošću i odgovornošću uputiti vam, uz već objavljene *Upute i odredbe dijecezanskih biskupa za ponašanje u situaciji proglašene pandemije koronavirusa*, ove dodatne odredbe kojih se treba pridržavati – **do daljnjega** – na području cijele Vrhbosanske nadbiskupije:

Odredbe za svete Mise:

1. Prema propisima crkvenoga zakona dijecezanski biskup može vjernicima, kad god smatra da to pridonosi njihovu duhovnom dobru, dati oprost od obveze sudjelovanja na nedjeljnoj Misi (kan. 87 §1, kan. 1245). Stoga, vjernici, koji zbog ove situacije u svojoj savjesti smatraju da ne mogu ići na Misu, dužnosti neka sudjelovanja na nedjeljnoj svetoj Misi udovolje prateći svetu Misu na radiju, televiziji ili na internetu, i primajući duhovnu pričest kao put sjedinjenja s Kristom i povezanosti s vjerničkom zajednicom u crkvi. Isto tako, neka se posvete molitvi, postu, dobrim djelima i čitanju riječi Božje.

2. Naše crkve ostaju otvorene jer imaju posebno važnu ulogu za molitvu i duhovno ohrabrenje vjernika. Neka svete Mise – i nedjeljne – budu tihe, bez naroda, a u koncelebriranim Misama preporučuje se da se svećenici pričeste umakanjem, a predsjedatelj da se pričesti posljednji pod obje prilike.

3. Neka se u crkvama i kapelicama ne upotrebljava blagoslovljena voda na ulazu. Ujedno, neka se crkve i kapelice redovito provjetravaju i čiste a njihova vrata, koliko je moguće, drže otvorenima da ih vjernici ne moraju dodirivati pri ulasku/izlasku, kao i da se po mogućnosti na ulaz stavi dezinfekcijsko sredstvo za ruke.

Odredbe za ispovijedi:

4. Zbog naredbe o otkazivanju održavanja svih javnih skupova, neka se ne održavaju zajedničke pripreme i ispovijedi prije Uskrsa. Ali, ako netko od vjernika zamoli za ispovijed pojedinačno, posebice bolesnici, neka svećenik bude na raspolaganju uz strogo poštivanje uputa za zaštitu od infekcije.

5. Neka se ne ispovijeda u ispovjedaonicama nego u sakristijama ili drugim prostorijama uz obvezu da razmak između svećenika i osobe koja se ispovijeda bude barem jedan metar.

Druge odredbe:

6. Neka se odgode svi biskupijski i župni pastoralni i katehetski programi, sastanci, aktivnosti i drugi događaji.

7. Neka se podjeljivanje drugih sakramenata i sakramentalna obavlja uz strogo poštivanje uputa za zaštitu od infekcije, pogotovo ako se radi o bolesnicima i djeci.

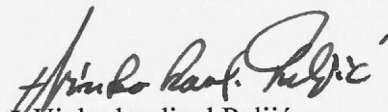
8. Neka se crkveni sprovodi obavljaju samo s najbližima i bez pogrebne Mise, koja se može prikazati nakon prestanka važenja ovih mjera.

Neka se vjernike upozna s ovim dodatnim odredbama, koje se može također izvjesiti na oglasnim pločama i objaviti na web-stranicama župe, ondje gdje postoje. Pri tome, neka se vjernike pouči o naravi i smislu gore navedenih uputa, koje stupaju na snagu od danas, 18. ožujka 2020., te vrijede do opoziva ili do izdavanja novih mjera. Neka ih se također potakne na usrdniju molitvu, osobito za oboljele i zdravstvene djelatnike, kao i na građansku i vjerničku odgovornost, strpljenje, oprez i primjenu ovih i drugih mjera.

Na sve svećenike, redovnike, redovnice, vjernike laike i ljude dobre volje zazivam Božji blagoslov i stavljam vas pod moćni zagovor Blažene Djevice Marije.

Zdravlje bolesnih, moli za nas!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski

SLAVLJENICI U 2020. GODINI

Po godini ređenja:

25. godina misništva-srebreni jubilej:

Ivica Mršo
Marko Zubak

50. godina misništva-zlatni jubilej:

Vlč. Ilija Krišić
Vlč. Ivan Mičić
Vlč. Đuro Zrakić
Uzoriti gosp. Vinko kard. Puljić

Po godini rođenja:

75 godina života:

Vlč. Mato Aračić
Vlč. Pavo Brajinović
Vlč. Josip Čabraja
Vlč. Nikola Lozić
Mons. dr. Pero Pranjić
Uzoriti gosp. Vinko kard. Puljić
Vlč. Mato Trgovčević
Vlč. Đuro Zrakić

Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Mario Oršolić dobio dopuštenje za trogodišnje pastoralno djelovanje u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji (Dekret broj 1055/2019 od 16. prosinca 2019.).

Vlč. gosp. dr. Dubravko Turalija razriješen službi koordinatora obiteljskog pastora i održavanja tečajeva pripreve za brak (Dekret broj 1060/2019 od 23. prosinca 2019.).

Vlč. gosp. mr. Ante Vrhovac imenovan koordinatorom obiteljskog pastora i održavanja tečajeva pripreve za brak (Dekret broj 1061/2019 od 23. prosinca 2019.).

Vlč. gosp. Ilija Krištić razriješen službe dušobrižnika u Hrvatskim katoličkim zajednicama u Ulmu, Ehingenu, Laupheimu, Biberachu i stavljen u svećeničku mirovinu (Dekret broj 17/2020 od 8. siječnja 2020.).

Mons. dr. Niko Ikić stavljen na raspolaganje Ravnateljstvu dušbrižništva za Hrvate u inozemstvu HBK i BK BiH za dušobrižnika u Hrvatskim katoličkim zajednicama u Ulmu, Ehingenu, Laupheimu, Biberachu (Dekret broj 18/2020 od 8. siječnja 2020.).

Vlč. gosp. Mario Oršolić imenovan pastoralnim suradnikom u župi Sv. Ante Padovanskog u Žepču (Dekret broj 121/2020 od 13. veljače 2020.).

Vlč. gosp. Josip Antukić, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Presvetog Srca Isusova u Prozoru (Dekret broj 170/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Marin Babić, đakon, imenovan na đakonski praktikum u Caritas VN i u župu Uznesenja BDM na Stupu (Dekret broj 171/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Vedran Ćosić, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Sv. Josipa na Marijinom Dvoru-SA i u Vrhbosansko bogoslovno sjemenište (Dekret broj 172/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Josip Dedić, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Sv. Ivana Krstitelja u Travniku i za profesora vjeronauku u KŠC *Petar Barbarić* Travnik (Dekret broj 173/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Sandro Jurešić, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Presvetog Trojstva u Novom Travniku i Presvetog Srca Isusova u Sarajevu (Dekret broj 174/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Jadranko Kurt, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Svete Obitelji na Kupresu (Dekret broj 175/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Marcel Tunjić, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Uzašašća Gospodinova u Novom Travniku (Dekret broj 176/2020 od 4. ožujka 2020.).

Vlč. gosp. Ante Ljulj, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Sv. Luke Evanđeliste u Novom Gradu-SA (Dekret broj 177/2020 od 4. ožujka 2020.).

Dozvole

Dopis broj 82/2020 od 10. veljače 2017.: dozvola dogradnje lifta i sanacija terasa u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu.

Dopis broj 89/2020 od 10. veljače 2020.: dozvola obnove i uvođenja grijanja u župnu crkvu Uzvišenja Svetog Križa u župi Bistrica kod Žepča.

Dopis broj 137/2020 od 25. veljače 2020.: dozvola obnove župne kuće u župi Uzašašća Gospodinova u Novom Travniku.

Dopis broj 158/2020 od 28. veljače 2020.: dozvola izvođenja ostalih radova u svetištu na Kondžilu u župi Uznesenja BDM Komušina

Kronika Vinka kardinala Puljića od 1. prosinca 2019. do 29. veljače 2020.

1. prosinca 2019.

U 10:30 Nadbiskup je u katedrali predslavio euharistiju 1. nedjelje došašća na kojoj je zaređio 9 novih đakona, sedmoricu za VN i dvojicu za franjevačku provinciju Bosnu srebrnu. Uslijedio je ručak u VBS-u i povratak u Rezidenciju.

2. prosinca 2019.

U 9:30 Nadbiskup je u Ordinarijatu sudjelovao na radnom sastanku ravnatelja Katoličkih školskih centara.

U 15:00 Nadbiskup je u Ordinarijatu predsjedao redovitom sjednicom ekonomskog vijeća.

Nadbiskup je u Narodnom pozorištu Sarajevo nazočio na svečanoj akademiji u povodu obilježavanja 70 godina Univerziteta u Sarajevu.

3. prosinca 2019.

U 7:30 Nadbiskup se zajedno s g. Antunom Ivankovićem uputio prema Splitu gdje je u 12:00 posjetio sjedište Splitsko - dalmatinske županije i sastao se sa županom g. Blaženkom Bobanom uz kojega su susretu nazočili i zamjenik župana Luka Brčić i pročelnik UO za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu, Tomislav Đonlić, te Ivan Baćak iz županova kabineta. Uslijedio je ručak u restoranu "Zrno soli" i povratak u Sarajevo.

4. prosinca 2019.

U 10:00 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, ravnatelja MCVN.

U 10:30 Nadbiskup je primio preč. Darka Tomaševića, dekana KBF-a.

U 11:00 Nadbiskup je primio vlč. Šimu Maršića, ravnatelja NCM Ivan Pavao II.

U 12:00 Nadbiskup je primio vjernika iz Stoca, g. Đuru Kuzmana.

U 13:00 Nadbiskup je posjetio ponovno izabranog poglavara Islamske zajednice u BiH, reis - ul - ulemu g. Huseina Kavazovića.

U 15:00 Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa BiH.

5. prosinca 2019.

U 9:00 Nadbiskup je primio g. Antona Jekauca, doktora ekonomskih znanosti.

U 10:00 Nadbiskup je primio g. Antu Lovrenovića, župljanina katedralne župe u Sarajevu.

U 14:15 Nadbiskup je primio dr. sc. Sandu

Smoljo - Dobrovoljski, voditeljicu Centra za savjetovanje VN.

U 15:30 Nadbiskup je primio notarku gđu. Zdravku Bago.

6. prosinca 2019.

U 9:00 Nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića.

U 10:45 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

Od 16:00 Nadbiskup je u VBS-u predvodio adventsku duhovnu obnovu za bogoslove. Nakon nagovora i sv. ispovjedi uslijedila je Euharistija, a nakon nje pojedinačni razgovori i večerje.

7. prosinca 2019.

Od 9:00 Nadbiskup je jutarnjim nagovorom nastavio predvoditi duhovnu obnovu u VBS-u. Uslijedila je Euharistija u 11:30, a sve je zaključeno zajedničkim ručkom.

U 16:00 Nadbiskup je u VBS-u nazočio na prigodnoj akademiji u povodu 101. obljetnice smrti sluge Božjeg nadbiskupa Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa i utemeljitelja Družbe.

8. prosinca 2019.

U 10:30 Nadbiskup je u katedrali u koncelebraciji s apostolskim nuncijem u BiH mons. Luigiem Pezzutom i 20-ak svećenika, predslavio euharistiju kojom je proslavljena 2. adventska nedjelja, 50. obljetnica osnutka Sarajevske provincije Služavki Maloga Isusa i 101. obljetnica smrti sluga Božjeg nadbiskupa Josipa Stadlera. Uslijedio je zajednički ručak u domu "Egipat".

9. prosinca 2019.

U 10:00 Nadbiskup je primio rektora VBS-a preč. Zdenka Spajića.

U 18:00 Nadbiskup je u župnoj crkvi Sv. Leopolda Mandića na Brijesću predslavio euharistiju svetkovine Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije. Za vrijeme Mise blagoslovio je dva vitraja u crkvi, a nakon mise se pridružio slavlju 100. Rođendana jedne župljanke.

10. prosinca 2019.

U 9:00 Nadbiskup je primio don Milana Blahu, svećenika VN iz Slovačke.

U 11:00 Nadbiskup je zajedno s generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem i ekonomom

vlač. Vladimirom Pranjicem primio g. Antuna Ivankovića, koordinatora za projekte VN, u čijoj su pratnji bili Josip Dabro, dožupan Vukovarsko - srijemske županije i njegovi savjetnici g. Marinko Beljo i gđa. Senka Radić. Nakon radnog sastanka uslijedio je zajednički ručak.

11. prosinca 2019.

U 9:00 Nadbiskup je primio g. Blaža Međugorca, vjernika laika iz Zagreba.

U 10:00 Nadbiskup je primio mons. Matu Zovkića, umirovljenog svećenika VN.

U 14:30 Nadbiskup je primio vlač. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN.

12. prosinca 2019.

U 11:00 Nadbiskup je primio ministra regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, mr. sc. Marka Pavića zajedno s pomoćnicom gđom Stellom Arneri i ambasadorom Republike Hrvatske u BiH g. Ivanom Sabolićem. Nakon razgovora na kojem su sudjelovali i generalni vikar mons. Čosić i ekonom preč. Pranjic, uslijedio je zajednički ručak.

U 15:00 Nadbiskup je u Ordinarijatu predsjedao redovitom sjednicom Ordinarijata.

U 17:00 Nadbiskup je primio mons. Franju Topića i mons. Slađana Čosića.

13. prosinca 2019.

U 9:30 Nadbiskup je primio novinarku Gordanu Marić-Antičević i dao joj predbožićni intervju za Federalni radio.

U 11:30 Nadbiskup je u Ordinarijatu VN održao tiskovnu konferenciju povodom nedjelje Caritas.

14. prosinca 2019.

U 7:30 Nadbiskup je u kapeli Rezidencije predslavio sv. Misu na kojoj su sudjelovali dobročinitelji iz Italije iz obitelji Bergamaschi zajedno sa s. Kristinom Adžamić, SMI. Uslijedio je zajednički doručak i razgovor.

U 16:30 Nadbiskup je posjetio Karmel - Stup gdje je sestrama karmelićankama predvodio razmatranje. Uslijedila je sveta Misa i večera nakon koje se vratio u Rezidenciju.

15. prosinca 2019.

U 8:00 Nadbiskup se u društvu don Michela Capassa, rektora sjemeništa Redemptoris mater i dvojice bogoslova uputio prema Goraždu gdje je stigao u 10:30. U 11:00 predslavio je euharistijsku proslavu spomena Blaženih Drinskih mučenica na kojoj su suslavljem sudjelovali i biskupi mons. Ratko

Perić i mons. Tomo Vukšić, nekoliko svećenika kao i brojno okupljeni hodočasnici. Uslijedila je povorka i molitva kod spomen - obilježja na stradanje blaženih mučenica i posjet školi gdje se dogodila njihova smrt. Nakon posjeta radionice suvenira drinskih mučenica uslijedio je zajednički ručak u obližnjem hotelu nakon čega se Nadbiskup uputio prema Sarajevu.

16. prosinca 2019.

U 8:30 Nadbiskup je primio mons. Slađana Čosića, preč. Vladimira Pranjica i notarku Zdravku Bago.

U 12:00 Nadbiskup je primio ravnatelja Papinskih misijskih djela, mons. Luku Tunjića.

U 12:20 Nadbiskup je primio župnika župe Breza, vlač. Peru Brkića.

U 13:30 Nadbiskup je primio bogoslove sjemeništa Redemptoris Mater zajedno s njihovim odgojiteljima, sestrama koje služe u sjemeništu i katehistima odgovornim za Neokatekumenski put u BiH, don Alejandra Castilla, Fulvia Falsetia i bogoslova Rafaela.

U 15:45 Nadbiskup je primio vlač. Dražena Kusturu, svećenika studenta u Rimu.

17. prosinca 2019.

U 8:45 Nadbiskup je primio provincijalnu poglavaricu Služavki Malog Isusa, s. Mariju Anu Kustura i njenu tajnicu s. Kristinu Adžamić.

U 9:30 Nadbiskup je primio vlač. Niku Ikića, profesora na KBF-u.

U 11:00 Nadbiskup je primio vlač. Dubravka Turaliju, profesora na KBF-u.

U 12:00 Nadbiskup je primio fra Ivanka Vuka iz samostana u Jajcu.

U 14:15 Nadbiskup je primio g. Branimira Barišića iz tvrtke "Kraš".

U 15:00 Nadbiskup je posjetio Caritas BiH.

U 17:00 Nadbiskup je primio g. Ivu Šimunovića, predsjedatelja Općinskog vijeća Jajce, zajedno s Antom Brtanom, direktorom Agencije za kulturno povijesnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca, Markom Sarafom, izaslanikom u Domu naroda FBiH i fra Filipom Karadžom, župnikom župe Podmilačje.

U 19:00 Nadbiskup je u župi Vogošća nazočio na Božićnom koncertu u izvedbi bogoslova sjemeništa Redemptoris Mater i obitelji u poslanju misije Ad Gentes.

18. prosinca 2019.

U 9:00 Nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

U 10:00 Nadbiskup je primio novinarku Radio Marije kojoj je dao božićni intervju.

U 17:00 Nadbiskup je nazočio na božićnom koncertu u Dječjem vrtiću Caritasa VN na Stupu. Uslijedila je večera s vodstvom Caritasa na kojoj su sudjelovali i Nikola Mažar, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje Republike Hrvatske te Zvonko Milas, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske sa svojim suradnicima.

19. prosinca 2019.

U 9:30 Nadbiskup je primio dr. sc. Sandu Smoljo - Dobrovoljski, voditeljicu Centra za savjetovanje VN.

U 10:30 Nadbiskup je primio vlč. Niku Ikića, profesora na KBF-u.

U 11:00 Nadbiskup je mons. Slađana Ćosića.

U 12:00 Nadbiskup u katedrali je započeo božićnu duhovnu obnovu za katolike djelatnike u društveno-političkom životu. Nakon prigode za pristup sakramentu svete ispovijedi, u 12:30 Nadbiskup je predvodio Euharistijsko slavlje nakon kojega je generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. Slađan Ćosić prikazao apostolsko pismo pape Franje „Admirable signum“, odnosno „Očaravajuća slika“ o značaju i važnosti božićnih jaslca. Uslijedilo je druženje u baru VBS-a.

U 18:00 Nadbiskup je gostovao na svečanom božićnom prijemu kod Predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) g. Dragana Čovića.

U 20:00 Nadbiskup je nazočio na božićnoj predstavi VBS-a „Četvrti kralj“ nakon koje je uslijedilo druženje u baru VBS-a.

20. prosinca 2019.

U 11:30 Nadbiskup je primio Apostolskog nuncija mons. Pezzuta i savjetnika nuncijature mons. Jagodinskog.

U 14:00 Nadbiskup se uputio prema KŠC Travnik gdje je po dolasku najprije dao izjavu za medije, a zatim je u 16:00 imao susret sa sjemeništarcima i odgojiteljima. U 17:00 je nazočio na božićnoj priredbi nakon koje je uslijedilo uprizorenje živih jaslca i domjenak.

21. prosinca 2019.

U 18:00 Nadbiskup je u župnom dvorištu župe Stup blagoslovio i zapalio 4. adventsku

svijeću nakon čega se zadržao u druženju s okupljenim vjernicima i svećenicima

22. prosinca 2019.

U 8:15 Nadbiskup je obavio građansku dužnost svojim glasovanjem na predsjedničkim izborima RH. U 9:00 predslavio je nedjeljnu euharistiju u župi Presvetog Trojstva u Novom Sarajevu, a u 11:00 predslavio je euharistiju i u župi Sv. Josipa na Marindvoru.

23. prosinca 2019.

U 7:30 Nadbiskup je u kapeli Svećeničkog doma VN predslavio sv. Misu na kojoj su sudjelovali umirovljeni svećenici zajedno s ravnateljem doma vlč. Fabijanom Stanušićem, a nakon mise Nadbiskup je doručkovao zajedno s umirovljenim svećenicima.

U 9:00 Nadbiskup je primio vlč. Matu Križanca, župnika župe Bistrica kod Uskoplja.

U 11:00 Nadbiskup je nastupio na tiskovnoj konferenciji povodom Božića.

U 18:00 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Tadića, župnika župe Goražde.

24. prosinca 2019.

U 10:00h Nadbiskup je primio sestre Služavke malog Isusa na čelu s provincijalnom glavaricom sestara SMI, s. Mariju Anu Kusturu.

U 11:00h Nadbiskup je na božićnom prijemu ugostio svećenike i osobe posvećenog života Vrhbosanske nadbiskupije te im uputio Božićnu čestitku.

U 24:00h Nadbiskup je u katedrali predslavio svečanu misu polnoćku na kojoj su koncelebrirali nuncij mons. Pezzuto i još 15-ak svećenika. Nakon mise je u blagovaoni Rezidencije uslijedila kratka okrepa i druženje na kojem je nazočilo 10-ak gostiju.

25. prosinca 2019.

U 10:30h Nadbiskup je u katedrali, u zajedništvu s apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini mons. Luigiem Pezzutom i generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem te još 10 svećenik predsjedao svečanom božićnom euharistijom.

U 12:00h Nadbiskup je u Ordinarijatu primio članove katedralnog pjevačkog zbora.

U 13:00h Nadbiskup je na božićni ručak primio apostolskog nuncija mons. Pezzuta zajedno s njegovim savjetnikom mons. Jagodinskim te odgojitelje i bogoslove sjemeništa Redemptoris Mater.

U 18:00h Nadbiskup je posjetio samostan i

dom Egipat sestara SMI. Nakon molitve u kapeli i čestitanja djeci i sestrama, uslijedila je svečana večera nakon koje se Nadbiskup vratio u Rezidenciju.

26. prosinca 2019.

U 11:00h Nadbiskup je u dvorani svećeničkog doma VN bio domaćin svečanog božićnog prijema na kojem su nazočili brojni predstavnici vjerskog i političkog života te predstavnici diplomacije i kulture. Nakon toga je zajedno sa suradnicima ručao te se vratio u Rezidenciju.

27. prosinca 2019.

U 14:00 Nadbiskup je u samostanskoj crkvi u Kreševu predslavio misu zadušnicu za preminulog fra Marka Dunđera, član Franjevačke provincije Bosne Srebre.

Nakon Mise uslijedio je obred sprovoda i ukopa na groblju "Ogradje" u Kreševu.

28. prosinca 2019.

U 17:00 Nadbiskup je primio ministra vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Gordana Grlić Radmana.

29. prosinca 2019.

U 15:00 Nadbiskup je ugostio svoju sestru Božanu iz Petrinje u čijoj je pratnji stigao njezin sin vlč. Ivica Božinović.

30. prosinca 2019.

U 9:00 Nadbiskup je primio g. Fahrudina Radončića, predsjednika stranke „Savez za bolju budućnost (SBB) Bosne i Hercegovine“ i osnivača dnevnog lista „Avaz“ iz Sarajeva.

U 16:00 Nadbiskup je ugostio svoju sestru Jasnu iz Zadra.

31. prosinca 2019.

U 18:00 Nadbiskup je u zajedništvu s vojnim biskupom u BiH mons. Tomom Vukšićem i uz koncelebraciju četvorice suradnika u Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom i katedralnim župnikom preč. Matom Majićem predslavio Zahvalno Euharistijsko slavlje na kraju 2019. godine. Uslijedila je večera s gostima u Rezidenciji i doček Nove godine uz molitvu u kapelici i druženje u prostorijama Rezidencije.

1. siječnja 2020.

U 10:30 Nadbiskup je u katedrali predslavio Euharistiju svetkovine Marije Bogorodice nakon koje je uslijedio ručak u Rezidenciji VN.

2. siječnja 2020.

U 14:30 Nadbiskup je primio članove molitvene zajednice iz Starog Petrovog sela.

U 15:30 Nadbiskup je primio vlč. Slavišu Stavnjaka, župnika u Novom Selu.

3. siječnja 2020.

U 11:00 Nadbiskup je primio grupu iz Italije "Amici della Bosnia - Crespellano" u čijoj je pratnji bila s. Kata Zadro, SMI.

U 15:00 Nadbiskup je primio s. Mariju Anu Kusturu, provincijalnu glavaricu SMI.

U 16:30 Nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića.

5. siječnja 2020.

U 8:00 Nadbiskup je izašao na glasovanje za predsjedničke izbore u RH.

U 9:00 Nadbiskup je u župnoj Crkvi na Grbavici predslavio nedjeljnu Euharistiju nakon koje se zadržao u druženju s Isusovcima koji borave u Rezidenciji pri župi.

U 19:30 Nadbiskup je primio katedralnog župnika vlč. Matu Majića koji je obavio blagoslov Rezidencije. Nakon blagoslova je uslijedila zajednička večera.

6. siječnja 2020.

U 10:30 Nadbiskup je u katedrali predslavio Euharistijsku proslavu svetkovine Bogojavljenja.

U 20:00 Nadbiskup je posjetio Ordinarijat VN te je večerao s ukućanima Ordinarijata.

7. siječnja 2020.

U 9:15 Nadbiskup je nazočio na Božićnoj liturgiji u Pravoslavnoj Sabornoj crkvi. Nakon druženja kod Mitropolita Hrizostoma koje je uslijedilo, Nadbiskup se vratio u Rezidenciju.

U 14:30 Nadbiskup je primio direktora i glavnog urednika Večernjeg lista g. Jozu Pavkovića i njegovu zamjenicu gđu. Valentinu Rupčić.

U 15:00 Nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjića, ekonomu VN.

U 16:00 Nadbiskup je primio mons. Tomu Vukšića, vojnog ordinarija u BiH.

U 16:45 Nadbiskup je primio vlč. Slavišu Stavnjaka, župnika u Novom Selu.

U 17:30 Nadbiskup je primio preč. Draka Tomaševića, dekana KBF-a.

8. siječnja 2020.

U 6:30 Nadbiskup se uputio prema Slavonskom Brodu gdje je u 10:30, uz suslavlje uz pomoćnog biskupa đakovačko-osječke nadbiskupije mons. Ivana Ćurića, župnika i upravitelja svetišta Ivana Lenića i još petnaestak svećenika, predslavio središnje euharistijsko slavlje spomendana Gospe Brze Pomoći, zaštitnice istoimene župe i župne crkve u Slavonskom Brodu. Uslijedio je

zajednički ručak u obližnjem restoranu nakon kojega je Nadbiskup, zajedno s mons. Ivanom Čurićem, posjetio sestre karmelićanke u karmelskom samostanu u Levanjskoj varoši. Nakon toga se uputio prema Varaždinskim toplicama gdje ga je u 19:00 ugostio umirovljeni varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak.

9. siječnja 2020.

Od 9. siječnja Nadbiskup je zajedno s mons. Josipom Mrzljakom boravio u Varaždinskim toplicama na devetodnevnom odmoru i fizikalnoj terapiji.

12. siječnja 2020.

Nadbiskup je u popodnevnim satima posjetio Bednju, rodno mjesto pjesnika i vrhbosanskog svećenika Izidora Poljaka. Uz kardinala Puljića, u posjetu župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Bednji, u Hrvatskom zagorju, bio je i umirovljeni biskup varaždinski mons. Josip Mrzljak.

17. siječnja 2020.

U 6:30 Nadbiskup se uputio prema KBC Rebro u Zagrebu gdje je u 8:30 imao pregled kod liječnika, nakon čega se u 10:30 vratio u Varaždinske Toplice.

18. siječnja 2020.

U 15:30 Nadbiskup se iz Varaždinskih Toplica uputio prema Zagrebu. U 16:30 posjetio je svoju sestru Blanku a u 18:00 se smjestio u zgradi HBK.

19. siječnja 2020.

U 9:00 Nadbiskup je u samostanu vrhovne uprave Služavki malog Isusa u Zagrebu predslavio nedjeljnu Euharistiju i nakon toga se zadržao kod sestara na kavi i druženju.

U 12:15 Nadbiskup je posjetio Kolegij Družbe Isusove na Jordanovcu u Zagrebu gdje se najprije susreo s provincijalom ocem Daliborom Renićem. Nakon toga je Nadbiskup sudjelovao na zajedničkom ručku i druženju s Isusovcima koje je uslijedilo.

U 15:00 Nadbiskup je naselju Sesvete posjetio g. Stanka Barbarića, rođaka sluge Božjeg Petra Barbarića i dobročinitelja sjemeništa u Travniku.

20. siječnja 2020.

U 7:30 Nadbiskup je u kapeli zgrade HBK predslavio jutarnju Euharistiju u zajedništvu s nekoliko biskupa i svećenika.

U 10:30 Nadbiskup se u društvu vlč. Ivana Tolja uputio prema Grazu. U 13:00 susreo se s g. Markusom Mairom, člana uprave Styria Media

Group. U 14:00 susreo se s biskupom biskupije Graz, mons. Wilhelmom Krautwaschlom. U 16:00 sudjelovao je na ručku s nekoliko poduzetnika iz Graza. U 18:00 uputio se iz Graza preko Zagreba prema Sarajevu.

21. siječnja 2020.

U 11:00 Nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjića, ekonoma VN.

U 11:45 Nadbiskup je primio g. Hrvoja Šunjića, tajnika veleposlanstva Maletškog viteškog reda u BiH.

U 12:00 Nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

U 16:00 Nadbiskup je primio provincijalnu glavaricu SMI s. Mariju Anu Kustura zajedno sa svojim suradnicama.

U 16:30 Nadbiskup je primio apostolskog nuncija mons. Luigia Pezzuta i savjetnika nuncijature mons. Henryka Jagodinskog.

U 18:00 Nadbiskup je primio mons. Franju Komaricu, biskupa banjolučkog.

22. siječnja 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 11:30 Nadbiskup je u dvorani Svećeničkog doma VN upriličio imendansko čestitanje povodom svoga nebeskog zaštitnika, sv. Vinka, đakona i mučenika. Tom prigodom apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzuto objavio je vijest o p-papinu imenovanju mons. Tomu Vukšića za nadbiskupa koadjutora Vrhbosanske nadbiskupije.

U 16:00 Nadbiskup je primio mons. dr. Niku Ikića, profesora na KBF-u.

23. siječnja 2020.

U 10:00 Nadbiskup je u nastupnu posjetu primio Nj.E. Johanna Strömquist, ambasadoricu Švedske u BiH, a u njenoj pratnji bili su g. Emil Wannheden, drugi tajnik ambasade i gđa. Armina Čengić, prevoditeljica.

U 11:00 Nadbiskup je primio dr. sc. Sandu Smoljo - Dobrovoljski, voditeljicu Centra za savjetovanje VN.

U 17:00 Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN.

24. siječnja 2020.

U 9:00 Nadbiskup je na sastanak primio suradnike iz Ordinarijata VN, mons. Slađana Ćosića, preč. Mladena Kalfića i preč. Vladimira Pranjića.

U 10:00 Nadbiskup je primio djelatnike Radio Marije BiH, patera Matu Anića, S.I., gđu. Natašu Mandić i gđu. Mandu Mandić.

U 11:00 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Vajdnera, župnika župe Briješće.

U 12:00 Nadbiskup je primio vlč. Andreja Lukanovića; župnika u Bijeljini.

25. siječnja 2020.

U 10:00 Nadbiskup je stigao u KŠC "Sv. Pavao" u Zenici na proslavu Dana škole i 25. obljetnicu djelovanja. U 11:00 je u crkvi Sv. Ilije predslavio euharistijsko slavlje, u zajedništvu s pomoćnim vrhbosanskim biskupom u miru mons. Perom Sudarom te 20-ak svećenika. Uslijedila je svečana akademija u auli škole te prigodni domjenak nakon kojega se Nadbiskup vratio u Rezidenciju.

U 18:00 Nadbiskup je u sarajevskoj Sabornoj crkvi Rođenja Presvete Bogorodice sudjelovao na završetku Molitvene osmine za jedinstvo kršćana gdje uputio prigodnu propovijed. Uslijedilo je druženje u prostorijama Mitropolije.

26. siječnja 2020.

U 8:00 Nadbiskup je predslavio nedjeljnu euharistiju u karmelskom samostanu na Stupu, a nakon mise se pridružio na doručku sa sestrama u samostanu.

U 19:00 Nadbiskup je u katedrali nazočio na Ekumenskom koncertu kršćana grada Sarajeva u organizaciji Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama BK BiH.

27. siječnja 2020.

U 12:00 Nadbiskup je u Jevrejskoj općini u Sarajevu sudjelovao na komemoraciji u znak sjećanja na žrtve Holokausta.

U 14:00 Nadbiskup je otputovao u Zagreb gdje je u 18:00 bio ugošćen u zgradi HBK na Ksaveru i tu je boravio do 30. siječnja za vrijeme trajanja Teološko - Pastoralnog tjedna u sjemeništu na Šalati.

28. siječnja 2020.

Od 9:00 Nadbiskup je sudjelovao na otvaranju 60. Teološko - pastoralnog tjedna i tom prilikom uputio prigodnu poruku, a zatim je slušao prvi niz predavanja.

U 12:00 Nadbiskup je u sjemenišnoj crkvi na Šalati, u zajedništvu s brojno okupljenim biskupima i prezbiterima predslavio, Euharistijsko slavlje u povodu 60. TPT-a i spomendana sv. Tome Akvinskog. Uslijedio je zajednički ručak u blagovaoni sjemeništa nakon čega je Nadbiskup imao nekoliko susreta i razgovora, a zatim nastavio slušati nastavak predavanja.

U 18:00 Nadbiskup je posjetio članove svoje obitelji u zagrebačkom naselju Knežija.

U 20:00 Nadbiskup je u prostorijama župe Sveta Mati slobode na Jarunu sudjelovao na predstavljanju knjige dr. Darka Tomaševića "Drugačije evanđelje" u izdanju naklade "Salezijana".

29. siječnja 2020.

Od 9:00 Nadbiskup je nazočio na predavanjima drugog dana TPT-a.

U 12:00 Nadbiskup je obavio pregled u specijalnoj bolnici Radiochirurgija u Svetoj Nedelji.

U 15:00 Nadbiskup je jednom zagrebačkom restoranu sudjelovao na ručku s mons. Tomom Vukšićem, novoimenovanim nadbiskupom koadjutorom, vlč. Ivanom Toljom i predstavnicima Večernjeg lista.

30. siječnja 2020.

U 9:00 Nadbiskup se uputio prema Sarajevu te je u 13:00 stigao u Rezidenciju.

U 16:00 Nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

U 17:30 Nadbiskup je primio generalnog vikara mons. Slađana Ćosića.

31. siječnja 2020.

U 9:30 Nadbiskup se u prostorijama Caritasa VN na Stupu sastao s ravnateljem vlč. Mirkom Šimićem.

U 10:00 Nadbiskup je u župi sv. Luke-Novi grad razgovarao s župnikom vlč. Željkom Vlajićem.

U 14:30 Nadbiskup je u Žepču posjetio svoju rodicu.

U 16:00 Nadbiskup je u župnoj crkvi u Žepču predslavio euharistijsku proslavu spomendana Sv. Ivana Bosca povodom dana KŠC-a u Žepču posvećenog Sv. Ivanu Boscu. Uslijedila je priredba i zajednički domjenak u prostorijama KŠC-a, nakon čega se Nadbiskup vratio u Rezidenciju.

1. veljače 2020.

U 17:00 Nadbiskup je u katedrali nazočio na molitvenom bdijenju uoči Dana posvećenog života i blagdana Svijećnice. Nakon Euharistijskog klanjanja koje je predvodio fra Danijel Nikolić, odgojitelj na Franjevačkoj teologiji, uslijedilo je euharistijsko slavlje koje predslavio pater Mato Anić, D.I. sa Grbavice.

2. veljače 2020.

U 10:30 Nadbiskup je u katedrali predslavio euharistijsku proslavu Svijećnice - Prikazanje Gospodinovo i dan posvećenog

života kojoj je prethodio blagoslov svijeća i svečana procesija oko katedrale. Na misi je suslavilo 15 svećenika među kojima su bili i članovi Franjevačke provincije Bosne Srebrene i salezijanci iz Žepča. Poslije Misnog slavlja u Svećeničkom domu Vrhbosanske nadbiskupije upriličen je susret za sudionike proslave Dana posvećenog života.

3. veljače 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio g. Ivicu Pandžića, vlasnika izdavačke kuće Synopsis.

U 10:00 Nadbiskup je primio g. Predraga Fišera, vjernika laika iz župe Stup.

U 11:00 Nadbiskup je primio g. Antu Gogića, vjernika laika iz župe Breza.

U 11:30 Nadbiskup je održao radni sastanak pripreme dolaska u Sarajevo izaslanstva CCEE na kojem su sudjelovali vlč. Fabijan Stanušić, preč. Zdenko Spajić, mons. Franjo Topić i mons. Ivo Tomašević.

U 13:00 Nadbiskup je na ručku ugostio g. Antuna Ivankovića, voditelja ureda Zaklade VN za prikupljanje donacija, zajedno s gđom Ivanom Marojević, voditeljicom administrativnih poslova Zaklade.

U 16:00 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 20:00 Nadbiskup je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu nazočio na teološkoj tribini pod nazivom „Između vjere i religioznog aktivizma“.

4. veljače 2020.

U 10:30 Nadbiskup je u Jevrejskoj općini u Sarajevu, zajedno s drugim vjerskim poglavarima u BiH, sudjelovao na molitvi za sve žrtve proteklog rata u BiH U organizaciji Međureligijskog vijeća u Bosni i Hercegovini (MRV BiH).

U 12:00 Nadbiskup je posjetio ambulantu porodične medicine Logavina gdje je obavio kratki pregled.

U 15:00 Nadbiskup je primio prof. dr. Arziju Pašalić, dekanesu fakulteta zdravstvenih studija.

U 15:30 Nadbiskup je primio fra Marinka Štrbca, voditelja Franjevačkog pastoralno-duhovnog centra Visoko.

U 16:00 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Dedića, đakona VN koji obavlja službu u Travniku.

U 17:00 Nadbiskup je primo mons. Ivu Tomaševića.

U 17:30 Nadbiskup je primio mons. Tomu Vukšića, novoimenovanog nadbiskupa koadjutora VN.

5. veljače 2020.

U 9:30 Nadbiskup je u Ordinarijatu predsjedao sjednicom Umrežavanja struktura VN nakon koje je uslijedio zajednički ručak.

U 15:30 Nadbiskup je poletio prema Zagrebu odakle je u društvu vlč. Ivana Tolja otputovao u Beč.

6. veljače 2020.

U 22:00 Nadbiskup se iz Beča i Zagreba vratio u Sarajevo.

7. veljače 2020.

U 10:00 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika župe Stup.

U 15:00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom Ordinarijata VN.

U 17:00 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 19:30 Nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića.

8. veljače 2020.

U 10:00 Nadbiskup je primio vjernika laika iz Kiseljaka, g. Vladimira Puškara.

U 10:45 Nadbiskup je primio fra Zdravka Anđića, župnika u župi Zovik.

U 11:00 Nadbiskup je primio u Rezidenciji održao sastanak s mons. Tomom Vukšićem i mons. Ivom Tomaševićem.

10. veljače 2020.

U 11:00 Nadbiskup je primio brojne predstavnike županija, gradova i općina Republike Hrvatske kao i predstavnike nekih dobrotvornih zaklada i tvrtki. Nakon radnog dijela susreta na kojem su potpisani ugovori donacija VN, uslijedio je zajednički ručak u blagovaoni Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa.

U 16:00 Nadbiskup je primio vlč. Vedrana Čosića, đakona sa službom u VBS-u.

11. veljače 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio predstavnike Caritasa Italije u BiH na čelu s g. Danielom Bombardijem.

U 11:00 Nadbiskup je primio mons. dr. Niku Ikića, umirovljenog profesora KBF-a Sarajevo.

U 12:00 Nadbiskup je primio ambasadora g. Johanna Sattlera, šefa Delegacije Europske unije u Bosni i Hercegovini i specijalnog predstavnika Europske unije u Bosni i Hercegovini.

U 18:00 Nadbiskup je u kapeli Caritasa VN na Stupu predslavio euharistiju spomena BDM Lurdske uz sudjelovanje svih djelatnika CaritasaVN. Uslijedila je zajednička večera i povratak u Rezidenciju

12. veljače 2020.

Od 9:00 Nadbiskup je u Ordinarijatu sudjelovao na Seminaru trajne formacije za svećenike Vrhbosanske nadbiskupije do 10 godina misništva, a tema susreta bila je "Kako živjeti svećenički identitet?". Nakon prijepodnevnih izlaganja vlč. Drage Župarića, profesora KBF-a Sarajevo i vlč. Josipa Bošnjakovića, svećenika Đakovačko-Osječke nadbiskupije, profesora na KBF-u Đakovo i voditelja Savjetovališta u ĐO nadbiskupiji, uslijedio je zajednički ručak. Zatim je Nadbiskup sudjelovao na zadnjem dijelu popodnevnog dijela programa te je u 17:00 u kapeli VBS-a predslavio zajedničku euharistiju.

13. veljače 2020.

U 9:30 Nadbiskup je predsjedao sjednicom pripreme za Sinodu VN.

U 15:30 Nadbiskup je primio gđu. Kathleen Kavalec, ambasadorica i šefica Misije OSCE (Organizacija za europsku sigurnost i suradnju) u BiH.

U 18:00 Nadbiskup je predsjedao misom zadušnicom za preminulog g. Antu Ivića, župljanina župe Katedrala i dobročinitelja VN.

U 19:00 Nadbiskup je na večeru i noćenje ugostio mons. Fabijana Svalinu, ravnatelja Caritasa RH i , zajedno s njegovim suradnicima. Nakon večere gosti su s Nadbiskupom snimili video intervju za web-portal Hrvatske katoličke mreže.

14. veljače 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 10:00 Nadbiskup je sudjelovao na sjednici MRV-a.

U 15:00 Nadbiskup je u Ordinarijatu sudjelovao na sjednici Ekonomskog vijeća VN.

U 17:30 Nadbiskup je primio fra Filipa Karaču, župnika u Podmilačju.

15. veljače 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio dr. sc. Sandu Smoljo - Dobrovoljski, voditeljicu Centra za savjetovanje VN.

U 10:00 Nadbiskup je primio gđu. Siviku Mehmedagić iz Sarajeva.

U 12:30 Nadbiskup je primio mons. Tomu Vukšića, nadbiskupa koadjutora VN.

U 15:00 Nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića.

U 17:00 Nadbiskup je primio don Romana Fokinskog, svećenika iz Bjelorusije zajedno s g. Perom Vrljičkom, vjernikom iz Kiseljaka koji je bio u njegovoj pratnji.

16. veljače 2020.

U 10:00 Nadbiskup je u predsjedao nedjeljnu euharistiju u župi Vogošća. Zatim je u sjemeništu Redemptoris Mater razgovarao s rektorom sjemeništa don Michelom Capassom i katehistom odgovornim za Neokatekumenski put u BiH don Alejandrom Castillom. U 12:30 predsjedao je u crkvi u Vogošći obredom drugog krsnog skrutinija sa Neokatekumenskom zajednicom "Missio ad gentes" s obiteljima u poslanju. Uslijedio je zajednički ručak u restoranu Kula nakon kojega se Nadbiskup vratio u Rezidenciju.

U 16:00 Nadbiskup je primio fra Marijana Karaulu, vicepostulatora u kauzi fra Lovre Milanovića.

U 18:30 Nadbiskup je primio mons. Juraja Batelju, postulatora kauze bl. Alojzija Stepinca, zajedno s mons. Slađanom Ćosićem, GV VN.

17. veljače 2020.

U 11:40 Nadbiskup je u pratnji generalnog tajnika BK BiH i glavnog urednika Katoličke tiskovne agencije mons. Ive Tomaševića iz Sarajeva poletio prema Bariju u Italiji kako bi sudjelovao na susretu biskupa mediteranskih zemalja koji će se održati od 19 do 23. veljače 2020. u organizaciji Talijanske biskupske konferencije pod geslom: „Mediteran, granica mira“. Za to vrijeme boravio je u hotelu "Palace" a u Gradskoj (normanskoj) tvrđavi sudjelovao na radnom dijelu susreta.

18. veljače 2020.

Nadbiskup je posjetio katedralu Uznesenja BDM u Bariju te je u 18:00 u kripti katedrale predslavio euharistiju.

21. veljače 2020.

U večernjim satima Nadbiskup je u župnoj crkvi Navještenja Gospodina u Modugnu slavio je svečanu euharistiju.

23. veljače 2020.

U jutarnjim satima Nadbiskup se, zajedno s ostalim sudionicima konferencije u Bariju, susreo s papom Franjom koji je zatim predslavio zajedničku nedjeljnu euharistiju.

24. veljače 2020.

U ranim jutarnjim satima Nadbiskup se avionom uputio natrag prema Sarajevu. U podnevnim satima u Beogradu ga je na ručku ugostio beogradski nadbiskup mons. Stanislav Hočevar nakon čega je nastavio put prema Sarajevu.

U 15:45 Nadbiskup je sletio na aerodrom u Sarajevu te se u 17:00 vratio u Rezidenciju.

U 17:30 Nadbiskup je primio preč. Željka Marića, rektora sjemeništa u Travniku.

U 19:30 Nadbiskup je primio preč. Zdenka Spajića, rektora VBS-a.

25. veljače 2020.

U 8:30 Nadbiskup je primio vlč. Šimu Maršića, ravnatelja NCM-a.

U 9:00 Nadbiskup je primio novog premijera Kantona Sarajevo, g. Maria Nenadića, zajedno s vlč. Šimom Maršićem.

U 10:00 Nadbiskup je u Ordinarijatu imao susret s đakonima VN nakon kojega je uslijedio zajednički ručak.

U 15:00 Nadbiskup je primio mons. dr. Niku Ikića, umirovljenog profesora KBF-a.

26. veljače 2020.

U 9:30 Nadbiskup je primio vlč. Tadiju Ivoša, župnika u Kandiji.

U 10:00 Nadbiskup je primio g. Nikolu Rakića iz općine Bosanski Petrovac, zajedno s njegovim sinom Nikolom Rakićem.

U 10:30 Nadbiskup je primio vlč. Marka Mikića, župnika u Travniku, u 11:00 vlč. Marka Majstorovića, župnika u Novom Travniku, a u 11:30 vlč. Ivana Ivančevića, župnika u Obrima i Solakovoj kuli.

U 16:00 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Tadića, župnika u Goraždu.

U 18:00 Nadbiskup je u katedrali uz sudjelovanje nekoliko sarajevskih svećenika predslavio euharistiju i obred Čiste srijede.

27. veljače 2020.

U 11:00 Nadbiskup je u Caritasu VN na Stupu predvodio susret Župnih Caritasa i

CRS-a. Uslijedio je zajednički ručak nakon kojega se Nadbiskup vratio u Rezidenciju.

U 14:30 Nadbiskup je primio đakona Josipa Dedića.

U 15:30 Nadbiskup je u Ordinarijatu predsjedao redovitom sjednicom Ordinarijata.

28. veljače 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio vlč. Ljubu Zeleniku, vjeroučitelja i odgajatelja u internatu KŠC-a.

U 10:00 Nadbiskup je primio sestre Milosrdnice Sv. Vinka Paulskog, među kojima su bile s. Veronika Đogaš, Vrhovna ekonomica Družbe, s. M. Monika Martić, provincijalna ekonomica u BiH i s. M. Julijana Djaković, provincijalna poglavarica u BiH. Na susretu su nazočili i mons. Slađan Ćosić i preč. Vladimir Pranjić.

U 11:00 Nadbiskup je primio g. Antuna Ivankovića, voditelja ureda Zaklade VN za prikupljanje donacija, zajedno s gđom. Ivanom Marojević, voditeljicom administrativnih poslova Zaklade.

U 14:30 Nadbiskup je primio preč. Michela Capassa, rektora sjemeništa "Redemptoris Mater".

U 16:00 Nadbiskup je u NCM VN predvodio sjednicu vijeća za Pastoral mladih. Zatim je predslavio euharistiju u kapeli Centra, a nakon večere koja je uslijedila vratio se u Rezidenciju.

29. veljače 2020.

U 9:00 Nadbiskup je primio provincijalnu poglavaricu Služavki Malog Isusa, s. Mariju Anu Kustura i njenu tajnicu s. Kristinu Adžamić.

U 11:00 Nadbiskup je primio g. Mirka Puđu, predstavnika zajednica "Karizmatске obnove u Duhu Svetom" u BiH, a nakratko je s njim bila i s. Anemarie Radan, SMI.

Propovijed Vinka kardinala Puljića na božićnoj misi Polnoćki

Katedrala, 25. prosinca 2019.

Dragi apostolski nuncije mons. Pezzuto, dragi visokopreosvećeni mitropolitte Hrizostome, draga braćo svećenici, draga braćo i sestre u katedrali i svi koji nas pratite preko elektronskih medija!

U ovoj noći uživimo se u ono što smo čuli u evanđelju. Došli su Marija i Josip u Betlehem gdje nastoje pronaći prenoćište, posebno zato što se Mariji navršilo vrijeme da rodi dijete. Tužno je doživjeti kako za njih nije bilo mjesta pa su potražili i pronašli pastirsku špilju gdje su se sklonili. I tamo se dogodilo ono što danas slavimo: rođenje Isusa Krista.

Zanimljivo da se to dogodilo baš po noći, a ne po danu. To je ono što prorok Izaija naviješta. Njegov narod toga vremena doživio je okupaciju i to doživljavaju kao mrak jer nemaju slobode. Izaija proriječe da će im u tom mraku doći dijete koje će donijeti svjetlo. Narod koji je u tmuni hodio svjetlost vidje veliku: onima što mrkli kraj smrti obitavahu svjetlost jarka osvanu“ (Iz 9,1).

Možemo reći da nije samo prvi Božić bio tako otajstven da Isus dolazi po mraku donoseći svjetlo. I danas proživljava čovjek tolike tamne dane. I danas su mnogi obavijeni mrakom neslobode radi rata pa moraju bježati; i danas su mnogi obavijeni mrakom jer nemaju ljudska prava, jer je pogažen ljudski život; i danas su mnogi obavijeni mrakom jer nemaju smisla života. Mi ove noći o tome razmišljamo“, kazao je kardinal Puljić podsjećajući da je božićna noć jedna od najdužih noći u godini nakon čega noć postaje sve kraća, a dan sve duži što ima svoju simboliku. Isus je došao u toj noći da nam skрати mrak, da nam donese svjetlo u taj mrak kako bi čovjek, zapravo, otkrio smisao života. I to je prelijepo navješteno riječima anđela: „Dijete vam se rodilo!“ A pastiri su, shvaćajući to kao izazov radosti, išli vidjeti što im to anđeli naviještaju. Svaki čovjek osjeća potrebu da nađe izvor svjetla, i to ne svjetla koje osvjetljava ono što se izvana vidi, nego ono u duši. Nema goreg mraka od mraka u duši i srcu.

I mi smo se za ovu svetkovinu pripremali tijekom četiri tjedna Došašća. Bilo je vrlo lijepo vidjeti kako su ljudi tijekom tiha dana u jutarnjim satima hrlili u crkvu. Dolazili su moliti i spremati se da dožive to svjetlo. Mnogi su se u sakramentu ispovijedi odricali grijeha i tako doživljavali unutarne svjetlo. Mnogi su doživjeli to svjetlo kad su oprostili jedni drugima. Praštanje donosi svjetlo. Mnogi su se oslobodili mržnje... Tamo gdje je mržnja, ogorčenost i spremnost na osvetu, tamo ne može biti Isus. Zato ova noć u nama budi svijest da je Isus to svjetlo koje donosi unutarne mir i mi se radujemo toj noći. Ali izvor prave radosti nije nešto izvanjsko. Ovo sve što izvana činimo – svjetla, kićenje..., to nije Božić nego nas samo priprema na Božić. Božić je ono što doživimo u svom srcu: susret s Bogom, s Bogom koji je ljubav. Tu je izvor radosti jer čovjek u ovoj noći prepoznaje svoje dostojanstvo.

Isus je došao kako bi čovjeku vratio dostojanstvo uništeno grijehom i to dostojanstvo djeteta Božjega. Tu je izvor radosti jer čovjek prepoznaje da nije odbačen, pogažen, zaboravljen; čovjek prepoznaje: Bog me ljubi. Nema ljepšeg osjećaja od osjećaja da sam voljeno biće i nema bolnijeg osjećaja od osjećaja odbačenosti, prezrenosti odnosno od osjećaja da si na neki način suvišan u društvu. Ova noć je izvor radosti ne radi vanjskih događanja nego zato što čovjek u malom Djetetu prepoznaje: Bog me ljubi i rodio se kao malo dijete. Isluga Božji Josipa Stadleraje govorio: Isus je došao kao dijete da ga se ne bojimo. „Pristupite k malenom Isusu dok je malen, dok se čini kao da je zaboravio na svoje veličanstvo. Upravo zato htio se tako maljušan roditi jer je htio da ga ljubimo, a ne da ga se bojimo“.

Bog nije donio strah nego ljubav. Drugi zemaljski moćnici vladaju pomoću straha. Bog ne vlada pomoću straha nego ljubavlju i grli čovjeka svojom božanskom ljubavlju. U ovoj noći želimo u malom Djetetu prepoznati Božji dar i znak da Bog čovjeka grli. Zato želimo

prepoznati ljepotu života, svjetlo koje osmišljava naš život. Isus je svjetlo svijeta. U ovoj svetoj noći mi čestitamo Božić jedni drugim i porođenje Isusovo ne samo ono povijesno koje se dogodilo prije oko dvije tisuće godina nego zato što možemo biti dionici toga otajstva, toga svjetla, dara i Božje ljubavi.

Zato i ja u ovoj noći svima vama koji ste ovdje želim čestit Božić i da istinski doživite Božju ljubav u svome srcu. Tada ćete zračiti jer se na čovjeku odmah vidi što nosi u sebi – radost ili bol, ogorčenje i mržnju.

Za vrijeme rata, susrećući ljude pune mržnje znao sam reći: „Da ne vjerujem kako đavao postoji, sada bih sigurno povjerovao.“ Jer gdje god vlada mržnja tamo đavao svoje sjeme sije.

Želim također da moju čestitku poneseite svojim ukućanima. A onima koji nisu katolici želim da se zajedno s nama raduju jer uvijek je lijepo živjeti s ljudima koji zrače plemenitošću i koji ne nose zlo nego ljubav. Neka svi naši susjedi koji nisu katolici dožive ljepotu života kroz naše zračenje Božjom ljubavlju. Tom snagom vjere unosimo svjetlo u ovo mračno doba u kojem vlada samo konzumerizam, potrošnja, trka za užitkom, posjedovanjem i vladanjem nad drugim.

Mi želimo da čovjek zahvaljujući milosti ove noći, može živjeti dostojanstvom čovjeka. To želimo svima. U tom duhu neka vam je sretan i blagoslovljen Božić i neka vam ispuni srca božićnom radošću.

Amen!

Propovijed Vinka kardinala Puljića na blagdan Svijećnice

2. veljače 2020. u Katedrali

Draga braćo misnici, dragi redovnici i redovnice, dragi bogoslovi, kandidati i kandidatice, draga braćo i sestre prisutni u katedrali kao i svi vi koji nas pratite preko Radio Marije, posebno vi koji ste vezani za krevet, bolesni i nemoćni po vam je ovo jedini način da pratite događanja misnih slavlja. Pridružite svoje žrtve i molitve za današnje nakane: za život i za posvećeni život.

Današnja svetkovina prikazanja Gospodinova u Hramu jest zapravo vršenje zakona. Marija i Josip upravo žele izvršiti što je Mojsije propisao da se svako prvorodenče prikaže Gospodinu i otkupi, ne samo prvorodenče ljudsko nego i životinja. Osmi dan nakon rođenja neka se obreže, a 40. dana kad prođe vrijeme čišćenja neka se dijete prikaže u hramu. Taj, na neki način, običaj je prisutan i u Crkvi kroz povijest – da su roditelji brižno nosili dijete nakon rođenja za krštenje, a onda je majka 40. dan noseći dijete prikazivala ga u hramu. I kao mladi svećenik sjećam se da sam taj obred obavljao dočekavši majku na vratima, dovodeći je do oltara i tu je bla-

goslovio. Vrlo sam često dirljivo doživljavao da su majke tada, nakon blagoslova, odnijele dijete pred Gospin lik: dirljivo je vidjeti kako majka koja je fizički rodila, predaje svoje dijete Majci Božjoj.

To na neki način također slavimo u ovoj svetkovini koji je zapravo *eho* Božića nakon što je prošlo 40 dana. Josip i Marija donose u hram žrtvu kojom otkupljuju dijete. Prikazali su dva golubića ili grlice jer su bili sirotinja. Simpatično je kako starac Šimun iščekuje Mesiju i nadahnut Duhom Svetim dolazi baš kad Marija i Josip nose dijete. Znao, mi ne znamo što to znači iščekivati Mesiju jer imamo dar vjere, a oni su stoljećima obećanog Spasitelja iščekivali. Bila je to jedna gorljiva čežnja za Spasiteljem. I starac, pobožni Šimun, on iščekuje – i kad je ugledao, Božjim nadahnućem, to dijete blagoslovljiva Boga: „Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodine, po riječi svojoj u miru, jer oči moje vidješe svjetlost na prosvjetljenje naroda“. Upravo te riječi koje on izgovara – svjetlo na prosvjetljenje naroda, jest zapravo ono što mi danas činimo blago-

slovom svijeća. Ta svijeća simbolizira Krista koji je svjetlo na prosvjetljenje naroda. Simbolizira i ovu vjeru koja je upaljena u času krštenja, kad smo postali djeca Božja. Još je dirljivije Šimunovo proroštvo kako će to djece jednima biti na spasenje, a drugima na propast. Jer će se ljudi opredijeliti za ili protiv. Probajmo se uživjeti u Marijino srce kada je čula da će mač boli probosti njezino srce. Vjerujem da ni ona nije do kraja to razumjela, ali ju je sigurno potreslo. Prorok joj nagovijestila da će kao majka trpjeti. Vjerujem da se ona toga sjetila pod križem.

Ovo sada želim povezati s danom posvećenog života. Sv. Ivan Pavao II. 1997. uveo je obilježavanje ovoga dana baš na svijećnicu jer mi svojim zavjetima prikazujemo svoj život Bogu. Kao što je starac Šimun iščekivao Mesiju i ukazao na njega, zavjet je kao jedno proroštvo koje poziva na opredjeljenje za Isusa Krista i njegovo kraljevstvo. I koja je bit jednog redovnika i redovnice? To je ono što kaže Sveto pismo: „Evo dolazim Gospodine vršiti volju tvoju“. To je bit. Izvršiti volju Oca nebeskog, posvetiti se, predati se. Tu nam je divni primjer Marije. Zato vi redovnice uz svoje ime uzimate njezino ime. To ne smije biti formalnost nego opredjeljenje.

Za Crkvu je dar imati osobe koje se predaju da Božju volju vrše. Tako Crkva postaje sveti-ja. Na žalost, kada se klone duhom i pojavi se ravnodušnost, tada Crkva opada sa svoje svetosti. Ne zato što nedostaje milosti, već stoga što nedostaje prostora gdje će se ta milost ostvarivati. To su ljudska srca i duše. Jasno da se ne može rasti u posvećenje a da i nama mač boli ne probode dušu. To je mač borbe protiv zla, kojim se valja neumorno boriti za opredjeljenje za Isusa koje je vidljivo i prepoznatljivo.

Crkva je odlučila da se na prvu nedjelju u veljači obilježava i Dan života. Svjedočimo danas kako je čovječanstvo izgubilo osjećaj za svetost života, da je život dar, da ga trebamo vrednovati, čuvati, uzgajati. Slušamo danas kako plaču što su škole prazne, što nema djece. A kako će ih biti kada ih nismo rađali. Sjećam se 1967. kada je revolucija panseksualizma nastupila protiv obitelji i djece, rugajući

se onima koji imaju više djece. Narodna poslo- vica kaže: „Tko prirodu remeti, priroda mu se osveti“. Tko ustane protiv Božjih zakona, to mu se uvijek vrati. Narod kaže: „Ne moj nika- da pljuvati iznad sebe, jer na tebe će pasti što pljuneš“. Zato nam valja shvatiti da čovječan- stvo mora vrednovati život, jer je ljudski život dar, čovjek je stvoren da s Bogom surađuje. Zato danas posebno obilježavamo život kao dar, a također i posvećeni život. Svi mi kao kršćani, posvećeni smo sakramentom krštenja i postali smo hramovi Duha Svetoga.

Spontano mi dolazi molitva: „Gospe, kao što si Isusa prikazala, uzmi i nas, svoju djecu, i prikaži nas Ocu nebeskom. Izmoli nam hrabrost da i mi budemo postojani pod svojim križem kao što si ti bila kada se na Kalvariji ostvarilo proroštvo o maču boli koji probada tvoju dušu. Gospodine, daj nam strpljivosti i hrabrosti u tim trenucima da ne klonemo duhom, nego da budemo vjerni svjedoci tvoga križa“.

Ovih dana se na pastoralnom tjednu razmi- šljalo o evangelizaciji Europe. Ta evangelizaci- ja ovisi o tome koliko smo Isusa prihvatili, koliko ga svjedočimo i naviještamo. Prihvatimo Isusa kao Gospa da i u nama bude taj vjernički duh.

Slaveći danas posvećeni život, želim sva- kom redovniku i redovnici u Vrhbosanskoj nadbiskupiji zahvaliti za vjernost u zvanju. Molimo zajedno i za one koji su postali ravno- dušnost, klonuli duhom i izgubili entuzijaz- am i oduševljenje. Neka nam Gospodin svima obnovi onu prvu ljubav da izgaramo za Božju stvar. Neka svatko od nas u gorućoj svi- jeći gleda sebe kako gori za Božje djelo. Sluga Božji otac Anto Gabrić sjemeništarcima je govorio da budu oni koji gore a ne oni koji dime. Najopasnije je kada čovjek zauzme stav: i hoću i neću. Gorjeti, izgarati i radosnu živjeti predanje u Božje ruke. Zato neka dan posvećenog i rođenog života probudi u nama hrabrost, spremnost, povjerenje i predanje u Božje ruke.

Amen.

Propovijed Vinka kardinala Puljića na spomendan Bl. Alojzija Stepinca

Katedrala, 10. veljače 2020.

Draga braćo misnici, draga braćo i sestre!

Isus Krist je ustanovio Crkvu te joj povjerio da nastavi njegovo djelo Spasenja. On je svojim Utjelovljenjem, trpljenjem, smrću i Uskrsnućem zaslužio Otkupljenje čovjeka i djelo spasenja povjerio Crkvi da to djelo spasenja ostvaruje u ovom zemaljskom hodu. Šaljući svoje učenike u svijet, jasno im je najavio da ih čeka ono što je i njega zadesilo; trpljenje, progonstvo, krivo osuđivanje. Ipak je ohrabrio da se ne boje jer će im se dati u onaj čas što će govoriti.

U svakom vremenu kušnje, Bog pošalje karizmatsku osobu kao svjetionik i smjerokaz za vjernike kako bi sačuvali pravac hoda na putu onoga koji je rekao **Ja sam put istina i život**. Upravo su te osobe bile na udari Zloga koji je naumio Crkvu urušiti ili barem oslabiti.

Tako je u teškim vremenima pred II. svjetski rati za vrijeme rata i popraća, ne samo našem narodu nego i našim susjedima dao hrabre pastore i svjedoke vjere koji su se oduprli zlim namjerama komunizma da uruši Crkvu u narodu i tako oslabi vjeru kod naroda ili da uništi vjeru. U Hrvatskoj, Mađarskoj, Češkoj, Slovačkoj, Poljskoj i Ukrajini. Trebalo je u tom vremenu platiti visoku cijenu žrtve, poniženja i sve drugo što u takvoj atmosferi slijedi.

Danas slavimo mučenika u Hrvatskom narodu bl. Alojzija Stepinca, koji je bio istinski svjetionik i smjerokaz u burnim vremenima za ispravnu savjest i hrabro svjedočenje nade.

Zato podsjećam na nekoliko podataka iz života blaženog Alojzija.

Rodio se 8. svibnja 1898 g. u Brezariću – župa Krašić (za vrijeme Austrougarske monarhije). 1916. pohađa srednju školu u Zagrebu. Pozvan na frontu u Italiju, bio zatvoren. Javlja se za dobrovoljca na Solun. 1919. vraća se u Krašić i posvećuje se seoskom gospodarstvu. Upisuje se na agronomiju. 1924 pala je odluka **BITI SVEĆENIK**.

U listopadu 1924. godine odlazi u Zavod Germanicum-Hungaricum te studira 7 godina na Gregorijani.

26. listopada (Krist Kralj) 1930. zaređen za svećenika i 1. 11. slavi Mladu Misu u crkvi Maria Magiore.

1.10.1931. dobiva službu u zagrebačkoj nadbiskupiji, ceremonijar, osniva Caritas.

28. svibnja 1934. papa Pio XI. imenuje ga nadbiskupom koadjutorom s pravom nasljedstva. 24. lipnja 1934. zaređen za biskupa i uzima geslo: **IN TE DOMINE, SPERAVI**. – u Tebe se Gospodine uzdam.

7. prosinca 1937. umire nadbiskup Bauer i Stepinac postaje zagrebački nadbiskup. Bila su to teška vremena u kojima je vodio ne samo zagrebačku nadbiskupiju nego zauzimajući jasne vjerničke, moralne i crkvene stavove bio je predvodnik u svom narodu na ovim prostorima.

18. rujna 1946. ujutro u 5,30h dok se spremao za Misu bio je uhićen.

30. rujna 1946. započinje sramotni montirani proces. Ostatak će 3. listopada 1946. zapamćen po čuvenom Stepinčevu govoru na sudu (Zanimljivo je da nakon 52 godine na taj isti dan proglašen blaženim).

11. listopada 1946. osuđen na 16. godina zatvora te još 5 godina gubitka građanskih prava. Nakon velikog međunarodnog pritiska 5. prosinca 1951. premješten u kućni pritvor u župni dvor u Krašiću, gdje je ostao zatočen sve do smrti.

25. rujna 1952. dokumentom „nonlicet“ biskupi zabranjuju udruženje svećeničkog staleža, režimskog aparata.

12. siječnja 1953. papa Pio XII. objavljuje imenovanje Alojzija Stepinca kardinalom (tada je nastala posebna hajka na Crkvu u našem narodu. Bio sam u osnovnoj školi i danas se traumatično sjećam priče mojih učitelja koji su bili Srbi kako su brutalno nama djeci pričali strašne priče.)

10. veljače 1960. godine umire u Krašiću, a 13. veljače sahranjen u zagrebačkoj katedrali

4. prosinca 1980. započinje proces proglašenja (prvo tajno radi režima), a kasnije javno.

14. rujna Hrvatski sabor poništava presudu protiv Stepinca

10. rujna 1994. Papa Ivan Pavao II sada svetac – moli na njegovom grobu.

3. listopada 1998. u svetištu Marije Bistrice proglašen je blaženim.

Kada sam bio bogoslov, duhovne vježbe držao nam je čuveni isusovac p. Mato Jović.

Pošto su nam mediji puni uši s lažima, mi bogoslovi pitali smo ga što on misli o Stepincu. Ne znajući pitamo li ga to iz provokacije ili znatiželje, odgovorio nam je: „Djeco moja, vi ste mladi, vi ćete njega doživjeti na oltaru, a ja neću.“ I zaista, za vrijeme njegove beatifikacije u Mariji Bistrici, sjetio sam se tih riječi p. Jovića.

Nakon toga nastaje nova hajka protiv njega od istih aktera iz bivšeg režima bilo u SPC bilo u katoličkoj Crkvi ili u hrvatskoj politici zadojeni tim udbaškim duhom bezboštva.

Ne smijemo se zbuniti niti dati izazvati na reakciju koja ne priliči dostojanstvu bl. Alojzija Stepinca. Prije rata, za vrijeme rata i poslije rata bio je glas savjesti protiv zla, ne protiv ljudi nego protiv zločina. Zločin zločinom se ne liječi. Veliki borac za zaštitu dostojanstva čovjeka, ljudskog odgoja i njegove savjesti, obiteljskog gnijezda i odgoja vjere. Hrabro je nazivao pravim imenom svaku stvar pogotovo zastupajući istinu i prava čovjeka.

Danas nam ponovo treba Stepinčev stav i Stepinčev glas. Kako nije provedena lustracija, mentalitet komunizma i udbaškog djelovanja živi u mnogima potomcima bivšeg režima, kao i onih koji su tim duhom zadojeni i zatrovani.

Dovoljno je zaviriti ne samo u lokalne portale žutog sadržaja nego i one koji se nazivaju ozbiljniji, kao i tiskovine i drugi elektronskih medija, da se vidi koji duh šire i koji im je cilj: ne vrednuju ljudski život. Uporno traže zakonito djelovanje protiv ljudskog života od začeca do njegove prirodne smrti. Tko se suprotstavlja tom stavu nastaje medijski linč i razna etiketiranja i prozivke.

Vjerska načela se uporno niječu u javnosti i ako bi se slučajno uspjelo neke stvari uspostaviti, onda nastaje haranaga na Crkvu kako se petlja u politiku. Tada nam počinju novinari i političari dijeliti lekciju što mi trebamo naučavati i kako propovijedati evanđelje.

Pogledajte kako se država i društvo odnosi diskriminirajuće ono što ruši moral, obitelj ili stavove vjere to će materijalno i sigurnosno podržati iz državnog budžeta – poreza građana. Kao npr. gay parade itd. Kada se kršćani skupe da mole za zaštitu nerođene djece tada nastaju prozivke u i uvrede, ne samo na lokalnoj razini nego i na globalnoj razini.

Kako se nameće rodna ideologija koja je posebno zlo za ispravnu antropologiju i naravni zakon. To se agresivno nameće javnosti i kroz školski sustav i političko djelovanje, te svakome tko se suprotstavi tome počinje posebna djelatnost medija koji su plaćeni da šire takvo ozračje.

Proživljavajući ovo turbulentno političko, ratno i poratno ozračje, iskusio sam kako je teško zauzimati jasne stavove. Ne smiješ reći istinu, jer je to protiv onih koji imaju moć, koji vladaju javnim mnijenjem. Ako te ne mogu ušutkati, onda te ignoriraju.

Rekao sam da nam i dana blaženi Alojzije Stepinac treba sa svojim stavovima i načelima, kako bi Crkva ustrajala dostojanstveno naučavati vjeru i moral boriti se za čovjeka njegovo dostojanstvo i prava. Kako je važno izgrađivati ispravnu savjest i odgovornost u društvu.

Alojzije je životom platio svoju vjernost jedinstvu s papom. I danas, kada nas žele pokolebati u tom jedinstvu, sačuvajmo Stepinčev stav. Ako nam Bog bude na prvom mjestu, sigurno nećemo zalutati s puta prema vječnosti.

Amen!

Poruka Vinka kardinala Puljića za korizmu 2020. godine

Draga braćo misnici, redovnici i redovnice, draga braćo i sestre!

Na Čistu srijedu ili Pepelnicu, koja ove godine pada na 26. veljače, započinje korizma (četrdesetodnevica) kao posebno milosno vrijeme u kojemu svaki vjernik produbljuje i učvršćuje svoju vjeru, i istinski se pripravlja da može biti dionik slavlja Kristova uskrsnuća – Uskrsa. I ove godine ovom porukom želim pomoći sve članove naše mjesne Crkve u hođu kroz ovo milosno vrijeme koje promatram u svjetlu pripreme za održavanje prve Sinode Vrhbosanske nadbiskupije pod geslom *Sve obnoviti u Kristu*. Neka stoga ova korizma bude dodatna prigoda da što bolje upoznamo Krista, osobno i kao zajednica, produbimo svijest vjere i osvježimo nanovo našu nadu u Božju ljubav prema svakom čovjeku. Tada ćemo biti postojaniji u svjedočenju i ispovijedanju naše opredijeljenosti za Krista, ponašati se i živjeti dostojno evanđelja Kristova. To je ujedno način da s Kristom pobijedimo zlo i grijeh.

U tome od pomoći mogu biti korizmene pobožnosti koje jednako obilježavaju osobnu, obiteljsku i župsku pripravu za susret s uskrslim Kristom.

Molitva i pobožnost Križnog puta. U vrijeme korizme vjernici s posebnom pobožnošću sudjeluju u molitvi Križnog puta. Čine to u crkvi svakog petka, a mnogi i u svojim obiteljima i privatno. Dok razmatraju Kristov križni put i muku, mole utjehu i hrabrost da svoj vlastiti križ mogu nositi poput Isusa, s više nade i pouzdanja u Božju pomoć, vjerno i do kraja. Svoje patnje sjedinjuju s Kristovim patnjama, postaju slični Kristu, i u Kristu patniku nalaze duhovnu utjehu. O tome sv. Pavao piše: „Sada se u patnjama radujem za vas i dopunjujem na svome tijelu ono što nedostaje Kristovoj mucu za njegovo tijelo koje je Crkva“ (Kol 1,24). Svatko od nas nosi nekakve rane na duši i tijelu. One su prisutne i u ovo korizmeno vrijeme. Ali ne klonimo duhom. Razmatranje Kristove muke može izliječiti naše rane koje svoj smisao nalaze upravo u Kristovu križu. Uživimo se u

Kristovu muku i žrtvu kako bismo ojačali naš duh u borbi protiv zlih sklonosti, postali hrabri u borbi protiv napasti, te tako sve obnovili u Kristu.

Molitva i razmatranje krunice – žalosna otajstva. Molitvu krunice možemo radosno doživjeti na svakom mjestu i u svako vrijeme. U vrijeme korizme posebno je dragocjena molitva krunice u obitelji. Tu je praksu i te kako potrebno vratiti u naše obitelji. Ona je, naime, od prevelike važnosti upravo zato što u središte obitelji stavlja Isusa. Gdje je Isus, tu je mir i ljubav, uz pomoć kojih se izgrađuje svaka ljudska obitelj, kao i cijelo društvo. Krunica je evanđelje u malom i tko ju moli s pobožnošću i vjerom, obnavlja svoje srce i daje svoj doprinos obnovi obiteljske i župske zajednice, opet u Kristu.

Čitanje i razmatranje Božje riječi. Teško je vjerovati da postoji obitelj koja nema Bibliju ili barem Sveto pismo Novog zavjeta. U vrijeme korizme potrebno je posegnuti za tom knjigom koja je izvor života, kako bismo Krista što bolje upoznali, u svoj ga život prihvatili i slijedili ga svojim životnim stavovima i dobrim nakanama. Svoju Majku Mariju Isus je proglasio blaženom jer je riječ Božju slušala i vršila (usp. Lk 11,28). Štoviše, sve one koji to isto čine smatra svojim najbližima: „Evo moje majke i moje braće! Tko god vrši volju Božju, on mi je brat i sestra i majka“ (Mk 3,34-35). Neka, stoga, i ova korizma bude vrijeme koje ćemo posvetiti čitanju i razmatranju Svetog pisma, Riječi Božje preko koje Bog progovara svakom čovjeku svih vremena – pa tako i svakome od nas.

Uskrsna ispovijed. Razmatranje Kristove muke i križa budi u nama svijest o našoj grijehnosti kao i osjećaj skrušenosti. To je jedan od razloga da u vrijeme korizme vjernici češće odlaze na ispovijed, a posebno pred Uskrs. U tome se prepoznaje njihova odluka da se odreknu grijeha, otvorenost iskrenu kajanju i prihvaćanje pokore za učinjene grijeha. Zbog svega toga korizmene ispovijedi su, na neki način, temeljitije i potpunije. Neka vjernici

svakoga staleža i dobi nastave njegovati ovu prelijepu praksu koja je izvor mnogih duhovnih milosti. Vjernike koji iz bilo kojeg razloga ne mogu pristupiti svetoj ispovijedi potičem da u sebi stvore raspoloženje kajanja i predanja u volju Božju, i nastave neizmjereno se pouzdavati u milosrđe Božje.

Osobna pokora. Uz ispovijed grijeha i kajanje potrebno je također steći sposobnost odricanja od loših i negativnih navika. Upravo je korizmeno vrijeme vjernicima drago i dragocjeno jer uz pomoć pokore koju si sami odaberu mogu okončati neke loše navike koje im u životu smetaju i pogoduju grijehu. U toj odluci o odricanju i izbjegavanju onoga što je zlo, kao i u odluci o činjenju onoga što je dobro, treba prepoznati čežnju za tim da budemo bliže Bogu koji je izvor svakog dobra i blagoslova. Svrha bilo kojeg oblika osobne pokore nije u tome da mučimo same sebe, nego da rastemo u nesebičnoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu. A to je najbolji put postojanosti u vjernom činjenju dobra.

Praštanje i pomirenje. U ispovijedi mi se predajemo Božjem milosrđu, ali u molitvi *Očenaš* Isus od nas traži da i „mi jedni drugima praštamo“. Korizma je, dakle, posebno milosno vrijeme u kojemu mi od Boga oprost tražimo, i ujedno jedni drugima pružamo ruku oprostjenja. Isusova molitva Bogu Ocu s križa za one koji su ga razapeli snažan je poticaj da i mi smognemo snage jedni drugima praštati i tako izgrađivati mir i pomirenje, povjerenje i spremnost na suradnju. To je posebno važno u Crkvi u malom, odnosno u obitelji u kojoj je prevažno trajno obnavljati ljubav i spremnost na žrtvu jednih za druge. Iz takva obiteljskog ozračja moguće je širiti ljubav i sebedarje prema onoj većoj obitelji, a to je Crkva.

Nedjelja – dan Gospodnji. Svojim uskrsnućem Isus je pobijedio zlo i grijeh i donio nam je nadu koja daje smisao našem životu.

Obnovio je cjelokupno čovječanstvo i otpočeo je vrijeme u kojemu možemo biti bliže Bogu i trajno sudjelovati u proslavi uskrsnog događaja. Taj se događaj obnavlja u svakoj svetoj misi, nedjeljnoj i u onoj koja se slavi tijekom tjedna. U tim euharistijskim slavljinama mi ugrađujemo „Radosnu vijest Kristova Uskrsnuća u svagdanji život ovog društva, kako bi naši sunarodnjaci i drugi sugrađani otkrivali istinski smisao života u ljubavi prema Bogu i bližnjima te u čuvanju svega stvorenoga na zajedničko dobro“ (Molitva za Sinodu).

Isus umire pod imenom Nazarećanin. Isus se utjelovio u Mariji po Duhu Svetom u gradu Nazaretu. U tom istom gradu je odrastao i u njemu započeo svoje poslanje spasenja. Na križ na kojemu je bio razapet i umro postavili su natpis „Isus Nazarećanin, kralj židovski“ (Iv 19,19). Nazaret je bio Isusov rodni kraj, i zauvijek ostaje dio Isusova identiteta. U vrijeme korizme pozvani smo, na neki način, i o tome razmišljati, tim više jer s tugom promatramo da se naša braća i sestre odriču svojih korijena i olako zaboravljaju gdje su nikli i stasali. Slika Krista koji je bio razapet pod imenom Nazarećanin, neka i nama bude poticaj da znamo svoje korijenje voljeti, čuvati i predati budućim pokoljenjima. Naša je gruda natopljena krvlju mučenika, znojem i suzama naših predaka: savjest nas obvezuje to cijeniti i voljeti!

Neka ova moja poruka za korizmu 2020. bude dodatni poticaj da se još više zauzmemo oko obnove svega u Kristu. Neka svaki vjernik, bez obzira kojega staleža i dobi, poraste u vjeri u uskrslog Krista, hrabro svjedoči svoj kršćanski identitet i bude gorljivi evangelizator na ovim prostorima i u ovim vremenima.

Na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova i predajući vas zagovoru i zaštiti naše Nebeske Majke i Sv. Josipa, iskreno vas pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup*

"Božje nadahnuće Svetoga pisma"

Propovijed profesora fra Ante Popovića na prvi korizmeni petak 28. veljače 2020.
u katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu

Draga braćo i sestre u Kristu,

Misli ove propovijedi preuzete su iz apostolskog pisma pape Franje, koje je naslovljeno, "Aperuitillis – Otvori njima" (Lk 24,45).

Istina je kršćanske, katoličke vjere da je Sveto pismo božanski nadahnuto. Papa Franjo u svome apostolskom pismu podsjeća nas da je božansko nadahnuće Svetoga pisma posebno jasno i eksplicitno izrečeno u Drugoj poslanici Timoteju, u kojoj apostol Pavao ustvrđuje da je "sve Pismo bogoduho, [i zato je] korisno za poučavanje, uvjeravanje, popravljavanje, odgajanje u pravednosti" (2 Tim 3,16; Aperuitillis, br. 9).

Sveti Otac nas također u istom broju ovog apostolskog pisma (Aperuitillis, br. 9) podsjeća da iz božanskog nadahnuća proizlazi božanska istina Svetoga pisma i pri tome citira dogmatsku konstituciju o božanskoj objavi Drugog vatikanskog sabora, Dei Verbum, koja kaže da "knjige [Svetoga] Pisma čvrsto, vjerno i bez zablude naučavaju istinu koju je Bog htio da radi našega spasenja bude zapisana u Svetim pismima" (DV 11).

Iz božanskog nadahnuća Svetoga pisma i iz istine spasenja koju priopćuju svetopisamske knjige proizlazi važnost Svetoga pisma kao hrane za vjeru i život Crkve, odnosno za vjeru i život svakog kršćanina.

Na ovu važnost Svetoga pisma kao hrane za vjernički život papa Franjo nas podsjeća citirajući Dei Verbum 21, gdje stoji da je "Crkva uvijek častila božanska pisma kao i samo Gospodinovo Tijelo jer ona – iznad svega u svetom bogoslužju – ne prestaje uzimati i vjernicima pružati kruh života sa stola kako Božje riječi tako i Kristova tijela".

Ovu nerastavljivu povezanost i komplementarnost dvaju stolova, stola Božje riječi i stola Kristova tijela, s kojih se hrani život Crkve i vjera kršćana, papa Franjo dojmljivo pojašnjava i predočava uz pomoć posljednjeg poglavlja Lukina evanđelja koje opisuje susret dvojice učenika s Uskrslim na njihovu putu iz Jeruzalema za Emaus (Lk 24,13-35; Aperuitillis, br. 6).

Nakon Isusove muke i smrti na križu, ova dvojica učenika napustili su Jeruzalem i vraćali se u svoj zavičaj tužni i razočarani.

Uskršli Isus, u liku slučajnog/anonimnog putnika, pridružio je se ovoj dvojici učenika i uvidjevši da oni nisu razumjeli smisao događaja njegove muke i smrti nazvao ih je "bezumnima i spora srca" (24,25) i "počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumačio im je što u svim Pismima ima o njemu" (24,27; Aperuitillis, br. 6).

"Putovanje" Uskrslog Isusa s učenicima na putu za Emaus završilo je tako da je tajanstveni Suputnik prihvatio usrdnu zamolbu dvojice učenika da se ne rastaje od njih, nego da zajedno s njima blaguje u svratištu. I dok su bili za stolom uskršli Isus je uzeo kruh, blagoslovio ga je, razlomio ga je i pružio im ga je. I u tom trenutku su se otvorile oči ove dvojice učenika i oni su u tajanstvenom suputniku, u njegovu razlamanju i pružanju kruha prepoznali Uskrslog Gospodina (usp. Lk 24,31; Aperuitillis, br. 8).

Ovaj prizor iz Lukina evanđelja, podsjeća nas papa Franjo, pokazuje neraskidivu vezu između Svetoga pisma i Euharistije (Aperuitillis, br. 8). Naime, Sveta pisma pomažu nama vjernicima prepoznati nazočnost Uskrslog Gospodina u euharistijskom slavlju, pod euharistijskim prilikama, a Uskršli Gospodin otvara oči nama, svojim učenicima da razumijemo značenje njegove otkupiteljske/spasenjske muke i smrti u svjetlu – uz pomoć proročkih najava.

U svome apostolskom pismu papa Franjo podsjeća također na postsinodalnu pobudnicu o Riječi Gospodnjoj (Verbum Domini) svoga prethodnika pape Benedikta XVI. koji je skrenuo pozornost na performativnu snagu Svetoga pisma (usp. Aperuitillis, br. 2).

Ovaj izričaj: performativna snaga Svetoga pisma znači – želi reći da riječi Svetoga pisma nisu samo božanska pouka, nego riječi Svetoga pisma kada se čitaju u onom istom Duhu u kojem i po kojemu su napisane (DV 12; Aperuitillis, br. 10), daju vjernicima snagu isto-

ga Duha Svetoga, koji osposobljava vjernike da uistinu mogu vršiti Božje zapovijedi i da uistinu mogu živjeti sukladno riječima Svetoga pisma.

To konkretno znači da riječi Svetoga pisma koje smo čuli u večerašnjem čitanju iz proroka Izaije (58,1-9a) ne samo da nas poučavaju kakav je post u ovo korizmeno vrijeme ugodan/drag Gospodinu, nego ove riječi Svetoga pisma nam daju božansku snagu da u vrijeme Korizme prakticiramo post i u širem smislu kao odricanje od svađe i prepirki, kao odricanje od grubosti, vrijeđanja i od nanošenja nepravde bližnjemu.

Duh Sveti nas potiče po riječima proroka Izaije da u ovom korizmenom vremenu postanemo također svjesni potreba naših bližnjih, posebno onih koji se bore s bolešću ili starošću, i onih koji se suočavaju sa siromaštvom ili samoćom.

Ako se otvorimo djelovanju DS – dok slušamo riječi Svetoga pisma – i ako uistinu u moli-

tvi tražimo prosvjetljenje da razaberemo volju Božju, ako u molitvi tražimo ohrabrenje da prihvatimo volju Božju, ako u molitvi tražimo osnaženje da vršimo volju Božju, tada će nas Duh Božji, Duh Sveti zacijelo osposobiti i nadahnuti da na konkretan i kreativan, na dosjetljiv i nenametljiv način unosimo zrake kršćanske radosti u živote naših bližnjih tijekom ovog korizmenog vremena i da tako činimo djela milosrđa ugodna Bogu.

Neka nas na našem vjerničkom putu prihvaćanja i življenja Svetoga pisma kao Božje riječi tijekom ove Korizme prati zagovor Gospodinove/Isusove Majke koja je nazvana blaženom zato što je povjerovala Riječi Božjoj i čuvala je u svome srcu i vršila je u svakodnevnom životu (usp. Aperuitillis, br. 15).

Amen.

Pisani Zakon i Živa Riječ

Propovijed profesora Dubravka Turalije na drugi korizmeni petak 6. ožujka 2020.
u katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu

Čovjekova vjekovječna težnja je biti kao Bog: imati u sebi nadnaravnu moć, znanje, sposobnost.

Ona se nekada, doduše, nakratko i manifestira: pokaže se u ljudskim izumima, u dostignućima, u umjetnosti, u nadljudskoj izdržljivosti, u nadljudskoj sposobnosti kojoj se svi jednostavno divimo.

Želja za nadnaravnim nije neka sumanutu ideja ozlojađena i ogorčena bića, nego unutrašnji, božanski poticaj, glas koji se, doduše, kroz ovaj **skovani oklop tijela** probija kao kroz kakvu flekavu limenu trubu, ali u koju ne puše neznani rekreativac, novajlija ili zabočanin, nego glasoviti virtuoz, genijaac, velemajstor.

Čovjek želi biti kao Bog, čovjek može biti kao Bog. Čovjek je i pozvan biti dijete Božje, nasljednik Božji, Božji imitator. Na to ga njegov vječni duh neprestano potiče i nuka. I Isus to sam ističe, služeći se citatom iz Psalma kada kaže: bogovi ste (usp. Ps 82,6; Iv 10,34).

Međutim, da bi čovjek postao kao Bog, mora biti savršen, izvrstan, fantastičan i genijalan u svemu. A to nije lako.

Zato je stari i primitivni smrtnik mislio da, ukoliko bi postojalo nekakvo pravilo i propis po kojima bi se ljudi ravnali, mogli bi doseći božansku savršenost.

Zbog toga Hebrej traži od Jahve pravila, načela, konstitucije: Kaže mu: - Daj nam zakon, knjigu, udžbenik po kojemu ćemo te nasljedovati, oponašati, kopirati, dešifrirati i biti tebi slični.

Tako Bog daje čovjeku Zakon – prvo usmena pravila pa onda i knjigu po kojoj će živjeti kako bi sličio Bogu, kako bi se suobličio s Bogom.

Zakon se ispočetka učinio primamljiv i lagan: srce sladi, oči prosvjetljuje, dušu krijepi, kaže Ps 19. Ali, kako je vrijeme odmicalo, Zakon je bivao sve teži, turobniji, neveseliji, tjeskobniji i jezovitiji.

Samo rijetki, vrlo rijetki, uspjevali su vjerno, revno, dosljedno i postojano slijediti Božji zakon. Ipak, većina ljudi podbacivala je u tome.

U međuvremenu, mnoge manje odredbe koje nisu bile zapisane u knjizi Božjega zakonu, sam čovjek je nadodao i tako dodatno otežao i zakomplicirao svoj život i odnos s Bogom.

I tu su se posvađale i razišle dvije velike ljudske osobine: **želja** i **mogućnost**. Čovjek želi biti božanstvo, ali njegove mu mogućnosti to konstantno osporavaju.

Od toga je časa, da se poslužim rječnikom sv. Pavla, čovjek počeo gledati u zrcalo (usp. Kor 13,12). Drugim riječima, započeo je blefirati, žonglirati, zavoditi sama sebe i druge.

Knjiga zakona postala je za mnoge maska, veo, plašt iza kojega se skrivala duboka ljudska pokvarenost, hipokrizija i izopačenost. A za one iskrene Zakon je postao tlaka, ropstvo, mučnina, gušobolja.

Nema, dakle, te knjige, ni svete ni profane, ni male ni velike, ni zakona ni propisa koji može učiniti čovjeka savršenim i koji ga može pobožanstveniti.

Kada je vjernik postao toga svjestan, tada Bog ponovno preuzima riječ. Šalje svojega Sina, Bogočovjeka, da se nesavršeni čovjek preko njega usavrši, da grješnik preko njega postane svet, pobožanstvenjen i bogolik.

Sin Božji je poslan da bi se poistovjetio, identificirao sa svakim od nas. Tako Otac, gledajući nesavršenoga i grješnoga mene ili tebe, u meni i tebi motri svojega savršenoga Sina, bez mane, sramote, ljage i grijeha. Zato na krštenju i govorimo: „Krista si obukao“. „Krista si obukla.“ Samo po Sinu mi postajemo savršeni i bogoliki, a nitko ne može doći pred lice Božje, ukoliko nije postigao savršenstvo i bogolikost jer Boga mogu gledati i s njime bivstvovati samo savršena, bogolika bića. Eto zbog čega je teološki opravdano čistilište.

Zbog toga je kršćanstvo povlaštena religija, jer ne traži od čovjeka nadljudski napor i teške

obveze i pravila da bi se svidio Bogu. Uprege moje su lake – kaže Isus (usp. Mt 11,30). Kod Isusa nema velikog potezanja jer nije robovlasnik, nego čovjekoljubac (usp. Rim 10,13).

Njegovim zauzimanjem, naši grijesi jarki kao grimiz i crveni kao purpur, kako kaže prorok Izaija, postaju bijeli poput vune i čisti poput snijega (usp. Iz 1,18). A mi, nesavršena djeca Božja, samo preko Isusa Krista, postajemo savršena i bogolika jer kako sam Isus kaže u Djelima: ono što ja očistim, neka nitko ne naziva nečistim (usp. Dj 11,9).

Pa i kada nam se čini da nam prijete, i tada nas opominje i upozorava. Isus ne može prijetiti. Jer gdje ste vidjeli da pravi prijatelj, otac, majka, brat ili sestra prijete svojem prijatelju, svojoj djeci, svojoj braći i sestrama. Roditelj kori, upozorava, odgaja, ali roditelj ne maltretira, ne prijete, ne proganja. Prijatelj, brat i sestra opominju, ali ne osuđuju, ne mrze.

I danas u evanđelju (usp. Mt 5,20-26), kada Isus kaže: nećete ući u kraljevstvo Božje, Isus ne prijete, nego nas urazumljuje kao svojeglavu, inatljivu djecu koja stoje pred izlogom i lakomo, pošto-poto, žele igračku i lutku. Ali, tolika je njegova ljubav prema nama, da će i tada, zajmiti od Oca, kako bi nama ugodio.

Nije meni do ljudske nesreće, čuli ste prvo čitanje, nego do sreće, radosti i života (usp. Ez 18). Čime ćemo, mi onda, i kako, uzvratiti Bogu za toliku i silnu ljubav prema nama: Isus nam poručuje: Učite se od mene! Slušajte me! Nasljedujte me!

Kako je to lijepo i božanski opisao u Matejevu evanđelju. Kaže: ogladnim li, nahranite me; ožednim li, napojite me; nađem li se stranac, primite me; budem li gol, zaogrните me; ako obolim, pohodite me; budem li utamnici, obidite me (usp. Mt 25,35-36).

Ne skrivajte se od mene, **kaže Isus**, kada vas budem gledao očima koje traže i trebaju vašu pomoć, jer se ja, **opet će ljubazno Isus**, u takvim okolnostima nikada ne bih sakrio od vas!

„Biblija je knjiga naroda Gospodnjeg“

Propovijed profesora Emanuela Josića na treći korizmeni petak 13. ožujka 2020.
u katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu

PRILOZI

Prije svega treba kazati kako je Biblija nastala iz života. Odrednica da je Biblija knjiga koja je nastala u životu kakav jest značilo bi da Biblija nije ni u kom slučaju neka teoretska knjiga napisana u kabinetu nekoga sveučilišnoga profesora na osnovi apstraktnih doumljivanja i načela koja je on postavio nego da je Biblija nastajala kroz dugi niz godina rađajući se iz osobnoga susreta Boga i naroda ili pak Boga i pojedinaca te da je u njoj zabilježeno iskustvo tih susreta i poruke koje su proizašle iz njih.

Susretanje Boga i čovjeka uvažava prvenstveno okvire prostora i vremena – dakle povijesne datosti u kojima se odvija ljudski život u cjelini, ali i život svakoga pojedinoga čovjeka. U tom smislu može se govoriti o knjizi koja je nastala u ovome i ovakvom životu, u svakodnevnome kontekstu obilježenome nevoljama, padovima, pogreškama, grijehom i zlom, što zacijelo nije nimalo beznačajno. Jer ako je tomu tako, onda Biblija govori o tomu kakav je život ne skrivajući njegove niti tamne niti svijetle strane, ni tugu, ni žalost, ni patnju, ni radost: ona zapravo govori i kakav je čovjek u svojim različitim povijesnim dimenzijama, ne uljepšavajući nimalo čovjekovu stvarnost. Biblija polazi jednostavno od stvarnosti onakva kakva jest i od čovjeka onakvoga kakav jest – bez idealiziranja i bez uljepšavanja u bilo kojem smislu.

Biblija se već po tome razlikuje od ostale hagiografske književnosti (književnosti koja opisuje živote svetaca) čiji su likovi nastali na osnovi crno-bijele tehnike prikazivanja. Svaka tamna mrlja na svetačkom liku je posve izbrisana, a svaka dobra osobina ili vrlina je snažno naglašena, tako da se često dobivaju prikazi ljudi koji su nestvarni i daleki od svakidašnjega života i čovjeka. Oni zapravo ne pripadaju ovom životu i kao da nisu od ovoga svijeta. Zbog takvoga njihova idealiziranoga prikazivanja ti ljudi – u čiju veličinu uopće ne treba sumnjati – ostaju nedostižni i daleki, zapravo ljudi koji imaju malo ili nimalo reći o svakidašnjem životu običnih ljudi. Redovito se kaže kako je život u svojoj stvarnosti posve drukčiji nego što ga ti svetački likovi predočavaju i otkrivaju.

S druge strane, Biblija upravo oblikuje svoje likove i svoju poruku u kontekstu stvarnoga života. Zbog toga biblijski likovi nisu nipošto jednobojni i jednodimenzionalni nego su redovito šatirani i višedimenzionalni, a biblijska stvarnost je daleko od spašene stvarnosti bez tame i zla. Dapače, Biblija govori o zlu koje je i te kako nazočno u raznim oblicima u stvarnosti, pa je kao posljedica takvoga biblijskoga ishodišta u Bibliji opisano jako puno zlih čina najrazličitijih vrsta, koji katkad postaju zločini u pravom smislu riječi. Nema niti jedne stranice u Bibliji a da na njoj nije prikazana takva situacija zla i nespašenosti jednoga čovjeka ili pak cijeloga naroda, ali isto tako i iznenađuje koliko opisanoga zla sadrže pojedine stranice Biblije. Gotovo da se čovjek zgrozi kad pročita na što su ljudi bili spremni u tome biblijskome vremenu. I biblijski likovi su takvi, čak i oni o kojima Biblija govori s velikim uvažavanjem i poštovanjem. Nijedan lik prikazan u Bibliji – izuzev Isusa dakako – nije toliko svijetao a da se na njemu jasno ne razaznaju značajke ove zemlje i zla djelatna u ovoj povijesti. Zapravo od početaka Biblije pa do njezina kraja odzvanjaju tonovi obilježeni promašajima, zlom i grijehom.

Neprilike nastaju već na početku čovječanstva, u prapovijesti – u paradigmatičnim likovima Adama i Eve – i protežu se nesmanjenim zamahom kroz svu povijest. Prve stranice Biblije ukazuju na to da Adam i Eva žele biti kriteriji dobra i zla, žele biti mjerila ponašanja i djelovanja, a takva mjerila pripadaju zacijelo samo Bogu. Kad ih čovjek uzme u svoje ruke i počne samostalno određivati što je dobro a što zlo, onda pojedinim narodima, pa čak i cijelom čovječanstvu prijeti opće uništenje, jer se čovjek postavio na mjesto Boga i preuzeo Božje ovlasti usvoje ruke. Na to drastično ukazuje i novija povijest. Čak i veliki likovi poput Mojsija, Šaula, Davida, Salomona, Jeremije, te u Novom zavjetu Petra, Zebedejevih sinova Jakova i Ivana, Pavla pokazuju da bez obzira na veličinu ni u kom slučaju 12 nisu bez tamnih mrlja u životu. Za primjer se može uzeti Davida kao paradigmu svega toga u Starome zavjetu, a

Petra u Novome. David je najveći izraelski kralj kome je Bog po proroku Natanu dao slavna obećanja – da se od njegove dinastije neće oduzeti žezlo dok ne dođe Mesija – Pomazanik. Kasnije se Isus uspoređuje s novim Davidom. Pa ipak, Biblija prikazuje što je sve negativno učinio David. Najprije je uzeo običnom čovjeku ženu – prema Bibliji jedino što je imao, da bi potom – htijući zatrti tragove – naredio da se njezin muž stavi u prve redove kako bi u boju poginuo i prestao biti neugodni svjedok. Kad se pojavio prorok Natan i prenio Davidu Gospodinovu poruku u svezi s onim što je David zlo učinio, spoznao je David veličinu svoga zloga djela koje je prouzročio i djelo je priznao kao takvo, silno se ražalostio i povukao u post i pokoru te preuzeo sve posljedice koje su proizašle iz toga zloga čina. David je shvatio da je pred Bogom i pred ljudima sagriješio te da je bilo potrebno sve to priznati i pokušati živjeti drukčije. Davidova se veličina pokazala upravo u iskrenosti i spremnosti na promjenu. U Novom zavjetu razvidno je da je Petar imao posebne odnose prema Isusu: volio je Isusa i Isus je volio Petra. Štoviše, Isus je stanovao u Petrovoj kući, odnosno u kući Petrove punice. Upravo je Isus Petru povjerio vođenje svoje zajednice poslije svoje smrti i uskrsnuća. S druge strane Petar uz svu odanost Isusu

bjelodano pokazuje svoje slabosti – kako je samo čovjek. U jednome trenutku proglašava Isusa Mesijom, da bi se potom isprsiio na putu ispred Isusa kako bi ga spriječio ići u Jeruzalem i tamo umrijeti za druge. Svečano izjavljuje kako je spreman ići za Isusom i u smrt da bi ubrzo sve to porekao iz straha pred običnom služavkom pred Kajfinom kućom kada su ga po jeziku prepoznali da dolazi sa sjevera, izjavljujući kako uopće ne poznaje Isusa. No treba ipak znati da je Petar naučio gorku lekciju iz svega toga i da je na kraju dao svoj život za Isusa.

Iz navedenih primjera proizlazi da Biblija doista opisuje život i likove onakvima kakvi oni stvarno jesu: bez uljepšavanja i bez 13 ikakva idealiziranja. Da je to knjiga naroda Gospodnjeg, da je to knjiga nas vjernika iz Sarajeva sa svim svojim problemima, životnim nedaćama, skrupuloznostima koje nosimo prema ljudima s kojim živimo. Sve to samo ukazuje kako život u biti nosi duboko tragičnu dimenziju zla koje zahvaća i ljude i povijest i to se zlo niti može, a niti smije ignorirati ili čak podcjenjivati. Njegova razorna snaga je veoma opasna. Biblija uzima tu situaciju zla posve ozbiljno i kao ishodište svoje poruke. Ali nam isto tako daje snagu i potiče nas na to da nikada ne posustanemo, da se ugledamo u likove poput Davida i Petra i da se smjelo odvažimo krenuti putem Krista i Evanđelja.

Poruka solidarnosti članova Međureligijskog vijeća BiH

Dok proživljavamo ovo teško vrijeme iskušenja uzrokovano širenjem koronavirusa, osjećamo dužnost uputiti članovima naših crkava i vjerskih zajednica poruku solidarnosti.

U prvom redu pozivamo sve naše vjernike da u ovim kriznim danima pojačamo naše molitve Bogu Svemogućem da zaustavi ovo zlo širenja koronavirusa.

Pozivamo sve članove naših crkava i vjerskih zajednica, te sve druge građane Bosne i Hercegovine da se najozbiljnije pridržavaju uputa koje daju stručnjaci i krizni štabovi, kao i nadležne vlasti kako bi sačuvali jedni druge i što prije zaustavili širenje ove nemile zaraze.

Vjerujem da će ljudi u ovim kušnjama pokazati svoje pravo lice ljudskosti i velikodušnosti, da će pomoći onima koji ostavljeni i usamljeni, nose teško breme ugroženosti. Neka nas ova kušnja nauči čovjekoljubivosti i spremnosti na velikodušnost.

S vama smo u ovim iskušenjima želeći u vama ohrabriti nadu da će i ovo proći. Valja iz ove kušnje steći sposobnost iskazivanja ljudskosti i izgrađivanja zdravijeg društva koje će se istinski oslanjati na Božji Zakon i čovjekoljublje.

S posebnom zahvalnošću izražavamo priznanje svim medicinskim i drugim službenicima

koji su u službi sprječavanja širenja pandemije, ali i u službi građanima, kao i ljudima koji kontroliraju stanje sa željom da pomognu kako bi što prije izašli iz ove krize.

Neka nas sve prati Božja milost!

*Husein efendija Kavazović,
Reisu-l-ulema Islamske zajednice u BiH, s.r.
Hrizostom,
mitropolit dabrobosanski, s.r.
Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski, s.r.
Jakob Finci,
predsjednik Jevrejske zajednice BiH, s.r.*

PRILOZI

Poruka svećenicima u vrijeme kušnje

Draga braćo Misnici!

Zajedno Božjim narodom svi kroz ovo vrijeme proživljavamo veliku neizvjesnost i kušnju koju je corona-virus prouzročio. U novim okolnostima, koje su nam do sada bile posvema nepoznate, i nama svećenicima nametnut je novi način života i pastorala. No pri tomu, iako smo ograničeni i kretanjem i sobnim kontaktima, i u ovim okolnostima trebamo ostati dušobrižnici svojih vjernika i istinski zauzeti za spas duša i zdravlje tijela.

Posebice mi svećenici vrlo ćemo bolno proživljavati svete dane Velikoga tjedna i slavlje obreda bez prisutnosti naroda. Ali naš narod nije nestao, on je s nama i mi za njih. Iako nisu prisutni fizički u našim crkvama, povežimo se duhovno i „veslajmo zajedno“, kako papa Franjo poručuje u svojoj meditaciji. Svi smo u istoj lađi života.

Ovim pismom želim s vama, poštovana braćo Misnici, biti duhovno povezan i, zajedno s nadbiskupom koadjutorom, uputiti vam riječi ohrabrenja i zajedništva u Gospodinu.

Poštujmo upute koje smo dali za življenje i ponašanje u ovom vremenu opasne bolesti, kao i upute stručnjaka i stožera obrane od virusa. Poštivanjem tih uputa čuvamo sebe i svoje vjernike i pomažemo da se ovo zlo što prije zaustavi.

Kada nam je Bog dao tolika sredstva komunikacije, koja većina posjeduje i umije se njima služiti, iskoristimo ih za uspostavljanje veza sa svojim vjernicima. Neka vas i po tomu dožive kao pastire koji ih hrabre u vjeri, nadi i ljubavi. Neka ta povezanost sa župljanima bude i prilika za vaše ohrabrenje i utjehe, ali i za upućivanje Riječi Božje kojom se vjera hrani.

Tim sredstvima komunikacije prenesimo vjernicima i poruku kako i na takav način mogu

pratiti Misna slavlja i druge pobožnosti. Budite otvoreni i lokalnim medijima, koji se često vrlo mnogo gledaju i slušaju, da glas pastira ne umukne nego neka odjekuje kao glas mira.

Uz sve potrebne mjere opreza, budite na raspolaganju svima koji zatraže sakrament pomirenja, a pogotovo sakramente umirućih i sprovodne molitve.

U novonastaloj situaciji mnogo toga je zabranjeno: okupljanje i održavanje javnih skupova, izlasci vani mladim i starijim osobama, a posebno oboljelima od raznih kroničnih bolesti. No time nije zabranjeno elektronski se povezivati i na taj način iskazati blizinu, solidarnost i osjećati jedni s drugima. Župnik će se stoga zanimati za svoje vjernike, nazvati ih telefonom i upitati ih kako su, a pri tomu i uputiti koju pastirsku riječ. Pogotovo ako postoji mogućnost povezivanja volontera, koji su voljni pomoći bolesnima, starima i osamljenima.

Ovo su ozbiljna vremena i teška kušnja za sve nas. Svjesni toga, molimo Isusa Krista, Pastira svih pastira, da naša pastirska skrb, po zagovoru Njegove Majke koju častimo kao zdravlje bolesnih, bude jača od ove neizvjesnosti. Neka naše poslanje živi iz pouzdanja u Uskrsloga Gospodina, pobjednika nad svakim zlom, koji ustrašenima opet poručuje: „Ne bojte se! (...) Ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta“ (Mt 28,10.20).

Sarajevo, prije Uskrsa 2020. godine.

*Kardinal Vinko Puljić
sarajevski nadbiskup*

*Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup koadjutor*

KŠC "Sv. Pavao" u Zenici proslavio 25. rođendan

Svetom misom i svečanom akademijom u amfiteatru škole na blagdan Obraćanja Svetoga Pavla, 25. siječnja 2020., Katolički školski centar u Zenici koji je pod zaštitom ovoga sveca proslavio je Dan škole, ali i 25. obljetnicu djelovanja.

Najprije je u obližnjoj crkvi Sv. Ilije euharistijsko slavlje predslavio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, u zajedništvu s pomoćnim vrhbosanskim biskupom u miru mons. Perom Sudarom te 20-ak svećenika, među kojima su bili ravnatelji ostalih KŠC-ova u BiH, bivši ravnatelji KŠC-a *Sv. Pavao* u Zenici, ali i svećenici različitih službi u nadbiskupiji i Gradu čelika. Sve njih i okupljeni puk koji je ispunio crkvu na početku je pozdravio župnik fra Marko Kepić, koji je uz čestitku za 25. rođendan poručio kako Crkva i škola više od 100 godina, računajući nekadašnji *Kloster* u Zenici zajedno vrše misiju za narod.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je najprije prokomentirao misna čitanja te istaknuo kako je Apostol naroda u susretu s Isusom doživio početak svoje vjere koju je poslije razvijao te tako postao i sam učitelj i najveći misionar. „Puno toga je naučio, ali puno toga je trpio. Bog kada nekoga vodi u životu pošalje mu i suradnika i učitelja. Pavlu je poslao Ananiju, a za ovaj KŠC Ananija je bio biskup Sudar“, istaknuo je vrhbosanski nadbiskup te poručio svima, posebno djelatnicima u školi: „Pomozite mladima da progledaju kao zreli ljudi koji će doprinijeti ozdravljenju našega društva.“

Nakon Svete mise u amfiteatru Katoličkog školskog centra *Sv. Pavao* upriličena je svečana akademija koja je okupila veliki broj uzvanika iz javnoga, političkog, kulturnoga života grada i kantona, ali i bivše učenike i prijatelje Centra.

Najprije je školski zbor pod vodstvom prof. Davorina Bošnjakovića izveo dvije himne: Sustava katoličkih škola za Europu i Centra nakon čega je okupljene pozdravio ravnatelj KŠC-a *Sv. Pavao*, vlč. Vlatko Rosić. Osim riječi pozdrava istaknuo je kako je obilježavanje 25. obljetnice postojanja Centra započelo dan prije predstavljanjem monografije *Vivat, floreat, crescat schola nostra* te je poručio: „Dvadeset i pet godina nije

puno, ali je srebrni jubilej i potrebno je i hvale vrijedno obilježiti ovako nešto. Napose kada smo svjesni činjenice da u našoj domovini Bosni i Hercegovini dosta toga nema dugi vijek trajanja, počevši od same države pa do mnoštva institucija, koje kroz našu povijest nisu trajale duže od 100 godina. Stoga je 25 godina postojanja nečega u ovim nepostojanim vremenima itekako veliki pothvat.“ Isto tako je istaknuo važnost djelatnog zauzimanja svih na daljnjem rastu Centra. „Stoga dragi učenici, djelatnici, roditelji i svi koji imamo obveze prema ovoj školi i svi mi kojima je ova škola na srcu, učinimo sve da ove škole opstanu i da u budućnosti slavimo što više okruglih obljetnica“, kazao je ravnatelj Rosić uz zahvalu svima koji su omogućili osnutak i razvoj KŠC-a *Sv. Pavao*.

Usljedio je glazbeni spektakl u kojemu su osim članova školskog zbora također nastupili: članovi limene glazbe *Lašva* iz Nove Bile, profesorice iz Muzičke škole u Zenici: Majda Ibrahimagić, Melisa Šunjić i Amila Muharemobić, bivše učenice Centra, a sada profesorice Katarina Kikić i Ivana Mandić, kao i glazbenik Ivan Jelić te ansambl koji izvodi srednjovjekovnu glazbu *Fugato* iz Zenice. Posebno je upečatljiv bio nastup na violini tri učenice osnovne škole: Andree Mandić, Ene Tabak i Anje Udovčić kao i maloga zbora pod vodstvom profesorice razredne nastave Dragane Paškalj.

Kardinal Puljić je iskoristio svečani čin te je podijelio prigodna priznanja za devet djelatnika koji su uposleni u KŠC *Sv. Pavao* u Zenici od prvoga dana Centra: Sanji Boras, Gordani Babić, Ingi Vasić, Draganu Gavranu, Miroslavu Šetki, Dragani Paškalj, Davorinu Bošnjakoviću, Sandi Ljubić te Branki Anić.

Ujedno je još jednom čestitao ovu značajnu obljetnicu pohvalivši sve one koji su imali udjela u životu Centra za ustrajnost. „Nemojmo se umoriti činiti dobro ovoj zemlji koja je naša jer ponosno možete gledati na budućnost“, zaključio je kardinal Puljić.

Nakon akademije druženje je nastavljeno u atriju škole gdje su se na jednom mjestu ponovno susreli bivši i sadašnji djelatnici, neki od protagonista osnutka Centra, bivši i sadašnji učenici

zajedno sa svojim roditeljima i uzvanicima. Sve ih je zabavljao Tamburaški sastav *Zlatne žice*.

Kroz svojih 25 godina KŠC *Sv. Pavao* izjedrio je vrsne znanstvenike, umjetnike, sportaše, duhovna zvanja, prosvjetne djelatnike od kojih neki danas rade u školi koju su i sami pohađali. U protekla četvrt stoljeća Centar je postao prepoznatljiva odgojno-obrazovna institucija ne samo u Zenici, nego i mnogo šire, a o tome svjedoči podatak da je u aktualnoj školskoj god-

inu u osnovnu školu upisano 507 đaka, a u gimnaziju 155. Te brojke na važnosti dobivaju ako se u obzir uzme sveprisutni egzodus pučanstva iz Bosne i Hercegovine. Stoga ostaje nada da će taj Centar, zajedno s drugim koji djeluju u Sustavu katoličkih škola za Europu nastaviti: živjeti, cvjetati i rasti.

(nedjelja.ba)

BILJEŽIMO

+vlč. Mirko (Miro) Bešlić

U petak, 20. ožujka 2020. na groblju Rabić užupi Sv. Juraja Mučenika-Derventa sahranjen je vrhbosanski svećenik Mirko (Miro) Bešlić koji je, okrijepljen Otajstvima vjere, blago preminuo u Gospodinu u Zagrebu, 17. ožujka u 69. godini života i 45. godini svećeništva.

Sprovodne obrede predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz sudjelovanje najbliže rodbine i petnaestak svećenika koji su nastojali držati međusobni razmak u skladu s propisima u aktualnoj situaciji pandemije koronavirusa. Uz kardinala Puljića bili su derventski župnik vlč. Marko Slišković i derventski dekan preč. fra Ivan Marić te nekoliko, župnika susjednih župa i drugih svećenika među kojima generalni vikar mons. dr. Slađan Ćosić, ravnatelj Papinskih misijskih djela mons. Luka Tunjić, žepački dekan i župnik preč. Predrag Stojčević, župnik i gvardijan s Plehana fra Anto Tomas te sestre zajednice sestara Milosrdnica sv. Vinka Paulskog u Derventi Zorislava Katić i Korona Cigić.

U svom obraćanju kardinal Puljić progovorio je o svećeničkom životu vlč. Mire Bešlića napominjući da ga je pohodio nekoliko dana prije smrti. Dodao je da mu je tom prigodom vlč. Mirko kazao je da je narav njegove bolesti takva da ga, unatoč tome što izgleda prilično zdravo, Gospodin može pozvati svakoga trenutka. Kardinal Puljić uputio je riječi zahvale pokojnom svećeniku Mirku za svako dobro kojim se ugradio u mjesnu Crkvu vrhbosansku. Istaknuo je da je misnik Mirko prošao kušnju komunizma, rata, poraća i bolesti pa vjeruje da je već na zemlji proživio svoje čistište i da će ga Gospodin primiti u svoj dom. Kazao i da čovjek nema odgovor na smrt ističući da je Kristova smrt i uskrsnuće jedini istinski odgovor i izvor nade koji vjernicima daje snagu u svim životnim izazovima pa tako i u ovom vremenu kušnje izazvane pandemijom koronavirusa.

Na životni put svećenika Mirka podsjetio nas je generalni vikar mons. Slađan Ćosić. Vlč. Mirko Bešlić je rođen 17. prosinca 1951., od roditelja Mirka Bešlića i majke † Božice rođ. Goluža, u mjestu Trijebanj, općina Stolac.

Kršten je u župi sv. Petar i Pavao, Rotimlja. Osnovnu školu pohađa u Derventi, srednju u Zagrebu, a filozofsko-teološki studij na Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi u Sarajevu. Sveti red đakonata je primio 29. lipnja 1974. u katedrali Presvetog Srca Isusova u Sarajevu, u kojoj je 29. lipnja 1975. zaređen za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije.

Svojih 45 godina svećeništva proživio je obavljajući sljedeće pastoralne službe:

- 1975.: privremeni upravitelj župe sv. Leopold Bogdan Mandić, Maglaj;
- 1975.: privremeni upravitelj župe Snježna Gospa, Deževica;
- 1976.: duhovni pomoćnik u župi sv. Ivan Krstitelj, Travnik;
- 1979.: zamjenik odsutnog župnika u župi sv. Petar i Pavao, Kulina;
- 1983.: župnik župe Snježna Gospa, Poljaci;
- 1988.: upravitelj župe sv. Ivan Krstitelj, Bijelo Brdo (razriješen 2001.);
- 1996.: upravitelj župe sv. Petar i Pavao, Kulina (razriješen 2001.);
- 1999.: župnik župe sv. Juraj, mučenik, Derventa;
- 2005.: župnik župe sv. Josip, Zavidovići;
- 2017.: župnik župe Srce Isusovo, Čajdraš kod Zenice.

Dana 11. prosinca 2019. godine, na svoje vlastito traženje je razriješen službe župnika u Čajdrašu i stavljen u privremenu mirovinu, a s ciljem liječenja u Zagrebu, gdje je preminuo 17. ožujka 2020., u 69. godini života.

„Vrhbosanska nadbiskupija izražava iskrenu kršćansku sućut ocu, bratu, sestrama, rodbini i svim prijateljima dragog nam svećenika Mire – kako smo ga svi običavali zvati. Mi, njegova subraća u svećeništvu, kao i vjerni puk Božji kojega je hranio Božjom riječju i Kristovim Tijelom i Krvlju, upućujemo našu zahvalu Bogu za dar njegova svećeničkog zvanja i služenja, i ujedinjujemo se u poniznoj molitvi da uskrsli Krist ovom svom vjernom sluzi podari oproštenje grijeha i smjesti ga u blaženu vječnost“; kazao je mons. Ćosić te dodao da je pokojni svećenik Bešlić u svojoj oporuci zahvalio „Bogu, svetima i blaženima“ kao i medicinskom osoblju

Kliničke bolnice „Merkur“ i Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ na čelu s ravnateljicom dr. sc. Alemkom Markotić u Zagrebu te medicinskom osoblju u bolnicama u Slavanskom Brodu, Novoj Biljoj i Zenici, ali i svima koji su mu pomogli u danima bolesti. Zahvalio je i Marijinim sestrama čudotvorne medaljice u Zagrebu, a posebno s. Kleofini i s. Suzani kao i svome bratu Peri, sestrama Ljilji i Suzani i svoj rodbini.

Pokojni svećenik Mirko Bešlić obavljao je službu župnika u Derventi u teškom vremenu poraća. Tako je, zajedno s kardinalom Puljićem, grupom svećenika, časnih sestara i malobrojnih vjernika u kripti minirane crkve preživio „opsadno stanje“ prigodom pokušaja prve poratne proslave patrona župe sv. Jurja, 23. travnja 1998. Nakon što su onemogućeni da slave Svetu misu u kripti srušene župne

crkve u centru Dervente, međunarodne oružane snage SFOR-a, nakon višesatnog zarobljeništva u podrumu minirane crkve, odvezle su ih iz Dervente na sigurno. Bilo je to jedno od „događanja naroda“ kada su stotine srpskih civila kamenjem i drugim sredstvima spriječili proslavu patrona i satima onemogućavali kardinala Puljića, svećenike, časne sestre i malobrojne vjernike da iziđu iz kripe i vrate se svojim kućama, a u međuvremenu razbili su njihova vozila. Među svećenicima na sahrani bili su vlč. Ivan Ravlić i vlč. Marko Zubak koji su, zajedno s kardinalom Puljićem i pokojnim župnikom Mirkom, proživjeli ove teške trenutke.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine. – I svjetlost vječna svijetlila mu.

(kta)

DODATAK

STATISTIČKI PODACI ŽUPA PO DEKANATIMA ZA 2019. GODINU - Vrhbosanska nadbiskupija

R. br.	Župa	Broj vjernika	Domać.	K r š t e n i				Prvopri česnici	Krizma	Crkveno vjenčani				U m r i i				
				do 1 god.	od 1 do 7 god.	iznad 7 god.	Ukupn o			između katoлик dvoje	između katoлик i kršt. nekaolik	katoлик al Ukupn o	vjenča o	Provid eni sv. Sakra menti	neprov eni zbog smrti nagle	Ident i zbog	Ukupn o	
I. Kreševski dekanat																		
1	Banbrdo	1,521	608	10	0	0	10	12	29	10	0	0	10	18	4	11	33	
2	Brestovsko	1,280	566	10	2	0	12	12	34	8	0	0	8	29	5	3	37	
3	Busovača	5,345	2,110	52	1	1	54	52	77	31	1	1	33	72	7	4	83	
4	Deževica	87	51	3	1	0	4	0	0	1	0	0	1	11	0	1	12	
5	Fojnica	2,266	945	28	0	0	28	15	75	14	1	0	15	40	4	25	69	
6	Gromiljak	1,682	644	14	2	0	16	11	53	10	1	0	11	23	4	8	35	
7	Kiseljak	4,798	1,826	54	3	3	60	51	114	28	0	0	28	30	9	23	62	
8	Kreševo	3,208	1,259	29	1	0	30	32	51	21	0	0	21	28	4	18	50	
9	Visoko	203	111	0	0	0	0	4	1	0	0	0	2	1	0	3		
	Ukupno:	20,390	8,120	200	10	4	214	189	434	123	3	1	127	253	38	93	384	
II. Ramski dekanat																		
1	Doljani	170	75	4	0	0	4	7	0	1	0	0	1	10	0	2	12	
2	Gračac	943	295	9	0	0	9	11	23	3	0	0	3	12	2	1	15	
3	Obrri	26	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	6	
4	Prozor	3,375	1,015	50	0	0	50	30	110	17	0	0	17	22	8	3	33	
5	Rama - Šćit	2,039	561	24	0	0	24	16	55	25	1	0	26	24	0	0	24	
6	Rumboci	1,169	314	15	0	0	15	13	18	9	0	0	9	14	8	0	22	
7	Solak. Kula	17	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	
8	Uzdol	334	119	6	0	0	6	4	13	1	0	0	1	9	2	1	12	
9	Podhum-Žitače	57	40	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	6	0	7	
	Ukupno:	8,130	2,444	108	0	0	108	81	219	57	1	0	58	99	26	8	133	

DODATAK

XIII.	Šamački dekanat		1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	4	RS		
1	Bos. Šamac	152	65	1	0 <td>0</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>RS</td>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4	RS
2	Domaljevac	1,402	550	22	1	0	23	4	0	15	1	0	16	28	10	1	39								
3	Grebnice	624	323	8	0	0	8	5	0	4	1	0	5	4	6	5	15								
4	Kopanice	206	159	4	0	0	4	4	0	2	0	0	2	6	4	0	10								
5	O.L. Bok	2,033	784	29	1	0	30	24	0	11	0	0	11	32	8	9	49								
6	Orašje	1,036	417	8	1	0	9	11	0	6	0	0	6	7	2	8	17								
7	Prud	450	186	3	0	0	3	0	0	2	0	0	2	8	7	0	15								
8	Tišina	150	130	2	0	0	2	0	0	2	0	0	2	14	0	0	14								
9	Tolisa	6,271	2,874	85	2	1	88	44	76	51	1	2	54	109	6	21	136								
10	Vidovice	700	315	8	1	0	9	5	16	4	0	0	4	17	3	5	25								
	Ukupno:	13,024	5,803	170	6	1	177	98	92	97	3	2	102	227	46	51	324								

STATISTIKA PO DEKANATIMA 2019. godine

R. br.	Dekanat	Broj vjernika	Domać.	K r š t e n i			Prvopri česnici	Krizma	Crkveno vjenčani				U m r l i			
				do 1 god.	od 1 do 7 god.	iznad 7 god.			Ukupno	između dvoje katolika	između katolika i kršt. nekatolika	između katolika i nekrštenoga	Ukupno vjenčanih	provideni sv. Sakramentima	neprovideni zbog nagle smrti	neprovideni zbog nezvanja svećenika
1	Kreševski	20,390	8,120	200	10	4	189	434	123	3	1	127	253	38	93	384
2	Ramski	8,130	2,444	108	0	0	81	219	57	1	0	58	99	26	8	133
3	Sarajevski	8,916	4,276	31	17	9	49	52	11	3	1	15	104	28	138	270
4	Sutješki	4,039	2,166	23	1	4	15	16	14	0	1	15	82	71	31	184
5	Bugojanski	10,935	4,256	151	0	0	112	291	104	0	0	104	195	67	46	308
6	Travnički	26,186	10,033	291	7	2	263	116	185	1	3	189	271	69	86	426
7	Žepački	18,655	7,388	191	9	5	173	119	109	2	1	112	237	57	106	400
8	Derventski	590	362	1	2	1	4	4	3	0	0	3	93	13	23	129
9	Tuzlanski	10,488	4,709	75	7	2	28	8	36	3	5	44	121	66	186	373
10	Usorski	4,898	2,111	39	3	3	34	74	25	2	0	27	97	32	37	166
11	Brčanski	5,313	2,745	53	8	2	48	9	39	4	4	47	167	34	37	238
12	Doborski	6,427	2,709	48	2	0	37	5	24	0	0	24	150	49	33	232
13	Šamački	13,024	5,803	170	6	1	98	92	97	3	2	102	227	46	51	324
	Ukupno:	137,991	57,122	1,381	72	33	1,131	1,439	827	22	18	867	2,096	596	875	3,567

DODATAK

